

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

MURAKÖZ

Közzététel árak:
Egy évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Kiadóhivatal:

Fischer Mihály könyvkereskedője. Ide küldendők az előfizetési díjak, a feliratok, és a hirdetések.

MAGYAR ÉS DORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Hirdetéseik meg elfogadják: Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Békéscsaba: Szabó H., Dukos M., Oroszlán A., Dáuba G. L. Csáktornya: Horváth Ernő. Brániban: Sztara M.

Hirdetéseket különösen számíttatnak.

A »Muraközi tiszti önszegélyző szövetség«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Nyitólár hetente 10 kr.

Utóhangok a hegyvidék ünnepeiről.

A muraközi hegyvidék ünnepeiről általános vonásokban már megemlékeztünk lapunk múlt heti számában; hogy erre a tárgyra még egyszer visszatérünk, hogy annak részleteiből is egyet-mást elmondhassunk, annak oka a hegyvidéken eltöltött órák feledhetetlen kedves volta. Nem a külső fény volt ott olyan szemképrázoló, mert a lefolyt események színtere igénytelen voltánál fogva arra nem is lenne alkalmas, hanem az az egyszerűségében meghatós a szó szoros értelmében magasított ünnep bensősége. Ezt tekintve fényesebb volt az a két »kis fészek« sok fényárban uszó világváros tündöklésénél.

De kevés vármegyét is tudnának felmutatni magyar hazánkban, melynek legelső em bére annyira szíven viselné a legutolsó ember gyermekének szellemi, erkölcsi előhaladását, mint a mi megyénké, ki saját jelenlétével tapít bennünket lelkesedni. Hanem könnyű is az a lelkesedés ha magyar ember a magyar szellemnek azt a hódítását látja, milyent aztán nemcsak az ünnep napján s annak színterén, hanem — derék tanítóink érdeme! — egész Muraközben, és a vendvidéken örömmel tapasztaltunk. Éppen azért nem is helyi ünnep volt ám az. Hanem ünnepe az egész Muraköz s a vendység magyar érzelmű polgárainak, ünnepe magyar hazánknak!

Már a legelső falucskában, melyet Csáktornyáról haladva elértünk, zászlódsz

és mozsárlövés fogadott bennünket s kísért faluról falura; Stridó pedig a szó szoros értelmében nemzeti szintű volt, »ágyudörgése« pedig ellenségeinket ugyancsak megriasztotta! Hát még azok a hatalmas szellemi kartácsok, melyek a ráczkanizsai főhadiszállásról ékes pohárköszöntők alakjában az ellenséges tábor felé irányítottak: micsoda rémületet okozhattak ott. Pedig a mi táborunkban nem volt valami vérengző a hangulat, mikor a fővezér a főspán maga kijelenti: »Nem levernünk, meghódítatnunk kell az ellenséget, hogy a hódoló a mi pártunkra szegődve, hívünké legyen s maga is közreműködje a nemes cél elérésében.«

A vizsgálat eredményét és a jutalmak kiosztásának tartalmas szép beszédekkel emelt szép mozzanatát részletesen ismertette lapunk múlt heti száma, itt tehát az ünnepély mellékeseményei közül említünk még fel, szemelgetve egyet másét.

Stridón különösen feltűnt értelmes, folyékony magyarsággal elmondott feleleteivel egyik VI. osztályú Golenkó Antal nevű tanuló, kinek érdekében a főspán egy alapítványi ösztöndíj kieszközlése iránt tett ígéretet azon esetre, ha szüleinek vagyoni helyzete a tovább tanítást nem engedné meg, de hajlandó volna a fiu iskoláit folytatni.

Ráczkanizsán pedig egy negyedik osztályú fiúnak szép üdvözlő beszéde ragadta meg különösen a társaság figyelmét; mennyire kedvesen hangzott a kis horvát fiu ajkáról a tartalmas magyar szöveg, mutatja az a körülmény is, hogy Hirschler Henrik nagykereskedő, a közigazgatási bizottságnak egyik kiküldötte azonnal meg-

jutalmazta a kis fiut, ki örömmel futott édes apjához, büszkén mutatva fel a »szép papirost«, melyre »öt forint« volt nyomtatva.

A társas ebéden szebbnél szebb pohárköszöntőket hallottunk. A köszöntők sorát Margitai igazgató nyitotta meg, éltetve a főspánt, ki most egy éve tett ígéretéhez híven, hogy a hegyvidék vizsgálatait évről évre meglátogatja, ma is itt látunk. Összesen mintegy ötven tószót hallottunk, a tósztozók között volt: Svas-tics főspán, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő, Tislér eszperes, Vratsits főszolgabíró stb. stb. az emelkedett hangú pohárköszöntők alapeszméjét általában a magyarosodás ügye s az azért buzgólkodók éltetése képezte.

A vendégek sorában két távoli vidékről érkezett tanférfit is láttunk, az egyik Valló Vilmos kassai főreáliskolai tanár, a másik Lantai Ferencz kun-hegyesi tanító volt, kiket a vizsgálatok eredményén kívül különösen az a rendkívüli érdeklődés lepett meg, melyet ezen a vidéken tapasztaltak.

Bizony szép és feledhetetlen emlékt napjai voltak ezek a magyarosodás terjedésének. Legyen ez a haladás állandó és biztos, legyen azok emlékére, kik azt előidézék, örökre áldott.

Különfélék.

— *Hymen.* Szilágyi György, a helybeli m. kir. postahivatal tisztviselője, eljegyezte Grész Riza kisasszonyt, Grész Elek kedves leányát, Csáktornyan. Gratulálunk!

A „Muraköz“ társasága

Egy pajkos levél.

T. Redaktor Ur! Mióta ovodafelügyelő bizottsági-tagjelölt vagyok szinte megelégedtem az irodalom ápolásáról, a mivel a mi szűkebb hazánkban az irodalom rózsás kertjében nyilhattak igen tarka virágok. Hisz az irodalom kertjét öntöztetik sokan. Engemet ezidőszent mélyseges nagy ambíció hív föl, a közügynek szentelni igaz tehetségemet: tagja lenni az ovoda-bizottságnak. Végre is miért ne lehetnék? Tán hogy fiatal vagyok. Oh kérem, ha ugy tiszteltreméltőbb a dícsőségért, akár bepuderezem a frou froumat egy kis Blaha Lujza rizsporral. Egy kis talmi »sz« ség menten megless.

Mióta egy kedves barátom bejutott, azóta nincs éjjelem és nappalom. Ma foi! Kétségkívül bosszant a dolog, miért nem vagyok ben a bizottságban. Milyen érdekes is lenne. A választás előtt tucatszámra jönnek a pályások pártfogásért. Milyen keresztényiesen jóleső a szívnek magas pártfogásomat mind a harmincz-negyvennek odaigérni. Végre is módjában van az embernek.

Aztán maga a választás. A megye mindig olyan előzékeny, hogy mindig olyan előzőköt küld ki, a ki pompás cukorkákkal látja el a bizottság tagjait. Az az, hogy nyabban a cukkerli-szopogatás szenvedelme a férfiakra is ráragadt és igen komikusan nézve ki, a mint a cukorszopogatás alatt sebesen mozog a bajuszok.

Rendeteg cukrot el lehet fogyasztani, míg a jegyző a minősítési táblázatot elővessza és mindegyik név után hozzáteszi: »meleg ajánlat«.

Szegény ovó nénikék, pedig nekik mit ér a meleg ajánlat, a mit esetleg 100,000 kilométerről szerettek be a mosolygó nőgyelet tiszteltreméltó matronájától. Mire ide ér a meleg ajánlat, végkép kihűl és nem képes fölmelegíteni egyetlen szavazót se. A meleg ajánlatokról nekem meggyőződéseim, hogy csak úgy ér valamit, ha helyben kel és helyben melegítik, akkor csak ér valamit. Különben uti figura docet!

Valóban szívszakadva várom, hogy magam is tagja legyek annak a bizottságnak, ekként elérem, hogy eugam is boldogítani fogjak meleg ajánlatokkal.

Ambár a redaktor ur lehetetlennek gondolja, de van egy eszmém. Ha én leszek az ovoda-bizottsági tag: dívatba fogom hozni a bizottságglyblési-tanuletteket. És miért ne? Ha van »éta-haogverseny-estély«, színház-öltöny. miért ne lehetne bizottsági öltöny is. Lesz! És

meglátják milyen lesz. Akkor még kevesebbet fog érni a meleg ajánlat és megeshet, hogy egy-egy bizottsági ülés után olyan rögtönzött tánc mulatságot rendezünk, hogy nevetni fognak még az égi Cherubok is. No, de ne tessék azt hinni, hogy felek, mintha városunk táncavagyó közönsége a jövő biztató reményeitől kielégítve nem lenne. A dalárda nemcsak azért van, hogy Lengyelország keservét elénakelje, hanem ex offo, hogy táncoljon is. Músora oly gazdag, hogy már a jellegéből kitelik három — piece.

Hát a kereskedő ifjak. Oh bígyják meg, ók nemcsak a pudli mellett szeretnek táncolni, hanem a parketten is. Merkur ifjai azok, ha nem Schlesingernek hívják is őket, a kik nem hagyják magukat. És a kasszi-mó! az ó kedves, feledhetetlen estélyei. Mintha a kanikula emez ugorke-érlelő pillanatai között látnám a jövőendő nagyszerű estélyeket. Együtt leszünk mindannyian. Hymen az ó rózsálancozaival nem igen csinált kötést. Mindenké a polgári házasság idejét várja. Változhatatlanul együtt vagyunk, a helyzet legföllebb abban fog változni, hogy a rendezőbizottság volt, szives a kasszi-mó felolvasásokat programjába föl nem vehni. Elismerésre méltó előzékenység a tisztelt választmánytól.

Szóval jól mennék a félnek, ha az az imperitings Hymen nem mindég inkább másutt csatangolna. Attól tartok, hogy Hymen helyett majd csak valami szemüveges postás-kisasszony

Híjgyűlés. Zakál Vilmos osáktornyai m. kir. adótiszt jegyet váltott Zakál Henrik köztisztviselőben álló helybeli ügyvéd leányával Nellivel. — Gratulálunk!

Gyászhi. Iványi Andornak az alsó-lendvai polg. isk. egyik kiváló tanárának szeretett hitvese hosszas és kínos betegeskedés után július hó 30, az éjjeli órákban jobblétre szenderült. Ózinte részvételt vettük a szomorú hírt, mely a hű nőnek, a gondos, jó anyának elhunytát jelenti; pótolhatlan a derék család vesztesége. Nyugodjék békében!

Jegyzőválasztás Perlakon. Julius 30-án történt Perlakon a jegyzőválasztás Kossyál Ferenc főszolgabíró által következők lettek választásra előlve: Kollay Lajos bottornyai jegyző, Mihócz István perlaki szolgabíró-segéd és Krampacs József osáktornyai segédjegyző. A pártok hatalmasan küzdöttek egymás ellen s ennek a körülmenynek tulajdonítható a váratlan eredmény. A helyettes jegyzőnek Haris Józsefnek ugyanis, ki a jelöltek közé fel sem lett véve, szintén nagy pártja volt; ennek hívei osztatlanul az utolsó helyen jelölt Krampacsra adták szavazatukat, váratlan fordulatot adván ez által a választásnak. Perlakon az új jegyző személye eddig kevésbé volt ismert, de Krampacsnak eddigi működése helyén is meglepetést, azonban — különösen hivataliarsal, barátai és ismerősei körében — kellemes meglepetést okozott a választás eredménye. A most megválasztott jegyzőben egy tevékeny, szerény, de törekvő férfit ismerünk. A választás érdemes emberre esett: Krampacs ur jó állást, Perlak pedig derék tisztviselőt kapott.

Szűcs Csáktornya. A osáktornyai porcsinkula-bucsut ez évben szokatlanul nagy számban látogatták a környékből; szerdától kezdve egészen a vásár napjáig. Péntekig oly népes volt a város, minőt csak rendkívüli alkalmakkor láthatni.

Hegyi közgyűlés. Zalamegye törvényhatósági bizottsága f. hó 14 én délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart Zala Egerszegen, az Egerszegi főgymnasium létesítése ügyében.

Gárdálkodó cigányok. Nekünk, határozólag lakóknak, gyakran és bőven kijut a stájerországi cigányokból is, kik a magyar-stájer-horvát határnak rájuk nézve kedvező viszonyait felhasználva, át-átcsapnak hozzánk rabolni, lopni s ha úgy jön

fog összekötögetni, mert az általános telefonkorszak erősen kísért. Nagyon helyes, a kis Bökösné ugyis váltig azon panaszkodik, hogy a férje minden idejét a kaszinóban tölti. Ő neki nincs senkije, a kívül egy okos szót vált-hatna.

Mon dicu! Az előzékeny férj megígérte, hogy telefonhuzalt vezetett be és akkor kímözza meg a kis Bökösné a barátnőt akár egész napon át.

Tessék mit meg nem érünk ebben a kis városban. Maholnap már nemcsak szerelmes levelekben repülünk ideátunkhoz, hanem a valóságban is. Legyen csak készen a kormányozható léghajó! Eddig csak banketteken ijesztgette meg Tarjagoss Illés a közönséget e szóval: Szállok az urhoz, most már repülni, szállni fogunk a nélkül, hogy a bor oldana fel az ember beszélő kedvét. Nem fogjuk a lábunkat törni, legföllebb a nyakunkat. Gyönyörű kilátások.

De nini! Most veszem észre, mennyi zöldséget is össe-vissza irtam Redaktor ur. Az ovodaséggal kezdtem és a repülőgépnél végeztem. Nem folytatom tovább; mert a türelmes olvasó igazán azt a jó tanácsot adhatná, hogy inkább harisnyákat „stoppoljak.” Ózintén szólva: ezt kellene is, különösen a magam — kékharisnyáját.

Blanka.

elő, gyilkolni is. Csak a minap került ki a nagy-kánizsai kir. törvényszék börtöneiből egy sereg stájer-cigány és most újra gárdálkodnak. Tudósítónk a következőket írja hozzánk: A felső-lendvai csendőrség ismét egy sereg betöréssel vádolt cigányt fogott el. Horváth (Kuku) Adám és Horváth (Ficza) Iván cigányok személyében sikerült kézrekeríteni a Koblenzer Ignác vizlendvai kereskedő kárára elkövetett betöréses lopás tetteseit, kik még három társukat is megnevezték, mint résztvevők. Junius 10-én ugyancsak Felső-Lendván, Korpics Andrásnak kárára nagyobb lopás történt, a tetteseket az előbbi ügygyel kapcsolatban Baranyai Ferencz (Czvetko), Sárközi János (Puskás), Czener Adám (Bokir), Horváth József (Finga) és Sárközi István (Ics) személyében erélyes nyomozás után letartóztatták s ezek mintegy tíz lopásnál való részvételüket ismerték be. A csendőrség működése több-több eredményt mutat fel, de hathatós kormány-intézkedésre volna szükség a kóbor cigányok tolvajlásának véget vetni.

Mulatság. A letenyei kaszinó aug 5 én d. u. 5 órakor tombolával egybekötött nyári táncszünetet rendez a község erdejében; este tűzijáték lesz és élőkép, mely Kossuth szobrának megkoszoruzását fogja ábrázolni. Belépő díj szem. 1 korona. A tiszta jövedelem a Letenyén felállítandó Kossuth-émlék költségeire fordítatik.

Értékelés. A muraszombati gazd. főkegyelet a — vas megyei gazdasági egyesülettel karöltve folyó 1894. évi augusztus hó 24-én Muraszombatban — az országos vásár alkalmával — díjazással egybekötött nemzetközi jellegű lóvásárt rendez. Cél: a lovak értékesítésének előmozdítása, díjazásokkal serkenteni a gazdaközönséget, hogy mentől jobb minőségű lovak tenyésztésére törekedjenek. A díjazásnál tekintettel leszünk a nőri (muraközi) fajra, mely fajból a muraszombati gazdasági főkegyelet az 1896. évben rendezendő kiállításra fog néhány darabot kijelölni; de díjazásban bármely fajú és bárhonnan származó állat részesülhet, mert a díjazás egyik célja a lóvásár emelése. A nagyobb birtokosoktól bemutatott lovakra I. díj: diszoklovél, II. díj: elismerő oklevél. A kisebb birtokosoktól bemutatott állatok az alábbi díjakat nyerhetik el és pedig úgy nehéz mint könnyű lovak után tenyésztésükért, méncsikóért, tenyészkancaért és kancazsikóért külön-külön I. díj 20 korona, II. díj 15 korona, III. díj 10 korona és IV. díj 5 korona. Ezekon kívül magándíjakat is tűzünk ki. — A milleniumi kiállításra kijelölt lovak tulajdonosai 1896. évi segélydíjt is fognak kapni, a kiállításra történendő szállítás költségét pedig a megyei lötenyésztési választmány viseli. — A díjak odaítélésére hivatott bíráló-bizottság délelőtt 10 órakor kezdi meg működését, miért felkérjük a kiállítókat, hogy a kiállítani szándékolt lovakat a díjazás napján legkésőbb délelőtt 9 órára a lóvásártérre elővezessék. Bírálatt befejeztével a bizottság az odaltelt díjakat mindjárt a helyszínen ki fogja osztani. — A lóvásárra felhajtott állatok után helypénz nem szedhető. Muraszombat, 1894. július 25. Takács R. István egyl. titkár. Gróf Batthyányi Zsigmond egyl. elnök.

Megyet hírek. Megyénk területén egymást érik a tűzvészpusztításai: Homokomáromban számos fő és melléképület, felhalmozott gabonatermés, Besenyőben 24 ház, összes mellék-épületeivel a bent levő értékekkel égett le; itt a kár meghaladja a 30.000

frtot; ezeken kívül Fityeházán, Rádon és Gelse-Szigeten voltak nagyobb tüzek, mindentűt rettenetes erővel dühöngve, sok szerencsétlen embert koldussá téve. A nyomorultak felségítése iránt gyűjtések folynak. — Nagy-Kanisán és Szegszárdon posta- és táviró-tiszti tanfolyam lesz; kérvények augusztus 10-ig nyújtandók be.

Választások Csáktornya. A városi tisztviselők választását 4-én ejtették meg. Lapunk zártakor vesszük a hírt: Szavazattöbbséggel megválasztották: városbírónak Prusácz Alajos, helyettes bírónak Megla István; gyám Bencsák Ferencz pénztáros Deák József; tanácsosok: Tódor József, Hirschmann Leo, Szeiverth Antal, Nuzsy Mátyás, Benedik Ede Novák Ferencz.

Vilmos herceg, ki 1887-ben a hadgyakorlatokban nálunk is huzamosabb ideig tartózkodott, július hó 28-án a Bécs melletti Badenban sétalovaglász alkalmával, megvadult lováról leest és pár óra alatt kiszervenedett. A szerencsétlenül elhunyt főherceg iránt a részvét általános.

A szerencse? Nagy, kolonczos csizmákkal, csuron viz szürkankóval ódalog be a béres és a gazda a kapitány elé s az idéző czédulát lenyomják az asztalra. — Ehun van ni, begyűjtünk a rőndölésre. A kapitány megnézi az írást, s a gazdához fordul. — Megverte kend a gyereket s aztán elkergette. — Ugy ám Bérősnék fogadtam én föl, nem bornyunak, hogy kiszopja a tehenet! — Igaz ez fiam? — Hászen, igaznak igaz, de nem adtak ám önni, oszt az a szörőncsége, hogy nem öttem meg a tehenet is!

CSARNOK.

Képek az Alföldről.

II.

Az ecsedi láptól napnyugatnak a Tiszáig a „Nyírség” terül el, mely délfelé a Hortobágy vizéig terjed. Homokdombokkal terített talai, melyről nemcsak a nyírfa tűnt el, hanem tűnedezőben van a számos nemesi curia ősi tulajdonosa is.

Hogy hová lettek? A kataszter, a telekkönyv, meg a miniszteriumok befogadták a volt földesurakat.

Hires volt a szabolcsi gentry hajdanában.

A fiatal I. egy csókért adta oda gyönyörű hatos fogatát, mely felért egy kis dominiummal, egy nemes hercegnőnek. Öreg korában rengeteg vagyonából, ha semmi nem maradt is, de annak a csóknak az édességét megérezte bizonyosan a halála órájáig.

A 60-as években Boka húzta a talp alá valót a debreczeni Bikában egy csomó fiatal embernek; az egyik asztal végén félmessz lyes mellett egy kopottas öreg ur állt. A hogy Boka észreveszi, ott hagyta a pénzes kompániát s a bandával odahúzódik.

Hadd el Károly, szabadkozott az öreg I. (mert ő volt), nem az a világ járja már, mint hajdanában. De hiszen bánta is azt a hálás muzsikust, kinek az öreg nagy maecenása volt valamikor, s kezdte huzni a szebbnél szebb nótákat.

Elandalogva hallgatta I., egyszer csak azt veszik észre, hogy feje lehanyatlik. Megrepedt a szive.

Gyönyörű idyll a két Dessewffy fia szerelme.

A két fiatal gróf Miklós és Aurel, külföldi tanulmányutról hazajövet egy szabolcsi faluban szállt meg. Gyönyörködve nézték egy csinos leánysereg táncolását a tisztartó udvarán.

Mindkettőnek megtetszett a gyönyörű Szentmarjay Erásébet a tisztartó leánya, s megegyeztek, hogy mindketten egyszerre kéri meg a leánykát. Hadd válaszson ő kettőjük közül.

Erásike Miklós grófot választotta, s a grófnak agg korában bekövetkezett haláláig szerelemben, boldogságban éltek együtt, s a grófnak soha nem volt oka megbánni, hogy az egyszerű polgárleánykát választotta hitvestársul.

Egy angol journalista járt egyszer itt az Alföldön. A poroszai töltés mellett egy gatyás paraszttól tudakolta a füredi utat, inkább a gesztikulációtól mint beszédjétől várva a megértését.

Mekkora volt bámulása, mikor emez hibátlan angol nyelven adott felvilágosítást. Hozta is a Times akkoriban, mint feltűnő ritka esetet Persze Albion fia nem tudta, hogy az a szűrös atyafi nem volt más, mint a nagy miveltségű, excentrikus Német Bercsi.

Tisza Dob melletti tusculánumban busul Szabolcs egyik legkedvesebb embere Szomjas József.

Az ingatag népkegy elfordult tőle, s

helyébe a hirhede O. G. választatott meg nagy többséggel országgyűlési képviselőnek.

Ő kérdezte egy szűrös választópolgártól, hogy jobban van-e sorsuk, mióta a vasut létezik.

Hát bizony nem jobb, sehogy se jó. Nagyságodnak legyen mondva. Mert eddig ha volt az embernek két rozslóvacskája, Nagyságodnak legyen mondva, fuvarral megkereshette a télire valót. De most akár megesheti a lovát. Nagyságodnak legyen mondva, nem veszi hasznát. Tőle hallottam de nem emlékszem, melyik bizottságba volt együtt választva a következő három képviselő: Szomjas, Boros, Bornemissza.

Neki mondta Kádár uram, a híres fő-kortes, hogy jól állunk, győzni fogunk, de azért alighanem O. Géza lesz a követ.

Szabolcsot említeni, s dr. Józsa Andrásról nem szólni képtelenség, de hát erről — alkalomadtán.

Aesculap.

Szerk. üzenet.

Többeknek: Teraszúke miatt a jövő számban jön.

— **Előjegyzés szőlőoltványokra!** A Nagyméltóságú földmivelésügyi m. kir. miniszterium ellenőrzése alatt álló országos szőlőoltvány telep részvénytársaság azon célból, hogy a szőlőbirtokosságnak szőlőoltvány szükségletét a kívántató fajokban és mennyiségben fajtisztán biztosíthassa, az 1895-ik év tavaszán készitendő szőlőoltványokra már most előjegyzést nyit.

Az előjegyzési határidő 1894. augusztus 15.

Ez előjegyzett oltványok az előjegyzés sorrendje szerint teljes mennyiségben fognak kiszolgáltatni.

Az előjegyzés módja és feltételei tárgyánab bővebb felvilágosítással készségesen szolgál alólirt igazgatóság.

Országos szőlő oltvány telep részvénytársaság

Arad-Baracskán

Ménes, u. p. Gyorok, Arad megye.

FELELOS SZERKESZTŐ

MARGITAI JOZSEF

XI. tečaj

Vu Čakovcu, 1894. 5-ga augustuša.

Broj 32

Urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vruom. — Sve pošiljke tišće se nadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jozsefa urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Kajšara Fischel Filipova kam se predplata i obanane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplata cena je:

Na celo leto 4 frt
Na pol leta 2 frt
Na četvert leta 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obično se poleg pojedne i šal računaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći dražtveni znanstveni i povučljivi list za puk. — Izlazi svaki tjeden jedankrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“, „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“. i t. d.

Godišnji zaključni izpiti

vu okolici gornjeg Medjimurja.

Prešestnoga meseca juliuša 25. i 26. održavan je egzamen na orsačkih skolah vu strigovskoj okolici, kak takaj i svetčani spomen deset godišnjice obstanka istih skolah. Nazočni su bili: Svastics Benó veliki zupan, Dr. Russicska Kálmán kr. savjetnik, inspektor skolaki; od strani varmegije dr. Vizlendvay Jozef posjednik, Tóth Stefan grofa Festetics Jenőja tisztartó i Hirschler Henrik veletrgovec. kotrigi povjerenstva. Na dalje Vratsits Károly kotarski nadzudec, Tislér Jozef gornjo medjimurski podjaprist, Margitai Jozef čakovečke orsačke preparandije direktor sa više preparandijalnih profesorah iz Medjimurja i zalavárme-gije do 25 učiteljov kano gostov.

Iz Čakovca 25. juliuša vu jutro dojduće društvo vu Strigovo, dočekano je od strigovskog poglavarstva, učiteljskog sbora, vnošine ljudih i skolske dece, gde je pod velikim slavlukom društvo bilo najsrčanije prijeto i gde je bil veliki zupan Zalavárme-gije po strigovskom ravnajućem učitelju Horváth Gyuli pozdravljen, uz pucanje mužarah i uzlikaš „eljen!“ odkud se je preslo vu sgradu četvero-razredne škole i stani učiteljah koje, je bilo s vnošobrojnim zastavami okinčeno, kak takaj i vse hiže varaša.

Školska děca pri izpitu pokazala su svoj napredek a osobito vrlo dober uspjeh iz magjarskoga jezika, pėvan a i deklamacijah, na iznenadjenje vsih nazoćnih.

Da bude još vekša svečanost, kakti na dan deset godišnjice obstanka ovih ors. skolah i za nevtrudljivo marljivost i učiteljah i skolske dece, razdelila se svota penez od 700 for. medju marljivu děcu i zaslužne učitelje kakti nagrada. Nagradjeni su sledeći:

Balogh Ferenc vu drugom brežnom okružju orsački učitelj, Csizmadia Károly dráva-egyház rk. škole učitelj, Danitz Sándor strigovski ors. učitelj, Gönczi Ferencz ors. uč. vu Zrinyifalva, Herbolyi Alajos ors. uč. vu Királylaku, Hoffmann Lőrincz ors. uč. vu Rackaniži, Horváth Gyula ors. uč. Strigova, Kaczun Igbác uč. mura-szerdahelyi, Jeney Gustav čakovečke škole direktor, Luttar Miklós ors. učitelj iz Ganicsa, Majchen Ferencz mura-szent-mártonski r. kat. školnik, Márkus Sándor ors. uč. Molnari, Murkovics János školnik vu Alsó Lendva, Tóth Kálmán hodošanski i Tóth Sándor priločki ors. direktori, Vörös János közép-bistrički r. kat. učitelj.

Na govore Svastics Benó velikoga župana i dr. Russicska Kálmána skolskog inspektora, odgovoril je izmedju nagradjenih učiteljah orsački učitelj vu Zrinyifalva Gönczi Ferencz.

Okolo poldana otislo je celo društvo vu R. okanižu na obed. Pod obedom nizale su se zdravice, medju ostalemi bil je nazdravljen minister, főispán (veliki župan), skolaki inspektor i varmegijski odbori, domorodni podjaprist, nadsudec, direktor preparandije, učiteljski sbor i poglavarstvo.

Od svetčarov bil je s telegrafikom depešom pozdravljeni barun Eötvös Loránd minister bogostovja i nastave; od kojega je odmah došel ljepi odgovor, kak takaj i od dr. Wlassits Gyula čakovečkoga kotara oblegata.

Po ljepoj pėsmi „Szózat“ i zabavljanju, drugi dan išlo je skolsko povjerenstvo vu Hgi kraj brega vu orsačku školu gde su slušali egzamena.

S jednom rećjum, to su bili dva ljepi dnevi, koje tam budući nigdar zaboravili nebudu.

KAJ JE NOVOGA?

Nj. Velicanstvo kraljica.

Njezino Velicanstvo kraljica ostavila je 22. juliuša vu jutro ob 10. vuri Madonna di Campiglio preko Dimera i Mendela. Ovdje je ostala dva dana, s zatim se povrnila preko Bozena i Innsbruka vu Isl.

Nadvojvodkinja Gabriela.

Iz Pozuna javljaju: Peta kćerka nadvojvode Fridrika i nadvojvodkinje Isabelle, nadvojvodkinja Gabriela, koja bude za kratko vreme navršila sedmo ljeto, zbolela je od teškog gastricitisa. Dne 17. juliša pokazala su se prvi pojavi betega. V noći na 20. juliša zimica se je tak povećala, da je pozvano više doktorov iz Beča, medju njimi dvorski savjetnik barun Widerhofer. Doktoru su konstatovali tifus. Kakti redoviti doktor fungira dr. Gjuro Kovács.

Kolike kosta naša vojska?

Za tekuću godinu 1894. stavljene su u proračun za vojsku i ratnu mornaricu austro-magjarske monarhije sljedeće svote:

1. Redoviti izdatki za vojsku 114,882,708 for.
 2. Izvanredni izdatki 14,576,565 for.
 3. Mornarica 12,577,680 for.
 4. C. kr. honvédsstvo 20,012,882 for.
 5. Kr. magy. honvédsstvo 16,284,101 for.
 6. Šeregi vu, Bosni 8,610,000 for.
 7. Domaće bosanske čete 1,486,000 for.
- Skupa 183,429,481 for.

Kralj Milan vu putovanju.

Bivši srbski kralj Milann stigel je 21. juliša iz Beograda vu Beč, odkud je mahom krenul vu Pariz. Na banhofu vu Beču dočekali su ga i pozdravili srbski poslanik vu Beču Simić i poslanik vu Berlinu, Bogičević. Milan kani boraviti kakovih 14 danah vu Parizu a za tim poiti vu jedne austrijske toplice.

Francuzki taberski aldovi.

Jedne novine donese su statistički iskaz o aldovih, kaj ih je Francuzka izgubila vu taborih minulog stoljeća. Na početku revolucije francuzka je vojska imala 120,000 momakah. Ljeta 1798. dignuto je na noge 1,880,000 momakah (soldatov) i od kojih je nakon pet liet komaj jedna tretina preostala. Nakon deset liet i vojnah vu Belgiji, na Rajni, vu Italiji, vu Španiji, vu Egiptu i vu Vende i preostalo je komaj

677,000 soldatov. Tabori konzulata i cesarstva od 1800. do 1815. stajali su po Thierau 2 milijuna ljudskih životah, po Richetu 3 milijuna. Krimski tabor, vu kojem je sudjelovalo 310,000 soldatov, po kosil je 95,000 soldatov, talijanaki tabor ljeta 1859 soldatov 10,200. — kinezka ekspedicija 1000 soldatov. Njema-ko-francuzki tabor 1870. stajal je Francuzku 140,000 mrtvih i 143,000 ranjenih soldatov.

Zrušil se most.

Kod Videma vu Furlanskoj obavljali su 22. juliša zadnje próbe terećenja mosta preko reke Chiarso va blizini Parlava, ne daleko od austrijske medje. Most je bil od oceli i 50 metrov dug. Za próbe terećenja most se je zrušil, a graditelj inžinir Venier je pri tom zaglavil.

Ubojica Belčeva odkrit.

Iz Bukurešta javljaju da je vu nekom selu kod Tulče odkrit ubojica bugarskog ministra financijah Belčeva. Zove se Teodor Ivan Arnaut ter je Srbín. Prije kakvih 14 danah priobčila je bugarska vlada diplomatskom agentu rumunjskom vu Sofiji, Papiniu, da je doznala, da vu Tulči neki Bočevarov poznaje ubojicu Belčevljevog i da zna za njegovo boravišće, koje je pripraven odati uz primjerenu nagradu. Papiniu je telegrafski na znanje dal svoji vladi, a ova je vputila orsačkoga fiskala vu Tulči, da s Bočevarom preduzme kaj treba. Ušed toga zatvoren je Arnaut, koj je bil sluga srbskog konzulata vu Sofiji ter je prizual čin. Očituval je, da je imal pri činu pomagaca, koji je takaj služil vu srbskom konzulatu, a vezda se nahadja vu Rusiji.

Umorstvo i pokusane umorstve vu Trstu.

Vu Trstu izpeljana su pred par dani dva zločini, koji su onde izazvali senzaciju. Pavel Janežić, 31 ljeto star pekarški detić iz Ljubljane streljal je pred poldan vu blizini gradskoga špitala iz revolvera na primarnog

doktora dva, Nikolića, jednu od najpoznatijih ličnosti tračanskih. Nikolić je ostal neozledjen. Janežić je vlovljen vu času, kad je hotel drugi put streljiti. Tvrdi se, da je pijanec i da je od ljeta 1890. već krat bil zaradi težkih betegov vu spijetu, gde ga je dr. Nikolić s marljivostju zračil. Od nekoliko meseci zamrzil je Janežić na Nikolića stoga, ar ov nije hotel izpeljati na njem operacije, za koju je Janežić mislil, da je potrebna.

Drugi je zločin počinjen vu noći vu šivahnoj vulici. Trgovac Giuseppe-Revere ostavil je po pol noći s dvema prijatelji restauraciju. Počeli, da sedne vu šjaker, koji je na vulici čekal, opazil je na prednjem sedalu služnika Josefa Erata pak mu je doviknul neg doli zide, jer mu netreba paradnoge sluge. Erat je poslušal, ali se je tak zatim hitil na Revera i nožem ga tri put vubol vu vrat. Pokušob mu je prerezal vratnu šilu kucavicu, vumrl je Revere za čas, — a Erat je zatvoren.

Sport na dvoru.

Poznata je činjenica, da menje više val kotrigri naše kraljevske lige rajsi imaju konjski sport, — ali zvun toga bave se oni i drugim sportom, ter su poznati kakti izvrstni jahadci bicikliste, veslari, strelci, plivači itd. Nadvojvoda Otto poznat je kak izvrstan jahad, koji za tri vure dohadja na konju iz Soprona vu Beč. Vezda se vježba nadvojvoda na biciklu ter se ufa, da bude za dve i pol vure došel iz Beča vu Sopron. Izvstni su biciklisti nadvojvode Franjo Ferdinand, Eugen, Franjo Salvator i Albrecht Salvator. Vješte su veslačice nadvojvodkinje Štefanija i Alica. Izvrstni su strelci naš kralj, nadvojvode Friedrich i Otto ter nadvojvodkinja Marija Valerija. Lawn-tennis razmeju majstorski igrati kraljevna-vdovica Štefanija, najv dvojkinja Marija Terezija i princeza Loisa Koburška. Plivači su skoro val kotrigr našeg kraljevskog doma, — ali osobito voliju plavanje nadvojvodkinja Marija Doroteja, Annunciatta, Elisabeta i Margarita.

Z A B A V A.

Cesar Franc.

Ljeta 1883. zadržaval se je cesar Franz na nieko vrijeme u Pragu, pak kak je bil osobito dobrog srca gospodin, dopustil je, da svaki, bil on velikaš ili samo gradjan, bogat ili siromak, slobodno k-njemu dojde te ako ga kakva nevolja tišće, mu se slobodno i zaufano prituži.

Med ostalemi, koji su mu svoje nezgode došli prituževati, dojde jednog čana i nieka stara majka, koja mu se prituži, da joj se je niekim nesretnim slučajem verklec, s kojim si je i svojoj dieci kruh slušila potrl. Ona zaprosi cesara, da bi joj hotel pet forinti dati, za da si more verklec dati popraviti, jer fabrikant joj ga neće prije popraviti, dok nevce nedonese.

Cesaru se odprtost majkina dopade i on joj preda banknotu, skojum si anda nek dade svoj nesretni verklec popraviti. Ona se u svoj poniznosti liepo zahvali te još doda, da bu za njegovo veličanstvo svaki dan Boga molila, za da mu gospodin Bog podieli povoljno zdravlje i čim najduži život.

Kad je već hotela oditi i do vrat došla, zapazi, da banknota, koju je od cesara dobila, nije peta a nego desetaca. Ohrne se odmah natrag i veli: „Vše veličanstvo se je

dostojalo zagrabit, jer ja sam samo pet forinti prosila, a eto sam dobila deset.“

Sad se cesar dobrostivo nasmije i ljubko joj reče: „Samo si zadržite i onih drugih pet forintov, jer bi se vas verklec opet mogel kojom nesrećom potreti — taj nesretni verklec, — a baš u ono vrijeme nebi ja bil u Pragu, a bez mene, kak vidim, ga opet nebi mogla dati popraviti.“

Kaj je v-peči.

U niekoje selo dojde novo izabrani gospon navučitelj, pak jer je ledičon još bil, nije imal nikakvog gospodarstva niči je doma kuhati dal. Jedna seljakinja veli svojemu mužu: „Mi imamo maloga Fereka, koj bu za jedno dve liete počal u školu hoditi, hoćemo gospona navučitelja jedan dan k-obedu pozvati, bude se bolje z-nami i s Ferekom zpoznao, pak kad bu ov moral u školu hoditi, bude mu gospon navučitelj boljši te bu imal više pazku na njega.“

„Dobro anda“ — veli muž — „Ja bum ga za ovu nedelju pozval.“ I tak bude učinjeno.

U nedelju dojde pozvani gospon navučitelj k-seljaku na obed. Dok su pri stolu sedeli, stajali su se gazda i gazdarica često od stola, gazda, da donese izpraškujuu flašu opet punu na stol, a gazdarica opet, da nosi jelo iz kuhinje.

Kad su ovak k-stolu služeći obodva od stola, on u pivnicu a ona u kuhinju otišli, reče mali Ferek navučitelju: „Gospon školnik, da bi oni znali, kaj je v našoj peči?“ U tom dojdu opet domaćina i domaćica opet k-stolu, on s-vinom a ona jestvinom te nude gospona navučitelja, nek jede kak da je doma, kaj je Bog dal i listina donese: kiselo zelje slaninom, sira z-vrhujem i druge takove stvari.

Navučitelj čuvši od dieteta, da je nekaj u peči, pomisli, da to mora pečenka i kolači biti, te se zato pri finem zelju sa friskom slaninom i ostalih jestvinah spričava, da više nemre jesti, čuvajući se, da bu na zadnje tim bolje mogel po pečenki i kolačih vudirati. Ali obed je na jedan krat pri konca a pečenke i kolačov neima.

Domaćica je pričela stol pospravljati a domaćina je otišel u pivnicu po još jednu flasu vina, te kad su ovak obodva iz sobe otišli, zapita navučitelj maloga, koj je opet snjim sam pri stolu ostal: „Diete drago, a kaj je u vašoj peči?“

„Eh nećem njim povedati“ — odgovori Ferek — na zadnje se ipak skrovno potegne po klupi do gospona navučitelja te mu prišeptne u uho: „Naša mačka ima četvero mali madičah u peči.“

Sad mu je postalo žal, da se nije pri zelju sa slaninskim mesom držal, jer čekajući na pečenku i kolače iz peči, ostal je gladen.

Ovdi i vu Italiji vlada tropska vrućina. Včera je ovde bilo 81 graduš Celsija vu hladu; vu Mletcih 81, vu Milanu 83, vu Palermu 84, vu Nirenzi 85, a vu Brindizu 86.

Regulacija valute.

24. juliuša su službene novine vu Budimpešti i Beču na znanje dale na regulaciju valute odnoseće se zakone, sankcionirane 9. juliuša vu Martoni di Campiglio.

Budimpeštanske službene novine su dale na znanje najprvije zakon o odkupu jednoga dēla zajedničkog visećeg duga vu svoti od 200 milijunah forintih.

Ovim se zokonom ovlaštjuju obostrane vlade, da sklope sporazum sledećega sadržaja:

1. Na osnovu peneznog i valutnog kontrakta od 11. augusta 1892. odredjuje se, da se od zajedničkog visećeg duga od 312 mil. for. vu državnih notah odkupi 200 mil. for. Ov odkup biva tak, da se iz prometa povlečeju državne note po 1 for. a. vr. i jeden dēl državnih notah ostale kategorije.

2. Dalnje izdavanje državnih notah po 1 for. a. vr. obustavlja se čim se ov sporazum sklopi, t. j. odmah s oglašenjem.

Vse državne note po 1 for. utrnuti (prestale buda) 31. decembru 1895. kakti obće plativo sredstvo i nigdo ih nije više dužen po tim terminu prijemati kak platež. No do 30. juniuša 1896. dužne su ih prijeti vse državne blagajne obedveh plovic monarkije, i vsi uredi i kakti platež i vu zamjenu.

Podpuna im vrēdnost ima utrnuti 31. decembra 1899. ljeta, potiji kojega termina ih nije više dužna prijeti ni jedna blagajna (kasa) niti oblast.

3. Zvun forintačah povući će se iz prometa državnih notah po 5 for. i po 50 for. a. vr. toliko, koliko bu treba do svote od 200 milijunah forintih. Državne note ovih felah nepovlače se zevsema iz prometa, već se bude samo njihov broj pomenjšal.

4. Na mesto državnih nota po 1 for. i obaljenog dēla državnih notah po 5 for. i po 50 for nebudu se već izdavale državne note, nego druga platežna sredstva.

Obedve vlade izdale budu na osnovu čl. 8. penezne i valutne konvencija za 20 milijunah for a. vr. srebrnih krunah po 1 kruni, ostatak zamenil se bude srebrnimi forinti i notami austro magjarske banke, za koje se bude vložilo kod banke zlatne krane po 20 krunah.

5. Obedve vlade uložiti hoće succesivno i prema potrebi kod banke zlatne krane po 20 krunah, do najviše svote od 160 mil. for. a. vr. Od te svote otpada prema kvoti na Magjarsku 48, na Austriju 112 milijuna forinti.

Pod kojimi je uvjeti (pogodbami) dušna austro-magjarska banka primljeno zlato zameniti srebrom i svojimi notami za kolanje i zalog opet povrnuti, ako se zaišće, ustanovljuje posebni kontrakt s bankom.

6. Iz prometa povlečene državne note sfondaju se.

Posljednja četiri članka opredeljuju postupak kod provedbe.

Suglasno s ovim zakonom preglašena je i naredba, kojom se forintače opozivlju iz prometa.

Bečki službeni list oglašil je uz gore spomenuti zakon još i zakon, kojim se ministru financijah stavlja na raspolaganje 224 milijunah krunah vu zlatu (112 mil. for.) da ih kod banke vu aranžu dene kakti jamstvo za nova platežna sredstva vu mesto opozvanih državnih notah.

Tretji zakon ovlašćuje ministra financijah da salinske zadužnice snizi na 70 mil. for.

Glasom posljednjeg izkaza nadzornog povjerenstva (komisije) za državni dug nahadjalo se je vu prometu 59,077.057 for. vu državnih notah po 1 for.

Vsi zakoni i naredbe stupili su vu krēpost ter se budeju za vezda 20 milijunah forinti vu zlatnih krunah položili kod banke, a zato staviti vu promet sebrne forinte na mesto papirnatih. Od ove svote otpada 6 milijunah forinti kakti 30% kvota za Magjarsku.

Raki vlistu.

Nekoj gospodin iz sela, da svojega prijatelja u varošu iznenadi i razveseli, pošalje mu jednu torbu rakov, samih s baš omašnimi škarjami. U to ime oprosi jednoga seljaka, za kojega je baš znal, danas neima nikakvog posla, nebi li on hotel ove rake k-gospodinu Zakálu u Čakovec odnesti? Seljak obeća, da hoće, a ov mu na to preda punu torbu rakov i lista, u kojem mu na znanje daje, da mu pošilja petdeset omašnih rakov.

Seljak vžeme torbu z-raki na pleča a list u žep te se odputi vu Čakovec. Bilo je vrlo sparno vrijeme, koje poštenoga človeka lienim čini, a to je i naš putujući seljak izkusil u punoj mieri, jer komaj, da je jednu vuru po šarkem suncu ovak putoval, počele su mu noge trudneti a glavu mu je san odbadjal. Zevajući spazi na sienokoši, ne daleko od puta liepo razgranjenog hrasta te te mu se je činilo, kak da ga ov u svoj hlad poziva, da si malo odmori. On obrne s-puta na sienokošu, sedne si pod hrast i jer je liepi hlad bil pričme mu se dremuckati. Nemogući se protiviti naravnoj sili sna, pretegne se kak je dug i zaspi kak da bi ga zatukel.

Jeli je bila torba, u kojoj su raki svasteli, razdrapana, ili se je kojim slučajem po nemiru rakov sama odvezala, neznam, ali toliko znam, da kad se je seljak probudil,

bila je torba prazna kak mnogi žep poslie plaćanje porcije, a niti samo jedan jedinoati rakonja nije za vriedno našel u njoj ostati — svi su se po sienokoši u prilečnoj visokoj travi razišli.

Seljak si riblje oči, ceše se za vuhom, ogledava se sve na okolo, ali badava — raku niti jednomu nit tora nit glasa. — — Kaj bu sad? Misli si. — Eh znam kaj, lista odnesem gospodinu Zakálu, a od rakov bum tiho, pak onda niti nebude znal, da sem mu takove nosil.

Zmisljeno, včinjeno! On se stane, praznu torbu skup zmota i metne pod pazduhu a s-listom hajd u Čakovec.

Dojdući k-gospodinu Zakálu preda mu list i veli: „Gospodin Molnár su njih dali liepo pozdraviti, pak su Njim poslali ovoga lista.“

Gospodin Zakál odpre lista, te kad ga pročita, veli seljaku: „Ovde nutri u listu su raki.“

„Ah hvala Bogu“ — odgovori seljak — „Ja sem uz put, znaju, jedno malo zadremal, a onda su ovi raki još bili u ovoj torbi, kad pak sem se zbudil, moreju su premisliti mojega straha — niti jeden rak u torbi, već sem mislil, da su mi po sienokoši vušli, pak eto hvala Bogu svi su u listu. — No zbogom naj ostaneju gospodin fiskaliuš!“

Em. Kollay

Pri plebanuša Kneippu.

Iz Wörishofena javljaju sljedeće: Ovdi je vezda vse živo i puno. Denes je od 9. marcijuša 1891. ljeta počemši prispel simo 40.000 i gost. Plebanusa Kneippa konsultira vsaki dan okolo 800 osobah, meg njimi Francezah i Poljakah. Med vezdašvimi gosti nahadjaju se nadvojvoda Leopold Salvator i Blanka nadvojvodkinja. Nadalja su najavili svoj dolazek kardinal — nadbiškup praški grof Schönborn, nadbiškup genovski i general milosrdne braće. Nezdavnja je odprta lje ilistna sgrada, kojom upravljaju milosrdna braća. Vu sgradi stanuje do sto betežnikah.

Dobre žepne i stēne vure za fal cene moći dobiti pri Pollak Bernatu vuraru vu Čakovcu (Pijac, Sparkassa). Pri njem se uzimljeju vure takaj za popravek za falcēuu.

Zdravice.

Hajdi složno skup pijemo,
Pak se lepo veselimo.
Stugu treba da držimo,
Ako piti mi želimo.

Koj se drži biti muder,
Taj mi treba, da je ovder,
Neka doma ide spavat,
Koj se znama nemre slagat.

Bog je gazdi dao vina,
A On daje nama svima,
Zakaj onde nebi pili,
I — Veseli z gazdom bili.

Dragi gazda mi želimo,
Do do zutra tu sedimo,
Samo ti nas vrno služi,
Da se nitko nepotuži.

Kad se stanemo od stola,
Rećemo ti zbogom hvala,
Zdray nam budi gazda vek,
Da nam pojde vince v tek.

Laczkovics Tamas.

Nekaj za kratak čas.

Muž: „Hej, gospon sused, jeli kaj rodi na toj jabuki?“

Školnik: „Kaj bi nejl Lani sem stepel od nje 5 jabuk i tri tēlo, a ljetos Jozija.“

Krčmar: „A kakov komad zellju, da Njim dam od race?“

Gospon: „Vse, zvun glave!“

Zantizeljnost.

A: „Kak ste zadovoljni s vašom gazdaricom?“

B: „Dobra je, samo mi se čini, da je odviše znatiželjna.“

A: „Kak to?“

B: „Neprestance me pita, gda njoj budem platil kvartira?“

Priredil:
Glad Ferencz.

Cena žitka. — Gabonai árak.

1 m-mázsá. — 1 m-cent.		frt	kr.
Buza	Pšenica	5	75
Zab	Zób	5	25
Rozs	Hrč	4	4.50
Kukoricza ó	Kurúza stari	6	—
uj	hovi	6	—
Arpa	Jecmen	5	—
Fehér bab	Grah beli	5	—
Sárga »	» zuti	4	—
Vegyes »	» zméšan	4	—
Lénmag	Lén	10	50

Nyiltér.*

Egészselyem, mintázott Foulárdokat (mintegy 450 különböző fajban) méterenként 75 krtól 3 frt 65 krig, valamint fekete, fehér és szines selyemszövetek 45 krtól 11 frt 65 krig szállít — sima, kocskás, csikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240féle díszítendő és 2000 különböző színű árnyalatban) szállít postabér és vámmentesen a privátmegrendelők lakására Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Ezen rovát alatt, közlötökért nem vállal felelőséget a Szerk.

ODGOVORNI UREDNIK
MARGITAI JOZSEF
Glavni surednik
GLAD FERENCZ

Hirdetések.

Szagtalan és nyomban száradó

Valódi csakis fél és 1 Kilos üveg-pálcákban.
A-tározottan Christoph-féle lakk kőrendő.

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

Lehetővé teszi, hogy a szobák a másolás alatt is használhatók legyenek, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajátja, elkerülhető. Emellett a használat olyan egyszerű, hogy bárki maga végezheti a másolást. A palló nedves tárgyakkal felírható, azáltal, hogy elválasztja fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénylakk,
sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték féli be a pallót a egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen betű minden felírt, korábbi másolást is; van azután

színtelen fénylakk (színezetlen)
új pallókra és parkettra, mely csupán fényt ad. Különböző parkettra s olajlakkokhoz, már bemásolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, színteljesen nem féli új a másolást.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzetm. (két középnyagú szobára való) 5 frt. 50 kr., vagy 9/11, márká.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamásolások és prospectusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál legyek 100 vizsgálati a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1800 éve létező gyártmányt sokféle utánzózzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,
A valódi szobapalló-fénylakk készítője és egyaránt gyártója,
Prága. K. Berlin. Zürich.
Csáktornya: **GRÄNER TESTVÉREKNÉL.**

Ajándéktárgyak nagy választékban.

POLLÁK BERNÁT

órák és ékszerész Csáktornya n,

Főter., az új lakarekpenzari épületben.

Ajánlja dusan felszerelt

SVÁJCZI ZSEBÓRA,
arany-, ezüst- és chinai ezüst-áru
raktárát.

Ajándéktárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jóállás mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközölöm.

Olcsó órák mellett

Szőlőültvények és Amerikai szőlővesszők eladása!

A 30 holdnál nagyobb területű „Sándortelep Újvidéken” f. é. November havában, Riparia, Portalis, Solonis és Jacquesz alanyokra készült.

500,000 darab fásajtványokból a tökéletesen összeforrt példányokat, jutányos árak mellett eladásra bocsátja.

Ez idén a legjobb bel- és külföldi bor- és csemegeszőlőfajokból 420 fajnál több került ojtás alá, és alólírott teleptulajdonos kívánatra, bővebb magyarázatokkal ellátott részletes árjegyzékét a t. cz. érdeklődőknek ingyen és bérmentve szívesen átküldi.

A telep zöldajtásokkal is szolgálhat nem különben, — mint ojtási célokra mint pedig iskoláztatásra alkalmas amerikai alanyokkal Riparia, Sauvage, Portalis, Solonis és a Rupestris különféle válfajaiból, — mint sima, mint pedig gyökeres vesszőkkel — nagyobb mennyiségekben; — végre a már hordképes ojtványokból az ojtógalyok is eladásra kerülnek.

Adamovics Sándor

Újvidéken.

564 1—5

Eladó tenyészkánok.

Alulírott főbérnökségnél 22 darab számfölötti 2 éves szépen kifejlett

Kisjenői faj tenyészkán

együttesen vagy egyesleg eladó.

Venni szándékozók forduljanak az

Uradałmi Főbérnökséghez Alsó-Lendvára.

568 1—1

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai János főszerkesztő részére küldendő.

MURAKÖZ

Hirdetési Árak:
 Egész évre 4 frt
 Fél évre 2 frt
 Negyed évre 1 frt
 Egyen szám 10 kr.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedés. Ide küldendők az előfizetési díjak nyilvántar és hirdetésre.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap,

Hirdetők még elfogadják:
 Budapest: Gomboczky A. V. és
 Ekestein György, Ullóczy Péter, Ráczkai
 Sándor, H. Dalkó M., Oppólyk A.,
 Daube G. L. és társai és Herndl
 Brünben; Stern M.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

A „Muraközi tisztá önszegélyző szövetség”, a „Csaktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

Nyilvántar pótlása 10 kr.

Megélhetés és becsület.

A megélhetés gondja folytonosan munkára, kitarásra ösztönzi az embert. Bizalommal, nagyobb reménnyel küzd, ezen ved az ember, hogy a társadalmi pozíciót magának biztosítsa.

A mai társadalmi fogalmak szertnt minden embernek maga iránt való legelső kötelessége az anyagiakban való előmenetelét munkálni, megélhetését biztosítani. És az emberiség saját jól fölfogott érdekében, buzgalommal igyekszik ezt megvalósítani, csak hogy ezer féle módon mozditja azt elő.

Innen van az, hogy több ember nem csinál lelkiismereti kérdést a megélhetés eszközeinek megválogatásánál.

Azt senki sem fogja elvitatni, hogy a tisztességes megélhetést leginkább a szorgalom, takarékoság, tisztakezűség által biztosíthatjuk, s ha szorgalmasak és tiszta kezűek vagyunk, remélhetjük, a mit csak a gondviselés adhat, nyújthat nekünk a segédelmet, melylyel becsületes igyekezetünkben megsegít bennünket. A társadalom jobbjai pedig tárt karokkal zárnak bennünket abba a kasztba, a hol tisztességes megélhetésünket munkálhatjuk s családunk jövőjét biztosíthatjuk. Még akkor is, még abban az esetben is, ha a világ baliútele felremagyarazza törek-

vésünket, a rágalmazó epébe mártott nyelve kicsinylőleg teszi meg nyilatkozatát: megnyugvást találhatunk lelkiismeretünk tisztaságában, melyről mindannyiszor visszapattan az irigykedés, rágalom nyilvesszője s többször mint nem, az sebesíti meg, a ki elég vakmerő volt, azt ellenünk irányítani.

Tapasztaljuk, hogy a becsületes munkást, kötelességét buzgalommal, kitarással, szorgalommal teljesíteni igyekvőt s a ki hamis keresettől elfordul, éppen azok igyekeznek sárral dobálni, a kiknek arczáról egy elpalástolhatatlan érzés pirja sugárzik le s a kiknek a zsebében tisztességtelen uton összeharácsolt pénz cseng. Azok járnak fölemelt fővel, azok igyekeznek sokat mutatni, azok tudják keresni a feltűnést, a kik élelmes kapzsisággal szaporítják azt a vagyont, melyből némelykor csak azért gyakorolják a humanizmust, hogy port hintsenek a világ szemébe, s kierőszakolják annak becsülését.

A társadalom nem ritkán érdemellenre pazarolja becsülését, de többször megtörténik, hogy a felismert kapzsiságot sem itéli el szigoruan, mert az embert pénzéért, vagyonaért értékeli.

Magának a társadalomnak kellene lennie igazságos bírónak - a mely elítelné, mocsoktalan köréből számúzná azokat, a kik akár a szegény becsületes emberek tönkre juttatásával akár más tisztességte-

len uton szerzett vagyonnal jog- és érdemtelenül dicsekszenek.

A társadalomban egész raj keletkezett immár, a mely folytonosan bűnös spekulációkkal üzérkedik. Vannak, a kik előre fontolt szándékkal buknak meg, hogy ezzel a bukással kereskedőket károsítsanak meg, lázítsák a becsületes szaktársak közt óva, féltve őrzött bizalmat. Vannak, a kik olyan szándékkal vesznek kölcsönt, hogy azt sohasem fizetik vissza, azal károsítják kezeiket s megnehezítik a becsületes embernek való kölcsönzést.

Szegyeny pir fut végig a becsületes ember arczán, mikor a mások vagyona után való kapzsi sóvárgást látja. Lesújtó társadalmi tünetek ezek!

Különfélék.

— **Gyászhis.** Nemestóthi Szabó György köz- és váltó-tigyvéd f. évi augusztus hó 4-én reggel rövid szenvedés után elhunyt Keszthelyen. A boldogultban Bernyák Károlyné urnó édes atyját gyászolja. A temetés nagy részvét mellett hatodikán ment végbe.

— **Helyezés.** Goldstein Béla, a déli vasút csaktornyai állomásának főnöke a szombathelyi állomás főnökévé nevezetett ki. Helyére az igazgatóság a budai állomás helyettes főnökét Pilitz urat nevezte ki.

A „Muraközi” tározója

Véres találkozás.

A branyiszkói vértüzdöt megelőző éjszaka csunya, hideg zimankóval köszöntött be.

Zugott a szél fagyasztó fergeteg tombolt. A tábortüzek hamvazó sziporkáját fölkapta a magasba s valahol az érvonalakon túl, a Schlieck táborába szórta le hamvát.

A honvédek félig dermedten, éhezve és fásva kuncsorogtak a kiellen hőmezőn, a végtelennek látszó jégavaton s csoportokba verődve álmadoztak az édes otthon, a barátságos, meleg hajlékrol.

Mindenkinek volt valami édes emléke a multból, a mire jól esett visszagondolni most, a közelgő halál rémes éjszakáján.

A csendes, kihaltnak látszó tábor, északi vonalán, legszélső őrtüzek hamvadó parázsa mellett, két ifju közhonvéd ült a fagyos rögön s tekintetükkel eltévedeztek messze, az osztrák előőrök vonaláig.

Sokáig ültak szótlanul s hallgatták a tomboló vihar éles sikongását, míg végre egyikök panaszos, bánatos hangon megtörté a nyomasztó csendet.

— Nem tudom miért, de úgy érzem, valami sugja, hogy a nap ma utoljára áldozott le fölöttem.

— Gábor!...

— És ez a sejtelem nem aggaszt nyugalmommal tölt el, csak ha szegény anyámra gondolok.....

A halvány, aszu honvéd ez utóbbi északra tenyerébe hajtá fejét s egy nehéz sóhajás szakadt föl lelkéből. Majd fölegyenesedett, kezét társának vállaira fonta s mélyen rezgő hangon mondá:

— Egy fájó, szomorú titkot szeretnék reádbizni, Dezső!

— Bátran elmondhatod.

— Évek óta hordom eltemetve mélyen, szenvedve annak gyöttrő sulya alatt pokoli kínokat, de tovább már nem viselhetem, megöli a lelkem!

— A lelked?

— Azt!... Megáll a szívverésem s őrtülei környékez, ha rá gondolok, hogy itt van mellettem, közelemben, az — osztrák hadseregben...

E szavakat a megdöbbenés fojtó némasága követte, mely percekig tartott.

— Sok idővel ez előtt történt, Dezső, hogy egy dragonyos ezred állomásolt Váradon s az ezred legcsinosabb tisztje szívesen látott vendége volt a város egyik előkelő házában.

— Nos, ez mind csak természetes dolog, — válaszolt a másik, — különösen, ha véletlenül lány is volt a háznál!

— Volt, még pedig szép, ifju leány, ki ma már egy szerencsétlen, sorverte asszony, áldozata szerelmének, a dragonyos tiszt lelketlen-ségének...

— És ez a tiszt van itt a Schlieck táborában, a branyiszkói hegyen?

— Ez!... A nevét jegyezd meg jól. Ugy hívják: Günther Károly.

— S a titok, melyről beszélni akartál?

— Günther az én — anyám!

— Szent Isten!... s az a megcsalatott leány!

— Ő az én szerencsétlen anyám...

A dühöngő zivatar bugását e pillanatban keresztül harsogta a tábortüzek, mely az őrváltást jelezte. A két jó barát komor gondolatokba merülve vonult be a szállójához s ébren várták meg a reggelt.

A branyiszkói híres napvirradatát.

Mikor a keleti égen felpirkadt a hajnal s az előbukkanó nap szétörölte sugarait a csillogó hőmezőn, a magyar hadsereg egy osztálya csatarendben állott a meredek hegy lábánál s Guyon ezredes kijárta az emlékeztető parancsot:

— Elöl dupla lenung; hátul kartács! Utánam fiuk!

A honvédek szemükre húzták a sapkát s a branyiszkói hegy füstbe és vérbe bogult.

Két órai heves, emberföltötti küzdelem után Schlieck táborában takarodót futtak, futásnak eredt az osztrák armádia, csak egy kicsiny, elcsánt csapat tartotta még magát a szolgált fedezetül a bömblő ágyuknak.

Guyon szuronyos rohamot vezényelt.

— Előre!

A fegyverek végső mordultak, asután dolgozott a szurony és a kard, patakokban omlott a vér.

De a csata meg volt nyerve.

As utolsó asuronydőlést a bánatos honvéd, Gábor adta egy osztrák ezredesnek, kinek a zsebében talált papirokon egy név állt:

— „Günther Károly.”

.....

Milyen csudálatos idők is voltak azok!

Bibó Lajos.

— **Athelyezés.** Angyán Aurél osáktornyai köztisztviselőben álló h. plébános és záradfőnök Varasdra a klerikusok tanárává helyeztetett át, helyére osáktornyai quardiánna Weber Vincze kanizsai vikárius választotta meg. — **Pemecz Xávr Zágrábra,** Purgerios Kvirin páter Zágrábról Osáktornyára helyeztetett.

— **Primíciola.** Ehrenreich Nándor mura-szerdahelyi körjegyző fia Nándor e hó 5-én tartotta primícióját. Sajnáljuk, hogy a szép ünnepélyről csak elkésvé, tegnap kaptunk értesítést, szert jövő számunkra voltunk kénytelenek hagyni annak közléstét.

— **Ségrádól írják.** Folyó hó 5-én ünnepelte főt. Gadó Mátyás légrádi rk. plébános áldozásának 25 évi jubileumát tisztelői és barátai körében, a kik szép számmal jöttek össze kifejezni az őszinte szeretett és ragaszkodás tiszta érzelmeit a hivatását oly fensőgesen teljesítő pap s a barátságot oly sokra becstülő jó barát iránt. Elsőnek a község előljárósága és képviselőtestülete tisztelgett küldöttségileg kiknek szónoka Kovács Gyula községi jegyző szép és hatásos szavakban tolmácsolta a megjelentek s egyben a város közönsége érzelmeit, kiterjeszkedve ami feledhetetlen tények és maradandó alkotásokra melyeknek az ünnepelelt Légrádon töltött 22 évi lelkészkedési ideje alatt vezére s megteremtője volt. Azután az izr. hitközség Hirschl Arm n. elnöke, a tűzoltó testület pedig főparancsnoka vezetése alatt tisztelgtek az ünnepelelnél. Majd az egyesek, ismerősök, jó barátok fejezték ki szerencse és üdvözívánataikat. Az ezüst mise délelőtti 10 órakor tartatott megőriási közönség részvételével, a mely alkalommal főt. Filipecz Vincze imbroveczi és főt. Czimermanu Ferencz alsó domborui plébános urak segédkeztek az ezüst misésnek. Mig az ünnepi szónoklatot főt. Golub János mura vidi plébános ur tartotta, mellyel remekül oldotta meg nehéz de magasztos feladatát. Az ünnepies isteni tisztelet végeztével fényes s igazán lucullusi lakomára gyűltek össze a meghívott vendégek a jubiláns barát-ágos házában, akik között ott voltak Merkly Antal ur járási szolgabíró, Gayer Lajos ur ludbregi bérlő, Hirschler Ödön ur az alsó domborui Ujlaky Hirschler és fiaik cég képviselője, a környék plébánosai, a környék előljárói, a képviselőtestület, az izr. hitközség s a tűzoltó egyesület képviselői s még számos magán egyén, kik az ünnepelelt házi gazda lekötelező barátsága folytán a legjobb hangulatban maradtak együtt az esti órákig, a mikor az önk. tűzoltó egyesület sikertült fáklyás zenével tisztelte meg a jubiléumot, szeretett elnökét. Igen sokat még vacsorára is visszatartott a kedves házi gazda, a mely alatt akkor élte el a jókedv tetőpontját s tartott a kora hajnali órákig, a mikor egy szép nap emlékével gazdagabban oszlott el a kedves társaság. Sok ilyen papot adjon még az Ég Muraköznek és hosszú boldog élettel ajándékozza meg őtet! Egy jelen volt.

— **Felhívás.** Azon t. tanító urak, a kik e hó 23-án megtartandó megyei tanítói közgyűlésen részt venni óhajtanak és ingyen szállásra igényt tartanak, sziveskedjenek ebbeli szándékukat velem minél előbb tudatni. Csáktornyan 1894. augusztus 10-én. Jenev Gusztáv az elszállásoló bizottság elnöke.

— **Jubileum** Bottornyan folyó hó 5-én ünnepelte az ottani plébános főd. Kollay Jeromos ur lelkészi pályájának 50-ik évfordulóját. Már a kora hajnali órákban toracklövés, harangozás és zeneező jelezték a községben az ünnepelet, melynek lefolyásáról röviden a következőket jelenthetem. Az egész község ünnepi dísz mutatott, az épületek nemzeti lobogókkal — a plébánia tér pedig egy gazdagon díszített óriási diadalíval — voltak elátva.

Alig 8 óra után megindult a községi előljáróságok élén a tisztelgők nagy sora — a tűzoltók és sok jó ismerős. — A bevonulás az isteni tisztelethez oly impozáns volt, hogy azt leírni, alig lehet, oly néptömeg — nemcsak a helybeli, hanem a vidéki fárakból is — lepte el a templomot és annak környékét, hogy azok számát 2 ezerre lehet tenni. A lelkészi kar — csak nagyon kis számban volt ugyan képviselve — mindazonáltal az isteni tisztelet nagy pompával és négyes énekekkel végeztetett. Ez után következett a jubiláns ismert vendégszerető házában gazdagon terített asztal mellett a lakoma, melyen vagy 40 személy volt jelen. A toasztok nagyban folytak és alig értek véget, miglen a társaság a késő esti órákban széledezni kezdett.

— **Bottornyaról** értesítenek bennünket, hogy e hó 5-én tartatott meg Kollay Jeromos ottani plébános áldozásának jubileuma a közönség és tisztelői nagy részvétele mellett. A plébánia hívei küldöttségileg tisztelgtek az ünnepelelnél, Kollay Lajos vezetése mellett, aki a hitközség nevében szép beszéddel üdvözölte az ünnepelet és átnyújtotta a hívők ajándékát, egy arany kelyhet. Az ünnepelelt lelkész könnyezve s meghatótan köszönte meg híveinek a szép figyelmet, kikkel mindig a legjobb egyetértésben volt, s — **ugymond** — egyedül az szomorítaná el, ha valakinek közűlök szerencsétlenségében és bajában nem tudna segítségére lenni. Ezután a tűzoltó egyesület tagjai tisztelgtek teljes díszben parancsnokuk vezérével. Most számos lelkész kíséretében teljes ornatusban megy az ünnepelelt az Isten házába. Elöl a hívők serege zászlókkal, azután két sor koszorus leány, a nagyszámu rokonság és jó barátok. A baldakin alatt feszülettel kezében az ünnepelelt halad körülvéve a gyertyavivők és a segédkező lelkészek u. m. Főt. Filipecz Lajos dekanoveci (manudaktor) — Berk Ferencz beliczai és Kollay Levin slaviczai plébános urak által. Az ünnepelet az oltár előtt érczes hangon intonálta a „Veni Sancte Spiritus“-t, ami után az ünnepi misét szolgálta. A szent mise alatt szép szavakkal méltatta, szónoklata közben Kralits bottornyai káplán ur az ünnepelelt érdemeit. A kóruson Kermán bottornyai kantor vezetése mellett Schubert miséje adatott elő quartettben a legszebb sikerrel. A mise végén „Te Deum laudamus“ tartatott. Mise után az ünnepelelt házában nagy ebéd volt, melyen Vrancsics Károly főszolgabíró ur, az ünnepelelt, Kollay Jeromos jubiláns a pápát, a királyt és az érseket éltette. Most muraközi szokás szerint Keckés Ferencz szentmártoni plébános ur mint asztalrendező veszi át a szót, s felköszöntő felköszöntőt éri. Az ünnepelet emelte a diadalkapu, a mozsár durrogás és a közönség őszinte ragaszkodása és szeretete. S számos üdvözítő levél és sürgöny, érkezett: az ebéd alatt a jó kedvet fokozták a perlaki zenészek, úgy, hogy a fiatalok tánczra penderült. Mi is hozzá járulunk az ünnepelelyhez azon őszinte óhajunkkal, hogy az Egek Ura a jubiléum áldozárt, Kollay Jeromos urat hívőinek, rokonainak és barátainak öröme és az egyház javára igen soká éltesse!

— **Meghívás.** Ó Felsőge a király sztilletőnap a alkalmából f. é. augusztus hó 18-án délelőtti 10 órakor a helybeli izr. imaházban ünnepélyes istentisztelet fog tartatni, mire az igen tisztelt közönséget teljes tisztelettel meghívja a csáktornyai izr. hitközség előljárósága.

— **Csáktornyan,** f. hó 4-én végbe ment választások eredményét lapunk zárta kor vettük, azért csak mintegy érintettük azt. A választásoknál, főleg a birói, helyettes birói és gyámi állás betöltésénél volt nagyobb küzdelem. Az eredményt Vrancsics Károly főszolgabíró este 7 órakor hirdette ki, mely szerint Prusác Alajos 224 szavazattal, Molnár József 171 szavazata ellenében választatott meg biróvá. A helyettes birói állásra Petrics Ignác 156 szavazatot kapott s így Megla István 225 szavazata mellett 79 szavazattöbbséggel választatott meg; a gyámi állást ugyancsak Petrics Ignácczal szemben 74 szótöbbséggel Bencsák Ferencz nyerte el. Pénztáros-

nak Deák József egyhangu szavazattal lett megválasztva tanácsosnak pedig Hirschmann Leó 287, Tódor József 284, Nuzsy Mátyás 283, Benedik Ede 282, Szeiverth Antal 282 és ifj. Novák Ferencz 169 szavazattal választották meg. A hivatali esküt az újonnan megválasztott tisztviselők hatodikán délután 5 órakor tették le.

— **Meghívó** a zalamegyei általános tanítótestületnek Csáktornyan 1894. évi augusztus hó 23-án d. e. 9 órakor tartandó közgyűlésére, kapcsolatban dr. Ruzeicska Kálmán kir. tanácsos és tanfelügyelő ur zalavármegyei tíz éves működésének megünneplésével. Targysorozat: 1. Elnöki megnyitó 2. Elnöki üdvözítő beszéd. 3. Üdvözítő költemény írta Körmeny Pál langvizi közs. elemi iskolai tanító ur. 4. Visszaemlékezések és irányelvek előadja dr. Ruzeicska Kálmán kir. tanácsos és tanfelügyelő ur. 5. Elnöki jelentés az egyesület egy éves működéséről. 6. A pedagógia a társadalom tükrében — felolvassa Hoffmann Mór nagykanizsai közs. polgári iskolai tanár ur. 7. A népismeret (ethnologia) és a tanító — felolvassa Gönczy Ferencz állami elemi iskolai tanító ur. 8. Felméri pedagógiai rendszere — felolvassa Altmann Mór nagykanizsai izr. polgári iskolai tanár ur. 9. Indítványok tárgyalása. E közgyűlésre a megyei tanítótestület tagjait s a tanügy barátait tisztelettel meghívja, Zalaezerszeg, 1894. augusztus 7-én. Udvardy Ignác a megyei tanítótestület elnöke.

— **A „D. K. E.“** perlaki kisededovodája javára f. é. július hó 8-án nyári tánczestély alkalmával felülfizetni sziveskedtek: Dr. Böhm Sidney 6 frtot, özv. Hirschler Jakabné 5 frtot Grész Alajos 4 frtot. Rubesch Sylvia Alberti grófnő 3 frtot Ebenspanger Miksa 3 frtot. Dobrin Ignác 2 frtot Kramarics Viktor 2 frtot. Verbanchics Nándor 2 frtot. Banelly Vilmos 1 frtot Hirschler Ilona 1 frtot. Haris Károly 1 frtot. Dr. Kemény Fülöp 1 frtot Lubics Károly 1 frtot. Mattesdorfer N. 1 frtot. Mittelhauser Ferencz 1 frtot. Szerencz Antal 1 frtot. Sostarics Pál 1 frtot. Peczek György 1 frtot. Verbanchich István 1 frtot és Filipics Lajos 50 kr. Ezen a jótékony célra teljesített felülfizetésekért háas köszönetét nyilvánítja a „D. K. E.“ perlaki kisededovodájának felügyelő bizottsága. — Perlakon, 1894. augusztus 1-én. Dr. Böhm Sidney f. b. elnök Horváth Pál f. b. jegyző.

— **Gasparics Imre.** A folyamatban levő gyűlésről legújabbban a következő kimutatást vettük Perlakról: Perlaki társaskör 10 ft, Perlak község 10 ft, Csesznák József 2 frt, N. N. 10 kr. N. N. 5 kr, Csizsár József 50 kr, Chityil Pál 50 kr, N. N. 10 kr, N. N. 20 kr, Z. Z. 20 kr, N. N. 10 kr. Az elemi fiúiskola V., VI. oszt. tanulói tizen: 51 kr, összesen 24 ft, 26 kr. — **Kostyál Ferencz** főszolgabíró felhívása folytán: K o t o r k ö z s é g j e g y z ő j e i v é n: Kotor község 6 frt, Kele György 1 frt, Pollák Lipót 20 kr, Spiegel József 20 kr, Pollák Henrik 60 kr, Pataki Viktor 50 kr, Medved Lajos 30 kr Vlassics N. 30 kr, Pollák Ignác 20 kr, Kollay Rókus 1 frt, Braun Bernát 20 kr, Fuss Rókus 20 kr, Rózsai Mór 40 kr, Szalai Géza 30 kr, Somogyi György 40 kr, Gregurecz Antal 40 kr, Matos Mihály 10 kr, Vidovics Mátyás 10 kr, összesen: 11 frt. 10 kr. — **S z t. M á r i a k ö z s é g k ö r j e g y z ő s é g e i v é n:** Szt. Mária község 2 frt, Alsó Mihályovecz község 1 frt, Pavlicz Antal 5 kr, Kranjecz György 4 kr, Gasparics Jakabné 5 kr, Wolf József 10 kr,

Musztár Simon 5 kr, Vlach Elek 5 kr, Vlach Tamás 4 kr, N. N. 5 kr, összesen: 3 frt. 48 kr. — Mura-Csány jegyzőjén: Mikloska Iván 10 kr, Grenya Mihály 10 kr, Pongrácz Tamás 10 kr, Pongrácz Verona 10 kr, Lepoglavcs Lénárd 10 kr, Schulz Sándor 30 kr, Spiegler Lajos 10 kr, Golenya István 5 kr, Bergovecz Iván 10 kr, Pongrácz Lőrincz 10 kr, Czvia György 5 kr, Koos András 5 kr, Fridrik Nándor 50 kr, Kis György 10 kr, Rechberger Jakab 10 kr, Mezarics Bartal 10 kr, Ribics Mátyás 10 kr, Spiegel Albert 20 kr, Schulz Sámuel 10 kr, Varasanez Lénárd 20 kr, Polák Lázár 10 kr, Vadlja Balint 10 kr, Mura-Csány község 2 frt, összesen: 4 frt 85 kr. — Mura-Király körjegyzőségén: Mura-Királyról Fischl S. 20 kr, Verbanchich Nándor 20 kr, Mittelhauser 20 kr, Lubics 20 kr, Tanczos Ferencz 20 kr, Habus Pál 20 kr, Eisenstädter Károly 20 kr, Bihar János 10 kr, Kovács Antal 10 kr, Dobrin Ignác 30 kr; Dráva-Egyházi: Dráva Egyház község 2 frt, Jaklin János 20 kr, Bedeninczi András 20 kr, Dolencz Jakab 30 kr, Kutnyák János 50 kr, összesen: 5 frt 10 kr Spos Károly által előzőleg kimutatva 60 frt 80 kr, együttes összeg: 109 frt 54 kr.

— **Gáspáris emlékoszlopra** ujabban begyűlt összegek kimutatása. Kostyál főszolgabíró urhoz folytatólag a következő adományok folytak be: 1. Szoboticzai körjegyzőség 6 frt. 50 kr. melyhez járultak: Imrei Ferencz 1 frt, Bartal György, Szoboticza, Stefanecz, Vullaria, Orehovicza, Podbrezst, Derzsimorecz, Sztrelec, Palovecz, Jurcsevecz, Benkovecz 50-50 kr. 2. Mura-Vid jegyzősége 2 frt 20 kr., melyhez járultak Mura-Vid 2 frt, Végi Vincze, Szerbat Fülöp 10-10 kr. 3. Dráskovecz körjegyzősége 3 frt, melyhez járultak Dráskovecz, Csukovecz, Konyáry László 1-1 frttal. 4. Dekanovecz körjegyzősége 8 frt melyhez járultak Dekanovecz, Domainecz, Novakovecz, Tivadar Ferencz 2-2 frt 5. Alsó Domboru jegyzősége által 20 frt 20 kr, mely összeghez járultak: Alsó Domboru község 1 frt, Feletar István, Simonics István 20 20 kr, Ruzsák Márton, Horváth Antal, Szmolek István 10-10 kr, Pichler Imre, Kohn Károly, Utasi József Rezek Ferencz 30 30 kr. Szlamek József, Vörös János, Miszer György, Igrez Mártonné, Goldschmied József 20-20 kr, dr. Szabó Zsigmond 1 frt, Hochwarth Vilmos 60 kr, Mayer Mór 20 kr, Neustadt Bernadt 1 frt, Kengyel Ferencz, Kmetyko Gyula, Korber János, Rosenfeld Ede, Hajdinyák Jakab, Vámosi Tivadar, Hajdinyák István 30-30 kr, Schwartz Simon, Stefics István, Horváth Vincze, Lőke Lajos 50-50 kr, Ruzsák János, N. N. 20 20 kr, Ujlaki Hirschler és fia 5 frt, Hirschler Henrik 2 frt, Hirschler Ödön, Schlesinger Izidor 1-1 frttal. A perlaki gyűjtőbizottságnál begyűlt összesen 149 frt 44 kr.

— **Basai hírek.** Grácban a Szt-Mihály templomnak új harangja felhuzás közben lezuhant s a rajta ülő építőmestert és egy másik új harangot összetuzta. — **Vihodnán** szénarakás közben egy parasztgazda a villába esett és a rettenetes szurás folytán, mely a nyakán jött ki, három nap múlva szenvedett ki. — **A hovéd szobor** mellé diszes parkot készítenek, vasráccsal környezve. — **Lugos** mellett öt fürdőleány közül kettő a Temesbe fuladt, hármat egy kertész mentett ki a mély vízből. — **Moszlavina** a kolerin járványos jellegűt. — **A**

Kossuth szoborra eddig 171.257 frt. 88 kr. gyűlt össze — **Fonyód** mellett egy első rangú fürdőt épített Zichy Béla gróf a Balaton mellé. — **A Duna** a folytonosan tartó szárazság miatt rohamosan apad; az aldunai részen a közlekedés beszüntetésétől félnek. — **Zentán** a cigány primásnak a leánya háromszor mérgezte meg magát, kétszer megmentették, most meghalt. — **Succi** a harmincz napi koplalás befejeztével Budapestről Olaszországba ment.

A közönség köréből.*

Válasz.

A „Muraköz” ez évi 30. számában egy hír jelent meg, nem is tudom, miféle cím alatt, amelyre most miután a körülményeket teljesen ismerem, — kötelességem válaszolni. — Nem régiben egy 5 tagból álló kupaktanács ült össze, hogy elégtételt szerezzen magának ott, hol a tanács tagjai a hibások. — De igen, igen csalódtak, mert még mindig igaz az a régi közmondás: „a ki másnak vermet ás, maga esik bele.”

A már említett számban a többi között „éjjeli lovagok” és rablótámadásról van szó. — Ez érdekes!

Oh szegény karaván! talán Afrika pusztáiba képzelted magad, mikor társulatod ismert tagját a legnagyobb illemmel elhívták? És hogy tudtad ezt rablótámadásnak deklarálni. — Lehet hogy a nagy félelemben másra nem is gondoltál mint rablókra, — és mikor emberi hangot hallottál — ezt is annak vélted. — Hiszen elegendő voltatok! — és mégis egy emberi hangtól annyira megijedtetek; pedig meg nem is kiáltozott, — — — a karavánoknak bátraknak kell lenni és mindenre készen! és til!

De miért hívták félre amant? Azért, hogy feleljen arra, a mire kötelessége lett volna — és ő ... hallgatott. Mert mindenki arra legalább — a mit másoknak mond, — ha tud, miat ő tudhatott volna — és ha lehet, mint neki kellett volna, elelni tartozik, ha kérdőre vonják, pláne, ha a kérdőst illeti, a hogy itt illette.

Az elhívott tag, a véletlen folytán menekült meg a rablótól (L. Muraköz 30 sz.) Véletlen? Ha most véletlen, egykor kellett, hogy valami történt. És ez igaz? Mi lesz a felelet?

Utazásuk közben, mint mindig, Isten keze alatt vagyunk, pedig egyik tagja a karavánnak oly csúnyán tud káromkodni. Ez is urhoz illő dolog?

Tanulja meg a karaván, hogy jó híret mindenki őrizze, és másét ne bántsa és üdülésre szánt idejét ne mások rágalmazásával töltsse, ugy szintén ne kildözze a „karaván” tagjait, hasug híreket viendő másokhoz.

Jó, hogy felhívta a helybeli rendőrséget az éberségre, legalább az urfiosok illedelmesebben viselik majd magukat az utcán.

E rovat alatt közlőttekért sem alaki sem tartalmi tekintetben felelősséget nem vállal a Szerk.

Nyilttér.*

Utóhangok a folyó hó 4-én Csáktornya városi Elöljáróság megválasztásáról:

Ugyanis a Csáktornyan megválasztatni kívánt Elöljáróságot, Csáktornya város valamint az ahhoz tartozó külközségek mélyen tisztelt polgársága kebeléből két pártnak intézői képviselték; vagyis a haladópart és az ugynevezett elmaradópart léptek egymással szemben akcióba. Erős küzdelem után a választás eredménye az lett, hogy a felvilágosodott elemekből álló haladópart lett a győztes, vagyis ennek a pártnak választópolgárai részéről kijelöltek lettek nagy szavazattöbbséggel és a közönség teljes megalégedésére, Csáktornya város Elöljáróivá megválasztva; míg ellenben az elmaradópart, daczára annak, hogy eme part intézői a választás megtörténte előtt a teljes

győzelmet hirdették és biztosították választó polgártársaiknak — megbukott És ime az elmaradópartnak bukása szülte az utóhangokat, t. i. eme, most már a megalégedetlen pártnak egyes tagjai, uton utfélen azt kürtölik, hogy a haladópart intézői, választó polgártársaik fölött befolyást, az ugynevezett pressiót gyakorolták és hogy továbbá választó polgártársaik szavazatát pénzért megvásárolták.

Mélyen tisztelt Polgárság!

Az elmaradópart egyes tagjainak eme kifakadásai nem egyebek, egy alaptalan hazug és felháborodást keltő rágalomnál azon eljárással szemben, melyet a haladópart tiszteletreméltó tagjai választó polgártársaikkal egyetemben, a közjó érdekében tettek. Különben pedig igen is beigazolható ténykörülmeny, hogy az elmaradópart egyes tagjai voltak azok, a kik a választó polgárság szabadválasztói jogaik és akarataik fölött ugyancsak az ugynevezett erkölcsi pressiót gyakorolták s határozatot adtak egyes választó polgártársaiknak arra nézve, hogy független választó polgári jogaikat ne a haladópart részére merészeljék érvényesíteni, hanem ellenkezőleg az elmaradópart által kijelöltekre adják szavazataikat. Mégis továbbá az elmaradópart volt az, a ki a már létesített és létesítendő intézmények eltörlése és a régi rendszer visszaállítását célzó jelszó alatt a választó polgártársak között, még a választás megtörténte előtt, mintegy két hónapon át, szónoklatokat tartott, gyűlésezett s annak 99 tagból álló közreműködői, a választókat folyton izgatták s az egész választási idő alatt oly becsmerlő kifejezésekkel illették a haladópart egyéniségeit illetve a volt Elöljáróságot, a mi egyáltalán, ha szabad és független választók! jellemre nem vall. Sőt ellenkezőleg, eljárásukkal önönmaguk értékét, ugy látszik tán egész öntudatlanul, — igyekeztes alább szállítani A mi pedig a törvények korlátok közt megtartott és befejezett választási eljárást illeti, az elmaradó bukott part jelesei, ama híresztelésekkel lépnek legujabban fel a választó polgárság közt, hogy a nézetük szerint sérelmes választás ellen, a mi egyáltalán injjúkre nincs, felebbezéssel illetve jogorvoslattal fognak élni, — vagyis ily uton kívánnak még mindig a Polgárság közt imponálni s a haladópart választó polgárait izgalomba ejteni. Csak hogy sajnos, ezuttal tett kifogásaik és híreszteléseik alig ha fogja tudni, egy 12 éven át a város érdekeit képviselő és ujabban megválasztott Elöljáróságot megbuktatni s azok ismert érdekeit pellengére tenni.

Különben pedig e város igen tisztelt közönsége, teljesen nyugodt lehet választó polgártársaik által teremtett helyzettel és az általuk megválasztott Elöljáróival. Hisz ők lévén Csáktornya város vezéregyéniségei és szereplői, tehát az erkölcsi felelősség őket terheli. Miután pedig a megválasztott Elöljáróság, választó polgártársaik teljes bizalmát bírja, ennél fogva tehát Eljen a haladópart és az általa megválasztott Elöljáróság!

Te neked pedig elmaradó part, Isten veled!

Ezen rovat alatt közlőttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

MEDJIMURJE

U svakom danu je svaki dan govornik med 11 i 12 vjekom. — Sve pošiljke tiskane se nadležna novina, naj se pošiljaju na ime odgovornog urednika u Čakovcu.

Redakcija:

Knjžara Fickel Štupove čim se predplata i obnove pošiljaju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obnove se poleg pogodbe i na računaju.

na hrvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i poučljivi list za puk. Izlazi svaki tjedan jedankrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“ i t. d.

Historija i zemljopis.

IX.

Věra.

Tak je pustil Bog, neka se ljudski rod razvija naravnim načinom, pri čem je promisl njegov vendar ravnal. Bog se je moral takaj javljati čovjeku i opominati ga, neka ne zaboravi na nevremetelnost si du'u i zadnji cilj po smrti, pri čem je i pošiljal ljudem svoje poslanike, bilo to čovjeka bilo angela, ter tak navješćal zveličitelja i očitovaj kaj i kakva je njegova volja. Osobito odebral si je jednu familiju i njesin potlji narod, da čuva verno obavljenu božji nauk i zakon. Otec, i potlji otec otcov bil bi gospodar i bil duhovnik, koji je narod i puk svoj vučil navuk i zakon božji, a vu ime svoje i svojega naroda Bogu rekel svčanu molitvu i alduval dar. Tak je dugo bivalo. Potlji, kad se je narod razrasel i naobrazil, odebralo se za duhovnu službu posebno koljeno naroda, po imenu duhovniki. Ali kak su došli ljudi na to, da su zaboravili na jednoga pravoga Boga i počeli poštuovati krive boge? — S prvine su vsi ljudi verovali samo vu jednoga Boga; nu jer je Bog nevidljivo, iskal je čovjek kak bi si leže Boga držal vu pameti i njega se brže sčtil. Sunce itak gleda s neba, kak da je oko velikoga Boga, k tomu miluje ono zemlju: kaj bi anda prvije, nego klanjajući se i moleći Bogu obrnul se k suncu? deci pak i vukom pokazuvati pistom vu

njega, veleći da Bog vse vidi i zna. Koljeno po koljeno došlo je vremenom na to, da sunce drži za samoga Boga, mesec pako i zvězde za manje bogove. Ogenj za oblačnoga vremena imal je za moljenja i klanjanja samo opominjati na sunce, nu potlji, osobito kad je i ogenj čudna stvar i tolike čudne meci, počeli su i njega poštuovati kak božju moć i nazadnje kakti boga.

Pazeći i gledajući puta i hod zvězdah i zvězdovnih prilikah, počeli su ljudi njeim naděvati imena životinje, a poštujući zvězde, prenesli su štovanje na samu životinju. Zdignuli su životinju vu nebo, i zatim potegnuli su ju dolje; pak se ponebesanoj i poboženoj poklonili jesu. Tak je dalje išlo, da skoro već nije bilo zvěri ni životinje, koja nebi bila obožavana.

Dokle su narodi zabludili vu takovu štovanju, moreš suditi ako znaš: da su mudri i umjetni Misirci ili Egipťonci vu prvom varasu svojem, vu velikom hramu (cirkvi) poštuovali i obožavali črnoga vola. Pripovėdali su si i bajali najmare, da je veliki i dobri njihov bog, koj je zemljom dugo i srećno lađal i vnože zezidal varaše, vumrl, a du'a mu odišla vu vol imenom Apis, vu kojem su ga našli i cirkvu zezidali. Takev Apis, kad bi, Bog oprosti vumrl, onda je narod se za njim šaluval, dok duhovniki nisu našli novoga mladoga Apisa, i njega s velikim veseljem naatanili su vu cirkvu.

Nemogući si čovjek pomisliti duha. Zvun kakti da ima tělo, počel je zato is,

toga Boga i njegove moći slikaťi (maľati), nek slika i kip na njega se šivo zmišle; nu kaj je s prvine čovjek štoval samo kakti kip božji, potlašnje pokolenja počeli su se pred takvim kipom kakti pred Bogom klanjati.

Rimljani i Grki brojili su svoje boge na vnože jezere. Povrh toga vpeljavali su med boga kakti polboge ljude opakve čudne bajke, kakov je budi na pėldu rećano, vu pesmi i pripovesti takaj za malo ne Krar ljević Marko.

Potrěbno je ravno zapametiti si: da se to vse nije ni onda držalo za prave boge, nego se je poštuvalo kakti spodobu višjih bitjah, pak silah i moćih. Bilo je ljudih poganah ne malo, koji se čvez vse to priznavali samo jednoga velikoga Boga, ter krvoboštvo i poganstvo nije bilo povšud jedako malo.

Ar nigdar nisu za veru držale vse fele naroda jednako, niti verovali vsi s istoga zroka i razloga. Visoke i duhovite misli samo su za duh, za razsvětljen i naučen duh; a čim je manje duha, tim se jakše kak po jeden čovjek tak i poves narod grabi za stvar, grabi za kaj se oko i vuho grabi. A po svojoj naravi čovjek je privržen na obožavanja — Krivoboštvo je vera surovoga naroda, a poštovanje jednoga duhovitoga neizmernoga i vsemogućega bitja je vera naobražena naroda. Čim je bival najobraženiji narod, tim je jakše vse dovad al na jednoga boga, i obredom i navadom bogostovnom podmetal ljepše misli i

ZABAVA.

Čudnoviti štublak.

U selu D... su bile pri jednom dobro stojećem ali opet ne bogatem seljaku gosti. Kćerka Ronka je išla za meža Roka, sina jednog demaćeg i opet dobro stojećeg seljaku. Kad su vjenčani i ostali gosti iz cirkve došli te si za stol posedali, spazili su na sredini stola štublaka, sa crvenimi i bielimi vrpčami (pantleki) i jednim vlencom na pokroven okinčenoga stali. Svi su bili zatišeljni, kaj taj prazen štublak ovak liepo nakinčeni su na sredini stola znamenuje, ali nitko se nije ufal prvi pitati, svaki je čekal na drugoga ček bu pitat, jerba je tu ciele stvar svaki zagonetkom držal.

Svatbeni obed iliti gostovanje, akoprem izobiljen, jedan krat je, kak sve drugo na svijetu, k-koncu došel, ali štublaka se još nitko nije deteknul niti za njegovo znamenovanje pitat. Teda negda se stane zaručnicin otec i reče:

„Dragi moji gosti! Iz vaših očih sem mogel videti, da ste svi zatišeljni, kaj ov prazen štublak znamenuje i zakaj ovak liepo

nakinčeni i ovienčani ovde stoji. Pošto znam, da ovu zagonetku mi nitko nebi mogel riešiti, hoću vam ju sad ja odgonetnuti.“

„Kada se je ova dievojka koja danas ovde kakti zaručnica sledi, rodila, zaključil sem ja i moja žena, mladenkina mati najme, ona dva poliča mlieka, koji u taj štublak vleznu, za našu kćer svaki dan prodati a za to dobljene novce za nju na stran metati. Ako je na koncu lieta gde koj forint od stotinjeće falel, to smo onda tih par grošev iz svojega dodeli, za da bu podpuna stotinjača te smo onda ciele, svake godine metnuli u štedionu (sparkassu) gde je onda uložena glavnica opet kamate nosila i ovak kapital kapitala rodil. U našem gospodarstvu se je ovo malo novac svaki dan moglo posve lakko na stan metati. Kad nam je kćerka dorasla bila, predali smo joj toga štublaka i rekli, da oni novci, koje svaki dan za ov štublak mlieka dobi, su njezini. Ona je sada sama, kak prije mi za mlieko dobljene groše spravljala i čuvala i tak je iz tih mliečnih krajcarov kroz dvadeset liet došlo tri jezere forinti skupa, koji budu sada skup s štublakom u njezino novo gospodarstvo putovali i onde vriedni diel k-ostalomu imetku mladenčov sačinjavali.“ Zatim se obrne proti mladenčovom te vel: „Držite mi ovoga štublaka

u poštanju, jer on je k-vašoj sreći znatno podpomogel!“

Ovak je govoril zaručnicin otac a mnogi od priatnih svatov si je mislił: „Ah da bi samo i pri nas doma jedan takov štublak se nahadjal!“ — Ali miesto takovog štublaka se gusto krat nahadja vinski vrč i šganična flaša, koji još nikada nisu nikaj pripravati, nego dapače potepti pomogli.

Čudnovato snubočenje.

U liepu kćerku nekog bogatog trgovca se je ne davno zaljubil jedan mladi željeznički činovnik te je imal tu sreću, da je i ona njega ljubila.

Kad se je posljednji krat svojom dragum razgovoral, te žalostno joj očitovaj, da ima malo nade, da bi njezin bogati otac njemu siromaku hotel svoju kćer za ženu dati, hrabrila ga je ona, da nek samo posve zaufano otca joj za njezinu ruku prosi, samo jedino je to, da kad bu ga otac za njegove odnošaje i imetak xpitavaj, onda neka bu odprt i neka nikaj nezataj, jer samo na taj način se bude njezinomu otcu dopal, a ako bi samo jednu laž povedal, a

namere. Ali istina je i to, da je daleko pretežna velina takaj vu naobraženih narodih vu vnozem pogledu krivo o Bogu i božjem vladanju mislila, i da je pokvarena volja ljudska za vsaku strast i zloču imala vu rodu bogovah i božicah svoj uzor i zagovor. Lažec, vkanjitel, tat imali su izgovora i molili su se za svoje čine bogu Merkuru, bludniki su se zaklanjali za svoju božicu Venesu, preljubniki za više bogov i božicah. Ista čedomorke (žene, koje su svoju decu vmarjale) imale su od nekud svoga boga Moloha. Kada zlim, opakim delom misli narod postovati boga, nemre niti drugač biti, nego da se zla navada, sločest običaj i opčina prevrgne vu ščip, vu drugu narav ljudsku. Po nekud izrodila se bila med istim vučepim i ugledjepim narodom ljudska narav tak, da dete nije poznavalo oca ni majke, ni rod roda, niti se je moglo dati na veru ljudsku. Nije tomu bila sama sobom kriva vera krivobozka, nego neyera. Jer za vučeneše fele naroda, prosvetljen razum bil je krivobozku veru ostavil i držal obrede (ceremonije) samo kakti narodne običaje, a volja za veru jednoga Boga i njegov zakon, kak ga razum kaže, bila prepokvarena; za nevučene pako i surove fele naroda izvrgli se bogostovni čini vu zlo delo i nepodobčinu.

Nije Bog prepustil pustoj sudbini ni plemenah krivobozkih, nego promisel božji i nje vladal: razsvetlil vu duši dužno spoznanje, kak bi valjalo pravo i bogomilo delati, pak je vsaki slodnji čovek imal toliko milosti božje, mogel znati toliko vere i toliko obdržavati zakona Bogom vu dušu mu zapisana, da se je na račun zveličitelja mogel zveličiti. Veliki čudesni dogodjaji i blagodati i kastiže božje, mudri i krépostni ljudi vu vsakom su narodu i navék delovali kakti glas božji. Po takovom, dokle nam hi torije pripovedaju, vidimo sbilja vu onih vremenih vnozu preljepu krépost i divnih krépostnah.

Puno je držala narode na vuzdi mudrost grčka, rimska, misirska i indijanska; nu do taj čas pogucala avose i karike, i do ti čas se društvo ljudsko razklimalo, dok nisu duhoviti mudroznaneci zakrinuli: „Ili mora prepati svet, ili Bog mora pos-

tati zveličitelja“. Taj kak su već nekoji mudroznaneci sami previdli i rekli, mora da bude Bog sam. Došlo je vreme Bogu Zveličitelju, i eno stupil je prav onda na zemlju!

(Drugi put dalje.)

Secundijeje u Podturnu.

Velika i osobito liepa svečanost se je prošle nedelje, dne 5. o. m. obavila u Podturnu. Veličastni gospodin plebanuš Hieronym Kollay služil je taj dan svoju zlatnu mešu te tako oblužaval petdeset godišnjicu svojega mešništva.

Dugi je to niz godinah u kojih mlad i kriepak človek svoju pretežku svećeničku dužnost, negledeč na dan, noć, liepo ili grdo vrijeme, više krat i sam bolestan, prama zdravim i bolestim savestno izvršava dok ostaril. Nije to lahko sadanje vrijeme svećeničkom biti, ona raznovratna bezobrazna napadnja na sv. crkvu i njeru, kojih danas toliko ima, da bi se pravi kršćenik razplakal moral, izdajao kakti pravi soldat Krystusev suzbijati te pogana nsta bezbožnikah razkuzivati svojim molitvami u doprinesenoj žrtvi svemogućem Bogu.

Kakti mladil od dvadeset i četiri godinah, slab na tielu ali kak željezo jak duhom, nastupil je godine 1844. naš predragi svećar svoju svećeničku dužnost te se je kroz niz petdesetih godinah junacki boril proti svim bezvierskim napadajom na sv. mater crkvu i na povierene mu ovčice — svoje farnike. Pak kakov je iz te ljute borbe izišel? — Ljuta borba uništjuje jakost tiela te ga skrše. A jeli je i dragog nam svećara akrahala.

Gledi ga! Tu mu dehadja izaslanstvo farnikov po vodstvom domaćeg g. bilježnika Ljudevita Kollaya, koj ga liepom govorom u ime fars i obćine oslovi te dar, saatoječi iz zlatnog kelija i patene u ime zahvalnosti i stovanja od strane farnikov preda?

Svećar se med suzami svojim farnikom zahvalil te med ostalem reče, da je uvijek bil med njimi zadovoljan i vesal, jedino bi ga raztalostilo, kad kojemu izmed njih u njihovoj tugi i nevoljinebi bil mogel pomoć pružati.

Evo zatim izaslanstvo ognjogasecev u paradi opet pod vodstvom svog vojvode g.

Ljudevita Kollaya, na kojega oslovljenje se opet svećar kratko ali jezgrovito zahvalil.

Sad su ga videli i čuli, pak kakov je, jeli ga je borba tolikih godinah akrahala?

Evo gledi ga dragi človeče! Sad Ti ide u pedpunom svećeničkom ornatu u processiji pod slavolukom pred farovskim domom podignutem u crkvu. Napred farniki sa zastavami, zatim dva reda ovienčanih dievojsicah a napoken mnogobrojna rodbina i prijatelji. Uz bok mu stupa kakti manuductor Velečastil gospodin Filipič, plebanuš dekanovski, a kakti asistenci fungiraju velečastna gospoda Berk, plebanuš belički i svećarov pešak Lavin Kollay plebanuš slavetički. A svećar? Sigurnim korakom kriepkog tiela eno sa kuzičem u ruki koraca kakti kakov mladil pod baldahinom. Veličina i jakost duha nije dopustila skršiti tiela — on koraca veselo cil, zdrav i — bi reči, mlad u crkvu.

Došavši pred oltar jakim i kriepkim glasom intonira „Veni sancte spiritus!“ te cielu svetu mešu kakti kakov mladil odpieva.

Pod sv. mešom oslovi u prodiki kratkimi, ali liepimi i prigodnimi riečmi domaći gosp. kapelan velečastni g. Kralič sve ara, iztaknuvši njegove zasluge i zahvalnost farnikov.

Na koru se orgulami izvrtno spravljajući, odpieva Schubertova meša u quartetu pod vodstvom i orgulanjem domaćeg izvrtnog organista Kermana, kojemu uboženi trud na čast neka služi.

„Sa Te Deum laudamus“ i blagoslovom bude crkvena svečanost sada dovršena.

Posle sv. meše sakupila se rodbina i mnogobrojni prijatelji svećara, preko trideset ih, u farnom domu k-obedu, kod kojega su pod gruvanjem mušarah zaredale zdravice, jedna liepa od druge. Prvu izreče pogl. gosp. Vrantais, veliki sudac čakovački, u kojoj je predočil dugi rad svećeničkih dužnostih svećara. Drugu izreče svećar papi Leonu XIII. Treću opet izreče svećar njegovomu Veličanstvu premilostivomu kralju Ferencu Jozefu. Konačno četvertu izreče opet svećar Nadbiskupu zagrebačkomu Dr. Gjurji Posiloviću.

Kada su ovime službene zdravice bile dovršene, prevzeme stola ranateljstvo veleč. gosp. Kečkés, plebanuš St. Martonski, te je obed u najliepšem redu, zasladjen liepimi zdravicama, u najliepšem redu tekal.

posle bi se njezin otac za njega pri drugih opital te bi na njegovu laž došel, onda bi ciele stvar za naveke bila izgubljena i otac im svoju privolu nikada nebi dal, jer on samo ljubi odprte, pak makar i siromaške karaktere, a nad sve mrzi potmajne prilizavce i lažec. Ovak anda podruženi, otide mladi činovnik domov, gde je cielu noć nes pavaajući premišlaval, kak bu to kaj zutra išlo i jeli bu povoljno izpalo.

Drugi dan u jutro se bitil u svoju najliepau odeću te šatoko kucajući srdeem se odputil k bogatomu trgovcu, gde je sljedeći dialog (spomenek med dvemi) počel:

„Dobro jutro!“
 „Dobro jutro! Kaj je njihova želja?“
 „Odarite rečeno — došel sem za ruku vjehove kćerke prosit.“
 „Ta — a — a — k. Imaju kakvoga imetka?“
 „Neimam baš nikakvoga.“
 „Onda imaju sigurno dugov?“
 „To imam!“
 „A koliko?“
 „Tak po prilici jedno osam sto forinti.“
 „Merti su i ovu, koja sad na sebi imaju na vieru kapiti?“
 „Zalibog i to je istina.“
 „Oni su mi čudnoviti snubok!“
 „Njihovo priznanje me veseli.“

„A jeli njih moja kćerka hoće?“

„O je, ona me hoće.“

„Vi dva bi valjda hoteli zmojemi novci živeti.“

„Ah to bi nam vrlo, drago bilo, jer ja imam kakti željeznički činovnik samo osam sto forinti plaće.“

Trgovac skima zglavum te pozove svoju kćerku u sobu, koja mu potvrdil, da ovoga, ovde nazočnoga gospodina iz cialoga srđca ljubi.

„Tak — tak — Ti ga anda već više vremenem poznas?“

„Poznam, dragi tatek.“

„I ti ga poznas kakti postenoga čovjeka?“

„Sigurno! Drugač ga nebi ljubila.“

„Ti valjda poznas i njegovu familiju?“

„Ah dragi tatek, poznam, to su Ti svi sami vriedni i posteni ljudi, s kojimi se buđi dičil i pred cielim svetom na nje držal, kad šnjimi u rodbinstvo stupiš.“

„No ja napokon neimam nikač prot toj ženitvi,“ veli na to stari gospon te ide k-kassi, iz koje vzeve deset stotinkih, ove preda svojem budućem zetu i veli: „Tak, sad idi najprije i poplati svoje duge. Ob-

poldan dojdeš sim k-obedu, pak ako buš Ti jedan krat svoju kćer zamuz daval, to Ti onda željim, da bu Ti prvo poznanstvo sa Tvojim zetom faleše, nego je moje.“

Istina je.

U niekom društyu hotel je neki grof liečnika svoje gospe malo navijati, pak jer se taj doktor najbolje u ženske bolesti razmel, zvali su ga svi ženskim doctorom, polag toga pako bil je uvijek i kporodom i ostalim ženskim bolestim, kakti u toj straki savršen, zvan. — Rečeni grof anda hotel ga je iz oblasti smiešnim napravati te mu veli: „Gospodin doktor, oni su ravnić vučen čoviek, ali ja bi se ipak hotel zavadijati, da oni neanaju, kak dugo žena diete nosi?“

„Ja mislim, da ja to znam,“ — odgovori doctor — „nego ja bi se zavadijal, da oni gospodin grof to neznaju.“

„Oho!“ — veli na to grof — „žena nosi diete devet mjesecih.“

„Ne, gospodin grof, — zaključil sad liečnik — „žena diete nosi tak dugo, dek samo zna hoditi.“

Naravski, da je sad smieš bil na doctorovoj strani, a grof ga više nije bockal.

Em. Kollay

Svečaru su još pod obedom nazdravili veleč. gosp. Erkinger, plebanus semelinski, koj si je prijatelja iz susedne biskupije po hodil te mu čestitat došel i u ime rodbine pogl. gosp. Rok Kollay brat svečarov. Na koncu još je pod obedom prispjela telegrafskim putem čestitka Hirschler iz Dubrave.

Da pod obedom nije manjkala i ciganska muzika, razumieva se samo po sebi. Preložki muzikaši su svoje lučice neumorno vlekli te svojim isvratnum igrum i mlajšju na ples osokli.

Ovak se svršila je svečanost secundicijah u Podturnu, koja će svim prisutnim dugo u pameti ostati a svečaru doviknemo „Ad multos annos“ Živio nam mnogo godinah na veselje rodbine i prijateljah i hasen sv. matere crkve.

Em. Kollay.

KAJ JE NOVOGA ?

Koliko je do vezda kovana krunah ?

Glasom izvešća peneznih kovnicah vu Beču i Kremnicu nakovano je od septembra 1892. do 21. juliša 1894. ljeta milijunah forinti vu krune :

	Vu Beču	Vu Kremnici	skupa
Po 20 krunah	131.249	80.010	211.259
Po 10 „	—	10.361	10.361
Srebernih „	88.679	16.687	50.816
Po 20 filira	7.395	4.543	11.938
Po 10 „	3.176	1.842	5.018
Po 2 „	0.917	0.867	1.284
Po 1 „	0.190	0.067	0.257
	176.608	113.113	290.488

Céla zalih nakovinah krunah i drobnih penez krunske vrédnosti iznosi anda 290,488 000 forinti.

Naredba

vu predmetu odkaza i odkupa državnih notah po jednu forintu a. vr.

Pokehdob je na temelju ovlasti dobivene vu zak. čl. XXIV. ljeta 1894. koji je denes stupil vu krépost, sklopljena izmedju vlade zemaljah krune magjarske i vlade kraljevinah i zemaljah zastupinah vu carevinskom věču, nagodba glede odkupa državnih notah od 200 milijunah forinti a. vr., to sporazumno sa ministrom financijah vu carevinskom věču zastupanih zemaljah odredjujem odkaz i odkup po cesarskoj i kraljevskoj zajedničkoj središnjoj (centralnoj) blagajni (kasi) izdanih od 1. juliša ljeta 1888. datiranih državnih notah po jednu forintu a. vr. uz sljedeće modalitete :

1. Državne note po jedan forint neće se počemsi od denešnjega dana više izdavati.

Kraljevske orsačke kase i uredi, kak goder i cesarske i kraljevske zajedničke kase i uredi nemoreju počemsi od denešnjega dneva više izdati njih nahadjajuće se ili onde unilazeće se državne note po jedan forint austrijsanske vrédnosti.

2. Glede ovih državnih notah po jedan forint a. vr. denes postojeća ona obćenita abvezanost, da se državne note imaju pod ldotež primati, prestaje danom 31. decembra ljeta 1895.

Ove se državne note imaju anda vu privatnom prometu primati vu nominalnoj vrédnosti, odnosno vu platežnoj vrédnosti koja je §. 22. z. čl. XVII: 1892. ustanovljena, samo do uključivo 31. decembra ljeta 1895.

3. Nu kr. orsačke kase i uredi, kak goder i ces. i kr. zajedničke kase i uredi dužni su ove orsačke note po jedan forint a. vr. primati pod platež još do 30. juniša

1896., a orsačke kase, kojim su povjerene agende kasah za mēnjanje, kak god i ces. i kr. zajednička središnja kasa dužna je primati iste i vu cilj mēnjanja na druga zakonita platežna sredstva, ali ta platežna sredstva nemogu biti orsačke note.

4. Počemsi od 1. juliša ljeta 1896. do 31. decembra ljeta 1899. primati će se ove orsačke note po jedan forint a. vr. samo kod orsačkih kasah, kojim su povjerene agende kasa za mēnjanje i kod ces. i kr. zajedničke središnje kase (blagajne) vu cilj mēnjanja na druga zakonita platežna sredstva, ali ta platežna sredstva nemogu biti orsačke note.

5. Poslje 31. decembra 1899. neće se ove orsačke note po jedan forint a. vr. više odkupljivati, ter će izmakom ovoga termina prestati vsaka obveza orsaga vu pogledu ovih orsačkih notah.

Vu Budimpešti, 24. juliša 1894.

Kraljevsko magjarsko ministertvo financijah.

Katolička akcija.

Budimpeštanske novine javljaju o katoličkoj akciji, koja se već opaša vu pojedinih varmegijah, a ide za ustrojenjem i organizacijom nove središnje konservativne stranke, koja bude pri sljedećih vseobćih izborah za zastupničku hišu postavila svoje kandidata. Ovih danah priposlal je knez Livije Odescalchi pismo svećenstvo nitranskoga dekanata, vu kojem pismu opominje knez protivnike cirkvenih i političkih reformah, da se kaj više približe i sjedine, pri čem da valja ostaviti na strani vsaku vjersku i narodnosu protivnost. On iztiče veliku potrebu organizacije središnja konservativne stranke ter je već sam prevzel vu svojoj okolici zadaću, da izpelja organizaciju ove stranke, ter je vu taj cilj ustanovil dotični okružni odbor, komu je on prezeš. Knez se ufa, du se budu ovakovi odbori za organizaciju stranki ustanovili po cěloj zemlji. Glede odaslanja velike katoličke deputacije kralju, da ga zamoli, nek uzkrati sankciju cirkveno-političkim zakonom, predlaže „Magy. Áll.“, da se na jeden stanoviti dan pozovu vu Budapeštu zastupniki svih katoličkih obćinah, ter se ovde organizuju kakti odaslanstvo kralju. Time bi se izbeglo, kakti da agitira samo nize svećenstvo, dočim bi se s druge strane ojačalo dinastičko čuvstvo i osegural moralni uspjeh.

Položaj vu Europi.

Papa Leo XIII. razgovarjal se je ovih danah sa rumunjskim poslanikom Lahovaryjem glede položaja vu Europi. Izmedju ostaloga je sveti otec naglasil, da ga sa svih stranah svēta nagovarjaju, da podigne svoj glas vu prilog sveobćega svētskoga mira. Pred dvema meseci je ovakov pokušaj nahadjal još uvěk na přečke i poteškoće. Osobito Frančekza neće o tom, da čuje. Ipak se je on vezda odlučil, da izjavi vu prilog mira; zato je izdelal osnovu za encykliku, koja bude potrebuvala vseobće razoruženje. Ova bude encyklika izagla za one, koja bude za mesec dana obznanjena, a ticala se bude spojenja „šizme“ sa Rimom. Ako se i nemogu očekivati i odmah praktične posljedice od one papinske poslanice, to bude ipak moralni upliv pape vu prilog sveobćega mira biti od vrlo velike važnosti.

Kolera vu Galiciji i vu Rusiji.

Po statističkom izvestju austrijskog zdravstvenog věča zbatežalo je vu Galiciji od kolere vu razdobju od 7. aprila (kad se je kolera prvi put pojavila) do 31. juliša 687

personah, od kojih je 325 vumrló. Najviše su zaraženi kotari Zaleszczyki i Boraszczovo.

Zadnje věsti o koleri vu Rusiji glase vrlo nepovoljne. Vu Petrogradu je od 22. do 28. juliša zbatežalo 463., vumrló 126 ljudih; vu Kronstadtu zbatežalo je 88, vumrló 19 ljudih; vu Varšavi od 15. do 21. juliša 120 zbatežalo, 61 mrtvi; vu guberniji petrogradskoj 415 zbatežalo, 60 vumrló; vu guberniji varšavskoj 366 betežnih, 188 mrtvih. Kolerom je zaraženo još daljih 13 gubernijah.

Orgulje notre-damske cirkve vu Parizu.

Ove pariške orgulje se vezda popravljaju s temelja. Ove su orgulje jedne od najvećih na svētu, a kak se dokazuje najpodpune e, kaj ih ima. Orgulje imaju 86 igarah na 110 registrah i 5 klaviaturah s jednim pedalom. Zvun toga ima 21 pedal za pojedine dēle i 6000 žveglah, od kojih su najvećše 5 met. rov visoke. Orgulje obšžu 10 oktavah, tojest vse glasove, kaj ih more ljudako vuho razabrati. Vse su udesbe na orguljah takove, da se igra vrlo lehko.

Pucki učitelj 90 ljet star samoubojica.

Dneva 14. juliša na večer dogodilo se je čudno i grozno samoubojstvo vu Igló-u. Devēdeset ljet stari penzionirani učitelj Gulyás Janos legel je najmre na šinje, a dođući šnelcug tak je prešel přek starca, da mu je glavu zevsema od trupla odtrgel. Vu njegovem šepu našli su ovu notaciju: „Mislim, da je devēdeset ljetah za jednoga učitelja dosta. Sudbina je već predosta zmenom delala komedije“.

Umorstve vu Pečuhu.

Vu Pečuhu vmorjena je 30. juliša neka stara gospa Ana Graf. Kakti ubojica odkrit je i vlovljen kočijaš Ivan Feld. Starica je živela samotno i jednostavno, ter je ves svoj imetak, do 100.000 forinti ostavila varašu Pečuhu.

Neprijatelj izgovorah.

Nezdavnja je na Rigi Kulnu boravil nek gospon, koji je bil izvauredno nezadovoljen. Došel je da vidi izhod sunca. „Vezda sam već po tretji put ovdí — i navěk vidim samo meglu — i meglu“, zagrmel je on kelneru. „Ali gospodine, odgovoril je kelner, im mi nemremo . . .“ — „Nikakovih izgovorah“, prekinul ga gospon, „ja toga netrpim. Donesite mi knigu za pritužbe.“

Uvoz talijanskoga vina.

Prvih pet meseci ovoga ljeta prispelo je vu Fiumu 290 849 hektolitrov talijanskoga vina, anda za 56.196 hektolitrov više, nego li vu istom razdoblju prešestnoga ljeta.

Šume Horvatske i Slavenije.

Šume Horvatske i Slavonije zauzimlju denes — kak javljaju „Erdészeti Lapok“ — 2 666.375 katastralnih mekot, anda 36% cěie zemlje. Od ove količone šume odpada 740.035 katastralnih mekot ili 28% na privatni posjed, — 719. katastralnih mekot ili 27% na vlastništvo imovnih obćinah, — 577.346 katastralnih mekot ili 22% pripada varašom, odnosno obćinah, — 544.281 katastralnih mekot ili 20% na orsački posjed, a napokon 85.560 katastralnih mekot ili 3% na vlastništvo horvatskog svećenstva.

Cena žitka. — Gabona árak.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	5.25	— 5.75
Zab	Zob	5	5.50
Rozs	Hrň	4	— 4.50
Kukoricza ó	Kuruza stari	6	50
" uj	" novi		
Árpa	Ječmen	5.	—
Fehér bab	Grah beli	5	—
Sárga "	" žuti	4.	—
Vegyes "	" změšan	4.	—
Lenmag	Len	10.	—
bükkön	bikes	6.	—

**VASUTI MENETREND
CSÁKTORNYÁN.**

Indul	Napozaka	Óra	Perc	Gyors- posta- és vegyesvonat
Kanizsa felé	Reggel	4	39	gyorsv.
"	Délben	11	39	"
"	Ejjel	10	07	postav.
"	Reggel	5	52	vegyesv.
Pragerhof felé	Reggel	6	06	postav.
"	Délután	4	15	"
"	Ejjel	1	17	gyorsv.
Zágráb felé	Reggel	6	50	vegyesv.
"	Délután	4	20	"
Varaszdig	Este	10	17	"
"	Délben	11	44	"
Bobára	Reggel	6	05	"
Egerszegre	Délután	4	28	"
Érkezések				
Kanizsa felől	Reggel	5	51	postav.
"	Délután	4	01	"
"	Ejjel	1	14	gyorsv.
"	Este	9	32	vegyesv.
Pragerhof felől	Reggel	4	36	gyorsv.
"	Délben	11	29	postav.
"	Ejjel	9	55	"
Varaszdrol	Reggel	4	22	vegyesv.
"	Délután	3	50	"
Zágrábból	Délelőtt	11	17	"
"	Este	9	30	"
Egerszegről	Délelőtt	8	52	"
Bobáról	Este	9	42	"

ODGOVORNI UREDNIK
MARGITAI JOZSEF
Glavni surednik
GLAD FERENCZ

Henneberg G. (cs. kir. udvariszállító) se-
lyemgyára Zürichben, a privátmegren-
delők lakására közvetlenül szállít fekete, fehér
és színes selyemszöveteket, méterenkint 45
krtól 11 frt 65 krig postabér és vammen-
tesen, sima, csikos, kockázott és miniatu-
rakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző
minőség és 2000 különböző szín és árnya-
latban.) Minták postafordultával küldetnek.
Svájczba címzett levelekre 10 kros és
levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

**A helybeli gőzmalomban
több
szoba-butor
estleg egyes darabonként sza-
badkézből eladatik.**
Felvilágosítást ugyanott.
570 1-1

Ajándéktárgyak nagy választékban.

POLLÁK BERNÁT

órás és ékszerész Csáktornyan,

Főter, az új lakareképzéni épületben.

Ajánlja dusan felszerelt

SVÁJCZI ZSEBÓRA,
arany-, ezüst- és chinai ezüst-áru
raktárát.

Ajándéktárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jótállás mellett a leg-
olcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközölöm.

Olcso árak mellett

HIRDETÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy
Csáktornyan, a Szent-Ferenczrendek házában (Főter)
Mayer János-féle

fodrász és borbély üzletet

1894. évi július hó 1-én átvettem és azt a kor igényeinek megfelelően
berendeztem.

Midőn a fentieket tiszteletteljesen tudatom, kérem a nagyérdemű
közönséget becses megjelenésével szerencsétlenni és részemről azon bizto-
sítást venni, hogy legfőbb törekvésem lesz a belém helyezett bizalmat
közmegelégedésre kiérdemelni.

Teljes tisztelettel

Bujanics Sándor

fodrász és borbély.

559 3-3

Üzletmegnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy
helyben az Iskola-utcában, őzv. Márczius Józsefné urnó házában, e hó végén,

divat,- kézmű- és rövidáru-kereskedést

nyitok, a hol kalapokat, csipőt, nyakkendőket, fehérneműt s e szakba
vágó egyéb cikkeket is árusítok.

Több évre terjedő helyi tapasztalataim s elegendő tőke képesítenek engem
arra, hogy a legkényesebb igényeket is minden irányban kielégítek. Abban a
reményben vagyok, hogy ugy az áruk minősége s olcsósága, valamint a nagy
választék mellett figyelmes és lelkiismeretes kiszolgálát által t. közönség tetszését
is sikerül kiérdemelnem. Miért is jóakaratu támogatásáért előlegesen is esedezem.

Magamat s üzletemet a n. é. közönség kegyes jóindulatába ajánlván, kiváló
tisztelettel vagyok

567 1-3

Zrínyi Viktor.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az államkincstár végrehajthatónak Báán András és neje Mihály Anna Zalaújvári lakosok végrehajtást szenvedettek elleni 36 frt 40 kr tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék — a csáktornyai kir. járásbiróság területén lévő zalaújvári 452 tk. 47/2)a hrsz. a. 160 frt; zalaújvári 44. tkv. 333. hrsz. a. 108 frt; 343. hrsz. a. 55 frt; 48/a. hrsz. a. 72 frt; és 293. hrsz. a. 165 frtra becsült ingatlanokra az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a felettebb megjelölt ingatlanok az

1894. évi augusztus hó 29 ik napján délelőtti
10 órákor

a zalaújvári község bíróságánál dr. Taboly Gyula felperesi ügyvéd, vagy helyettese közbenjöttével a megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%, -át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3338 sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a érteimében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kijelölt szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbiróság mint tkvi hatóság.

Csáktornyan, 1894. július hó 6 án.

H i r d e t m é n y.

A csáktornyai állami tanítóképző-intézet köztartásához szükséges

hus, kenyér, zsemlye és liszt

beszolgáltatása verseny útján, vállalkozóknak adatik ki.

Felhivatnak tehát a jogosult iparosok, hogy ajánlataikat

f. évi augusztus hó 22-ig

az intézet igazgatóságánál adják be.

Csáktornya, 1894. évi augusztus hó 1-én.

Margitai József

igazgató.

566 1-2

Főraktár: Budapest, 1894. augusztus 1-től saját házában VI., Váci-körút 57^a sz.

K Ü H N E E D E

gazdasági gépgyár Mosonban, (alakult 1856-ban)

ajánlja általánosan kedvelt, egyszerűségében felülmulhatlan s több mint 14.000 példányban elterjedt

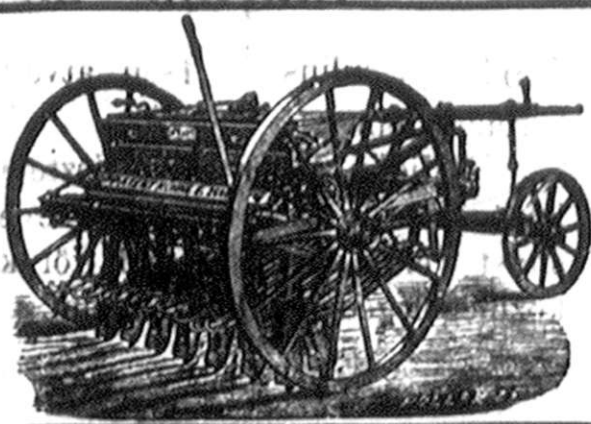
HUNGARIA DRILL és JUBILEUM DRILL

sorvetőgépeit leszállított áron.

Negyes, hullámos területre „MOSONI DRILL” legújabb, leggyaxerűbb sorvetőt.

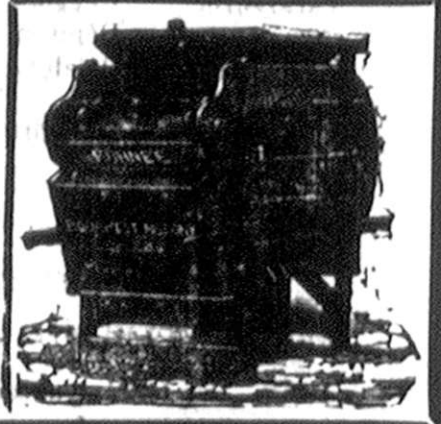
Sack-féle ekék, két és többvasú ekék. Laacke-féle szántóföldboronák 12-féle nagyságban.

Laacke-féle kedvelt rétboronák. Rosták. Konkolyozók. Kötő szelők magtár-rosta (33 frt), meglepő

munkaképesség.
VENTZKY-féle
FÜLLESZTŐK.
Szecska- és réparágók
stb.

Árjegyzékek bérmentve.
Főraktár:
BUDAPEST, 1894.
augusztus 1-től
saját ház
VI., Váci-körút 57^a

Szagtalan és nyomban száradó

Valódi csakis fél és 1 Kilos tívog-palacszkokba

Christoph Ferenc SZOBAPALLO-FÉNYLAKK

lehetsévé teszi, hogy a szobák a másolás alatti használatának, mivel a kellő mértékben szag és a lassú, ragadó száradás, mely az olajfestékek és az olajtaknak sajátja, elkerültesik. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végrehajtsa a másolást. A palló nedves tárggyal feltörülhető, száktól, hogy olvasztás fényét. Meg kell különböztetni!

színezett szobapalló-fénymáx,
sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfestékkel be a pallót a egytallal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmas régi vagy új pallóra. Teljesen betölt minden színt, korábbi másolást stb; van asztán

színezett fénymáx (színezetlen)
új pallókra és parkettra, mely csupan fényt ad. Különösen parkettra a olajfestékekkel már beázott egészen új pallókra való.

Csak fényt ad, annál fogva nem fűdi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzet méter. (két középnyagyságú szobára való) 5 frt. 90 kr. vagy 9¹/₂ márk.

A közzvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, idő küldendők. Mintamásolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850 éve létező gyártmányt sokféle utánózzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a cédnek meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,
A valódi szobapalló-fénymáx feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága, K. Berlin.
Zürich.
Csáktornyan:
GRANER TESTVÉREKNÉL.

Szőlőoltványok és Amerikai szőlővesszők eladása!

A 30 holdnál nagyobb területű „Sándortelep Újvidéken” f. é. November havában, Riparia, Portalis, Solonis és Jacques alanyokra készült.

500,000 darab fásoltványaikból a tökéletesen összeforrt példányokat, jutányos árak mellett eladásra bocsájtja.

Ez idén a legjobb bel- és külföldi bor- és csemege-szőlőfajekből 420 fajnál több került ojtás alá, és alólírott teleptulajdonos kívánatra, bővebb magyarázatokkal ellátott részletes árjegyzékét a t. cz. érdeklődőknek ingyen és bérmentve szivesen átküldi.

A telep zöldejtásokkal is szolgálhat nem különben; — mint ojtási cölökre mint pedig iskoláztatásra alkalmas amerikai alanyokkal Riparia, Sauvage, Portalis, Solonis és a Rupestris különféle válfajaiból, — mint sima, mint pedig gyökeres vesszőkkel — nagyobb mennyiségekben; — végre a már hordképes ojtványokból az ojtógalyok is eladásra kerülnek.

Adamovics Sándor

Újvidéken.

564 2-5

MURAKÖZ

Eszerintével értékesí, lehet min-
deanap 11 és 12 óra között. —
A lap bellemi részére vonatkozó
míndon kölcsönözés M. Argitai
(E. J. K. S. F.) szerkesztő nevére
kérlek.

Kiadóhivatal:

Fiszel Fülöp könyvkereskedő.
Ide küldendők az előfizetési újkák
nyilatkozatai és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MAGYAR ÉS HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERTETŐJESZTŐ ÉS SZÉPIRODAIMI HETILAP.
Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

A »Muraközi újsági öngyelző szövetség«, a »Csaktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Hirdetési árak:
Egyszerre 40 ft
Fél évre 210 ft
Negyed évre 110 ft
Egyes mások 10 kr.

Hirdetők még elfogadják:
Budapest: Goldberger A. V. és
Köszvényes R. kir. író, Békényi
Sándor K., Dákos M., Gyöngyösi A.,
Dobó G. L. és mások. Csaktornya:
Bránn: Stejn M.

Nyitási idő: 10 óra

Dr. Ruzsicska Kálmán
1834—1894

Tíz éve annak, hogy a közoktatási kor-
mány dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfel-
ügyelőt vármegyénk tanügyének élére állította.
A megye tanitósága jövő csütörtökön Csák-
tornyan megtartandó közgyűlése alkalmával
fogja megünnepelni kir. tanfelügyelőnk me-
gyénkben való működésének jubileumát.

Ez az ünnepély megható tanubizony-
sága azon ragaszkodásnak és nagyrabecsi
lésnek, melylyel nemcsak a megyei tanító-
ság, de az egész vármegye közönsége vis-
seltetik a kir. tanfelügyelő iránt, a ki kiváló
szakértelmével, széles látkörével s odaadó
buzgóságával ezen hálás közbizalomra
teljesen rászolgált, sőt néhány év előtt ki-
rályi kitüntetésben is részesült.

Nekünk muraközieknek különösen
jól esik, hogy a megyei tanítótestület
Csaktornyát választotta az ünnepély szin-
helyéül, mert kir. tanfelügyelőnk a nagy
kiterjedésű vármegye tanügyének óriási
gonddal járó vezetése mellett annyi oda-
adással szolgálja nemzetiségi vidékeink
kultúráját, hogy nemcsak a muraközi nép-
oktatásügy szervezésének, de jövő fejleszté-
sének körvonalai is kibontakoznak tiz

évi térvszerű munkájából, melylyel, hogy a
közoktatási kormány a hűség és lársada-
lom áldozatkészségét s lelkes együtt ér-
sét ekkép érvényesítette — hervadhatlan
érdeme maradjon tanfelügyelőnknek!

Azért a midőn határszéli vidékünk
hazafias örömmel járul a megye tanitósá-
gának szép ünnepéhez, kívánjuk, hogy
megyénk szeretett kir. tanfelügyelőjét az
Egek Úra megyénk javára és dicsőre na-
gyon soká éltesse!

Az ünnepelt kir. tanfelügyelő életét a
következőkben ismertetjük:

Dr. Ruzsicska Kálmán 1834. okt.
22-én Sátorajsa-Ujhelyen (Zemplén m.)
született. Főgymnasium tanulmányait Bu-
dapesten s Kassán végezte; szelid s vallá-
sos anyja hatása alatt a hatodik osztály
befejeztével a kassai papnöveldebe lépett
be. Innen püspöke által a budapesti köz-
ponti semináriumba küldetett s az egyete-
men elvégezt theologiai tanulmányait. Már
itt a magyar egyháziroda mi iskola jegyzője,
az énekhar vezetője, a növeldeben több
ünnepély szónoke volt. Hangversenyein
előadókép vett részt szép zongorajátékával.

Alig husz éves lévén, a theologiai év-
folyamok elvégeztével, püspöke óhaja sze-
rint az aulában nyert volna alkalmazást;
mindazonáltal korán elvégzett tanulmányai
által megfeszített idegzetével nem találván
előnyösnek magára nézve az irodai mun-
kával kapcsolatos udvari életet itt helyét

el sem foglalva, lépástóra beleegyezésével
harmadfél évet gróf Széchenyi Pál házában
töltött, mint fiának nevelője. Ezután pedig
kilencz éven át báró Sennyey Pál volt or-
szágbíró fiát nevelte.

Még mint nevelő nyerte el a budá-
pesti tudomány-egyetemen a bölcsészeti-
tudorságot, a bölcsészet, nevelés tan és
széptudományok csoportjából. A sajtó által
elismeréssel fogadott »A XIX. század
beli franczia spiritualismus
aesthetikai munkássága«
címmű érdekes tudori értekezését akadémiái
felolvasás követte Schopenhauer
Aesthetikájáról. Meg is jelent az
akadémia kiadásában A Kisfaludy társaság
egyik évkönyvében pedig »Hartmann
és Shakespeare Juliája« című
tanulmánya jelent meg, melyben nagy ké-
szültséggel védelmezi Shakespeara szóban
forgó drámájának műbecsét s hőseinek
idealismusát Hartmann támadásaival szem-
ben. A »Budapesti Szemle« a franczia
bölcsészet köréből hozott tőle tanulmányt. Itt
még egyes közlönyökben számos társadalmi s
irány-cikket, tárczát

Főuri körökben volt hosszas tartózkö-
dása rendkívüli hatással volt tudományos
s társadalmi képzettségének fejlesztésére.
Boldogult Sennyey Pál báróval és család-
jával ép úgy gróf Széchenyiékkel tett gyakori
és hosszas külföldi utazásokat. Kzen utazá-
sai alkalmával alkalma volt idegen orszá-
gok nevelésügyét megfigyelnie, mely meg-

A „Muraköz“ tárczája

ÜDYLLET,

Dr. RUZSICSKA KÁLMÁN kir. tanácsos,
Zalavármegye tanfelügyelője tíz éves jubl-
leumára.
1894. aug. 23.

Őzent hazánkat már e hosszú eszed alatt
Sebeste az ellen és tépte őnfia.
Derűre horu vált, az elárvult nemzet
Számára hányszor készült sulyos rabiga? !
Rómes jajzó verte fel a csendet:
A haza betegon gyógyirért esengett!

Szenvedett; de végre megszánta az ég is.
Sötétlő homályból bontakozott fényyel
Egy ragyogó csillag, neve: népnevelés!
Előszörte sugarát, melegét szerte-széjjel,
Szárítsa a kövyet. És a reményágon
Virág pihentette fejét a virágon.

Csak csillag-gyönyhőska látta a Megváltót;
Népköztáncnak is az volt szülőhelye.
Század-múlt el és most a népnevelésnek
Tisztes társak között lobog szövétnéke,
Mely csodás lángjával annyi ezer lelket:
Nemesség, magyarrá, bonfivá teremtett!

Elmulandó minden, örök csak az eszme,
Ez a szívet, lelket nemes teltre hevít;
Néperit küzdőnek: — hála legszebb díja,
Sírzártával ő nevet és hirt nem veszít.
Neked is jó volt eszméd, s yitted dialra,
Ugy a mint a népmiel szellemő akarta!

Megtetted azt, a mit embeti erő bir;
Szavadra épült fel a szellem otthona,
És hol a magyar szó csak elvélve hangzott:
Most ott a hon nyelvének szentelt temploma!
Magasztos volt munkád, a szívünk is azért
Széretéttel nyujtja ma feléd a babért.

Egy-egy évtized az idők tengerében
Kicsi buborékként oly gyorsan semmisül;
Évet, évekre halmoz az örök-múlt és
Század nyomán század a sötét sirba dül.
Nem a Te tizeded, hiszen minden perczé
Munkád az öröklét lelkét ráléhelte!

Szeretet vezérelt bennünket e helyre
És ünnepelj velünk te is, szép Muraköz...
Szeretetet hoztunk ajándéku Neked,
A mely minket örökre Tehozád kötöz!
Álljon is az oltár, szeretet tűzével,
Azé szentelt lángja, ki minket vezérel.

Lobogtasd zászlónkat tizedek során át,
Lelkünk buzsalmával. Vezér, követünk!
Hódítani szívet a magyar hazának,
A szent küzdelemben az Isten is velünk!
— S a Te kezdett munkád diadalra vezet:
Horvát a magyarnak nyujt majd testvérkezét...

Muraközi térek suttogó szellője,
A magyar ima hangja üli szárnyaid;
Muraköz gyermeke édes homi nyelven
Dalolja jó szívének nemes vágyait.....
S hő lobász rezdül át a dalon, imákon:
Hogy Téged, ünnepelt, az Isten megáldjon
Kormendy Pál.

Kérdeztem az éjszakától.

Kérdeztem az éjszakától,
Örökön miért gyászol?
Kicsoda az ő halottja,
Kéért könnyét, harmatkönyvét úgy hullatja?

Az éjszaka felsőhajtott;
A faág mind összehajtott;
Sugtak-bugtak ott felettém,
Ami mondtak, a szívemmel megértettem.

Akit gyászol az éjszaka,
Senki más, mint árva maga.
Kérel a nap világát,
Könyveivel neveli a föld virágát.

Szavay Gyula.

figyeléseket és bő tapasztalatokat tanfelügyelői pályáján érvényre is emeli.

Még mint Sennyey Pál báró nevelője vált meg a lelki béke nemes idealismusából a papnövendékség jelvényeitől azok husz évi viselése után. Növendéke érettségi vizsgája befejeztével pedig alig egy évig Zemplénvármegye kir. segédtafelügyelője volt, míg nem 1884. évi július hó 7-én Zalavármegye tanfelügyelőjévé neveztetett ki. Ide tapadt életével, hatásával, egész egyéniségével itt alapított boldog családot is, elvevén feleségül 1887-ben Mihálovits Margitot, ki őt kedves fiával ajándékozta meg.

Működését szeretet és tapintat jellemzi; a tanítók törvényes érdekei nála mindig védelemre találtak. Községeket az oktatásügy iránt melegen és visszautasíthatlan érvekkel édesgette, azok figyelmét ébren tartotta, példára buzdította.

Egyike volt azon szerencséseknek, a kiknek fáradozásait a legnagyobb siker koronázta. Ugyanis tíz éves tanfelügyelői működése alatt félmillió forintot meghaladó összeget áldoztak az iskola feuntartók tanügyi építkezésekre. Majdnem másfél száz esetben történt teljes, vagy részleges iskolaeépítkezés. Számos népiskolán kívül ezen időszakban csupán a magasabb jellegű népoktatási tanintézetek közül két középkereskedelmi iskola, egy polgári fiúiskola, két polgári leányiskola és egy felső leányiskola szerveztetett. A szakiskolák közül hat iparos tanonciskola, három kereskedelmi alsófoku iskola állítottatott. Ma kertületében a népoktatási tanintézetek száma 428. A kisdévedelem az egész vármegyében lendületet indult. Tíz év alatt kilencz új kisdévedő nyitott meg, az utolsó nyárban pedig két állandó és harmincz nyári gyermekmenedékház állítottatott; már négy helyen menedékház vezetésre képezett tanfolyamok is tartattak.

A tanítók száma a hetedfél százat meghaladja. Az iskolák háztartása majdnem ötödfél száz ezer forintig emelkedett, melyből a rendes és segédtanítók fizetése, az előttünk fekvő utolsó kimutatás szerint 286,548 frtot tesz ki. Az állam 98 ezer községek 96 ezer, a telekezetek 87 ezer forinttal járulnak már évenként az iskolák fenntartásához.

A zalavármegyei nemzetiségi vidéken közel 50 tanítói állás szerveztetett 10 év alatt. Ezen időszakban készült el a határszéli helyzeténél fogva nagy fontosságú csáktornyai állami tanítóképződe új épülete. Csáktornya, Perlak, Stridó mindinkább érdekös góczpontjaivá válnak a muraközi oktatásügynek. Hogy mit lehet csendes zajtalan munkával elérni, csupán a muraközi hegyvidék áll. iskoláinak legközelebb megtartott évről vizsgáira utalunk.

Mindenkor sok erkölcsi jutalmat láttam a tanítók ragaszkodásában és sok örömet azok szorgalmában s példás magaviseletében, nem is csuda, ha a megye tanítósa minden bajában vagy szenvedésében őszinte bizalommal fordul jó szívéhez. Nyíltan rá mutat mindenkor a még sok alkotni valóra s a tanítógyűlések alkalmából, úgy iskolai valamint társadalmi téren jól ismert szónoki erejével igazi lelkesedésre gyulasztja őket.

Végül hiányoznék egy szép vonás a képből, ha nem emlékeznénk meg gyöngéd családi életéről, nemkülönben még életben levő édes anyja iránti legbensőbb ragaszkodásáról.

Különfélék.

— **Felcségsé** a király születése napjának évfordulóján, tegnap d. e. 9 órakor a csáktornyai Szt. Ferenczrendiek templomában ünnepi mise tartatott, melyen képviselve voltak a helybeli királyi, megyei és városi hatóságok előjáróság, tantszülők, uradalmi tisztikar, közönség. Amisét fényes szédlettel Weber Vincze guardian mondotta, a kóruson pedig Ozompó Károly vezetése alatt kis leánykák énekeltek meghatón. Az izr. imaházban dr. Schwarz Mózes rabbijelölt gyönyörű beszédet tartott, az énekkar Spitz kántor vezetése mellett szépen énekelte. — **Dráva-Vásárhelyről** a király ott is megtünepelték Ő Felcségsé születésnapját. A templomban Vugrinecz Ferencz káplán ünnepi beszédet mondott, Glád Ferencz kántortanító magyarul énekelte. A mozsarak dörgése s a nemzeti dalok lengése valamint a közönségnek az ünnepélyen való részvétele nagyban emelték az ünnepélyt.

— **Dr. Vlassits Gyula** kerületünk orsz. képviselője jövő hó elején kerületünkbe érkezik, hogy részt vegyen 8-án a csáktornyai szépitő-egylet által rendezendő népnepélyen és a 9-én Perlakon tartandó emlékoszlop leleplezési ünnepélyen. Ugy Csáktornyan, mint Perlakon már is folyónak az előkészületek, hogy szeretett képviselőnket minél szívélyesebben fogadhassuk. Isten hozza szeretett képviselőnket kerületünkbe!

— **Győrözlák** megyénk tanítóit városunkban! Kívánjuk, hogy Muraközben való időzéstükre örömmel gondolhassanak vissza!

— **Helyezés.** Ozike Ede a magyar államvasutak csáktornyai állomásának megbizottját központi szolgálattétel végett Zág-rába helyezték. Helyére Mandel Lajos Zág-rából neveztetett ki.

— **Figyelmeztetés.** A megyei tanítói gyűlésre érkező tanítók legnagyobb része az áll. tanítóképző-intézetben kap lakást.

— A közgyűlés 23-án a képező tornacsarnokában tartatik, melyen a közönséget szívesen látja a rendező bizottság. Az előértekezlet a népiskolában tartatik 22-én d. u. 5 órakor, az ismerkedési estély 22-én este a Szeivert-hvendéglőben a társasbéd 23-án délelben a »Hattyuvendéglő« nagy termében. Egy teríték ára bor nélkül 1 frt.

— **Közigazgatási bizottság** azon alkalmából, hogy dr. Ruzsicska Kálmán királyi tanácsos tanfelügyelő, az augusztus 14-iki ülésen Zalavármegye népoktatásügye tíz évi történetéből a fontosabb adatokat előterjeszté, Skublics Jenő bizottsági tag indítványára tanfelügyelőnek, tíz évi odaadó buzgalmaért s az elért nagy sikerekért jegyzőkönyvi köszönetet s meleg elismerést szavazott. Másodszer pedig a megyei általános tanító-testületnek e hó 23-án Csáktornyan, Ruzsicska tanfelügyelő tíz évi zalavármegyei működése megtünepelésével kapcsolatos évi nagygyűlésén, a közigazgatási bizottság kiküldöttjei által vett részt. A kettős indítványt a főispán igen szép és elismerő szavakkal, az összes bizottsági tagok legszívélyesebb üdvözlésvánatai mellett mondotta ki végzéstül.

— **Gaspártis-obelisk** pár nap múlva elkészültvén, Perlakra fog szállítatni, a hol átadatik rendeltetésének. A perlaki gyűjtőbizottság az obelisk felállításá ügyében folyó hó 11-én gyűlést tartott, melyen megállapította az emlékoszlop feliratát, s

kittűzte a leleplezési ünnepély idejét. Az emlék helyére nézve fenntartotta a korábbi megállapodást, a tüzets kijelölésre dr. Böhm, Sipos és Málek küldettek ki, a kik a felállítás kiviteli munkáját is ellenőrizni fogják. Az ünnepély rendezésére nézve a következő határozatot hozta: Idő: 1894. szeptember 9-én d. e. 11 és fél óra. — Az ünnepélyes beszédet a perlaki bizottság elnöke Kostyál Ferencz tartja. Méltatva a vértanu életét, működését, az emlékszóbor megalkotásának történetét, utalva a dráva-egyházi szülőház falába beillesztett emléktáblára, mivel ennek átadása külön ünnepélyességgel nem köttetik össze. Végül az emléket a bizottság nevében átadja Perlak község birájának Málek Istvánnak. A bíró a szobrot a város nevében — annak megörzését és fenntartását ígérve — átveszi. Az ünnepi beszédet Glavina András horvátul tolmácsolja. Az ünnepély után a nagyvendéglőben munkette rendeztetik. A meghívók szövegezésével, azok kibocsátásával, nemkülönben az ünnepély egész rendezésével Kostyál Ferencz, dr. Böhm Sidney, Sipos Károly, Málek István és Tóth Sándor bizatnak meg. A csáktornyai gyűjtőbizottság a perlakiak határozatairól jegyzőkönyvi átiratban értesültvén, Vrancaics Károly főszolgabíró elnöklete alatt két ízben ülésezett, melyeken szó volt a felirat szövegéről, s a perlaki bizottságnak az emlék leleplezési ünnepélyére vonatkozó határozatairól. Együttal átirni határozott Perlakra, hogy az ünnepély programjának végleges megállapítása czéljából — a dolog természetéből kifolyólag — a perlaki bizottsággal együtt közös gyűlést tart, melyre megbizottként Vrancaics Károlyt és Margitai Józsefet küldötte ki, Margitai József a csáktornyai gyűjtő bizottság pénztárnoka takarékpénztári betétkönyvben bemutatja a csáktornyai bizottság gyűjtését 1893. június 8 tól bezárólag 1894. június 30-ig, mely összesen 172 frt 86 krt eredményezett.

— **Fellebbezés.** A csáktornyai bíróvalasztás ellen az ellenpárt a közigazgatási bizottsághoz benyújtotta fellebbezését.

— **Primicia.** Öröm ünnepet tilt folyó évi augusztus hó 6-én Muraszardahely mezővárosnak és a muraszardahelyi körjegyzőséghez tartozó községek lakossága, mert ezen a napon mutatja be első miséjét a Mindenhatónak a muraszardahelyi templomban ifju Ehrenreich Nándor legidősebb fia Ehrenreich Nándor szardahelyi jegyző urnak. Már kora reggel mozsarak dörgése ébresztette fel Mura-Szardahely és szomszédos községek lakosait és a harangok kedves zugása templomba intette a buzgó katolikusokat, hogy részessel legyenek az első misének, melyet az újonnan felszentelt pap a mindenhatónak bemutat és áldását vegyék az öregek, kik őt mint csecsemőt ismerték, — az ifjak — kik vele ifju korukat töltötték, — vele iskolába jártak, — végre a gyermekek, kik tőle jövőben a katolika hitvallás tanait elsajátítani fogják. Dél előtt 10 órakor kezdetét vette az isteni tisztelet, alkalmi szónoklatot mondván az Istennek szabad ege alatt Gaál István rédicsi plébános ur magyar, ennek végeztével pedig Vugrinecs dráva-vásárhelyi segédlelkész ur horvát nyelven. Délután egy órakor ért véget a szent mise és a primiciás áldásának kiosztása. A primiciás szülei délután 2 órakor 120 terítékű lakomát adtak, melyen részt vettek a tiszta fehérbe öltözött koszorus leányok, Alsó-Lendva, Csáktornya és a vidék értelmisége, úgy a muraszardahelyi körjegyzőséghez tartozó községek előjárói és jobb módú birtokosai. Megtisztelte becses látogatásával a primiciánst, ennek szüleit és az egybegyűlt díszes társaságot a kerület orsz. képviselője dr. Mandel Pál ur ő nagysága, kinek ez alkalommal megjelenése annál becsesebb az ünnepi társaságra, mert ő — mint halljuk — egyik távoli fürdő kellemes élvezetét megszakítva, a hosszú fázasztó utazás kellemetlenségeit semmibe véve, lepte meg tiszteletével azokat, a kik erre valóban el sem voltak készülve. Az első

elköszöntőt Tislér József szelenczei esperes plébános ur — mint a primiciáns monoductora — mondotta a primiciánsra, szép szavakban eseten a lelkészi hivatal előnyét, de szívére kötötte egyúttal új kartársának az azzal járó kötelezettségek pontos és odaadó teljesítését, kifejtve, hogy a lelkészek részére éppen a jelen korszakban nyílt meg az alkalom, hogy az egyház tanait az eddiginél több eréllyel iparkodjanak hivatlan beavatkozástól megmenteni. Ezután ismét felköszöntőt mondott Tislér esp. plébános ur, dr. Mandel Pál országgy. képviselő ur és nagyságára; felemlítve, hogy már az eddig tapasztalataiból mondhatja, miszerint bármely jótékony célról van szó; vallási felekezetre való tekintet nélkül, kész anyagi áldozatot hozni és hogy e tekintetben jószívűségéről e választó kerület mindig szerencsés lehet meggyőződést szerezni. Szívrható felköszöntőt mondott még a primiciánsra Hajós Mihály alsólendvai ügyvéd ur utána Kiss Pál alsólendvai esperes plébános ur, Pozsilovits ur zágrábi bihoros érsek és Eminenciájára Gaál István rédicsi plébános ur, a jelenvolt közönségre pedig nagy meghatottsággal a primiciáns, mégis Tislér esp. plébános ur Gaál István és Vugrinecz N. segédlelkész urakra, mint a kik a mai örömnép alkalomból rájuk bízott kötelezettségüknek várakozáson felül dicsteljesen megféleltek. A szobhnél szebb felköszöntők sorozatát végre befejezte Hajós Mihály ügyvéd urnak a olérusra mondott felköszöntője, a melyben mint élete derekát túlélt katolikus vallású a lelkészek kezébe látja a katolicizmus sorsát letéve és azért mig egyrészt köszönetet mondott a klérusnak az egyháziak dolgában tanúsított ügybuzgóságáért, addig más részt abból óhaját fejezte ki, hogy a katolikus klérus az egyházi tanok terjesztése, a népnevelés, az erkölcsösség előmozdítása mellett hibeiben a tiszta vallásosságot nemcsak megőrzi, hanem azt teljes erejéből mindig szilárdabb és szilárdabbá teendő, mert ugymond: vallás nélkül nincs boldog családi élet, vallás nélkül nem létezik erkölcs, nem állhat fenn semmiféle társadalom, társadalom nélkül nem állam, és így a magyar katolikus klérus csak így tanúsít valódi hazaszeretetet, ha hibeiben a vallással együtt járó erkölcsiséget a legmagasabb fokra emeli. Mindezekből kiánik, hogy Muraközben, horvát ajku vidéken és zágrábi egyházmegye területén folytak le a fenn elsorolt felköszöntések, azok kivétel nélkül magyar nyelven mondottak — és így kétségen kívüli, hogy Muraköz Magyarországhoz ragaszkodik és szép hangzású nyelvét is elsajátítani igyekszik. A délutáni isteni tisztelet után 4 órakor megkezdődött az udvarban a szabad ég alatt a táncz, melyet csak rövid időre szakított meg a 9 órakor kezdetét vett vacsora, mely alatt Grahovecz András muraszzerdahelyi orvos ur ismert humoros élezeivel mulattatta az egész közönséget, mi közben a cigányok által előadott jó darabok mellett az egész közönség „Isten áldd meg a magyar”-ral elkezdve, vígan énekelt. A tánczvizalom a késő éjszeli órákig tartott; az egész lakoma alatt és a táncz alatt is — a zavarnak, elégedetlenségnek legkisebb jele elő nem fordult és a jelen voltak a házi gazdának a szives vendégszeretetét megköszönve, egymástól a legbarátságosabban elbucsuva, eltávoztak. Egy jelenvolt.

— **Néptünnepély.** A csáktornyai szépítő-egyesület folyó évi szeptember hó 8-án a Zala-Ujvári ut melletti Jalsa erdőben (rossz idő esetén a Hattyu vendéglőben) nagy néptünnepélyt rendez. A program igen változatosnak és mulatságosnak ígérkezik. Lesz: kivonulása varazsi zenekar kísérettel, ördögmetola, panoráma, versenyfutás, máj-famászás, léghajó feleresztés, táncz a helybeli és a varazsi zenekar közreműködésével, török kávéház, laczi konyha, bengáli tűz, Stuver féle tűzijáték stb. stb. A Zrinyi-térről a mulatság színhelyéig omnibuszok közlekednek. Belépti díj 20 kr. A rendező-bizottság a következőkép alakult meg: Díszítők! Morandini Bálint, Prusáts Alajos, Salon Péter. Tűzijáték rendezők Czvetkovits Antal, Masztnák József és többen a helybeli tűzoltók közül. Zene- és omnibus rendezők Bernyák Károly, Hirschmann Leó és Wollák Rezső. Étél- és ital feltgyelők és beszerzők Czvetkovits Antal, Bernyák Károly, Hirschmann Leó, Megla István, Neumann

Albert, Neumann Simon, Nussy Mátyás, Petrics Ignác Sztrahia Károly, Szeiverth Antal és Todor József. Panoráma rendezők: Masztnák József, Neumann Albert. Helybeli kisasszonyok felkérésével megbízotnak: Bencsák Ferencz, Czvetkovits Antal, Hirschmann Leó, Masztnák József, Neumann Albert, Szeiverth Antal és Thorday János. Pénztárosok: Alsóghy Alajos, Bencsák Ferencz, Neumann Simon, Nussy Mátyás, Pálya Mihály, Thorday János és Zrinyi Károly. A mulatság délután két órakor kezdődik a részletes programról a kiadandó falragaszok útján értesül a közönség.

— **Meghívó.** A muraszombati keresztény nő-egylet saját pénztára javára 1894 évi augusztus 20-án Muraszombaton, a „Sétatéren“ (kedvezőtlen idő esetén a „Korona“ vendégfogadóban) Piknikkel egybekötött Zártkörű Tánczvizalmat rendez. Belépti díj személyenként 30 kr Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirtalpilag nyugtáztatnak. Kezdeté délután 4 órakor. Az étel- és italadományokat özv. Verena Ferenczné urnához kérjük küldeni; ugyanott lehet a szives adományt már előre is bejelenteni. Kérjük a T. Hölgyek és Urakat, a jótékony célra való tekintetből, lehetőleg teljes számban megjelenni!

A közönség köréből.*

Hosszas vajudásának ugyancsak hangzatos perorálás lett a vége. Talán csak nem tekintett önelégülten soraira, melylyel az inzultus tényét meg nem történtté akarja tenni. Ez, őszintén mondva, nem sikerült, mert nem elég csak ráfogni, hogy hazugság, rágalom, vagy udvarias csirógatás, hanem be is kell azt bizonyítani. Szeretném tudni, minek nevezné ön azt az eljárást, ha én a legnagyobb illetimel önt utjában feltartóztatnám, sőt mi több, egy társaságból kiszólitnám, s a hátam mögött rejtőzködő markos fogdmegekkel, káromkodással ígért arczucsapással ajánlatnám a szentek oltalmába.

Abból, hogy az ígért adománynyá nem vált, még nem következik az, hogy a szándék sem volt meg, mert mire valók voltak a jámbor vitézek épen nem helyén való cifra közbeszólásai, ha nem kihívást céloztak? — Hogy mégis jól helyben nem hagytak, azt csupán annak köszönhetem, hogy ugyanazon uton és ugyanazon időben, véletlenül, több ismerősöm sétált, kiknek közbejötté nélkül aligha adhatnám meg itt önnek a felvilágosítást. Ebből azonban — mint ön állítja — nem következik az, hogy az említett procedurának már többször is meg kellett volna történnie, mert nem e'örelátás, hanem a véletlen mentelt meg.

»A legnagyobb illetimel« történt megszólitást illetőleg megjegyzem még, hogy Krisztust is csókkal árulták el. — De meg micsoda fogalmi lehetnek önnek az illetimről, ha valakinek egy társaságból való elszólitását is ildomosnak tartja Ily hallatlan durvaságokkal szemben csak nem lehettem udvarias?

Afrikában sem oly veszélyes ám, mint minőnek ön azt tartja, mert higgye el, hogy ma már sokkal szolidabb viszonyok uralkodnak ott, mint néha itt, e vén Európában.

Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

A mi a mások előtt mondottakat illeti, azokért mindig és mindenütt helyt állok. Hogy akkor kellő felvilágosítást nem adhattam, azt az önk tapintatos és finom eljárásuknak tudják be. Hisz a szóban forgó esetét megelőző napon — többek szemeláttára — egy óra hosszat állottam rendelkezésére az illetőnek, hát nem tudta akkor kimerítően és békés uton elintézni a dolgot? Miért kellett neki egész apparátusát mozgósítani. Talán, hogy a kívánt válaszokat karhatalommal csikarják ki belőlem? Hogy a kellő felvilágosítást ez uton nem adhatom meg, azt talán be fogja látni. Ha igen? Ugy ne legyen annyira korlátolt, s keresse ott, a hol meg is kaphatja.

Egyébként tisztelt ur! Ne kavarja fel erővel a szennyet, mert talán nagyon is szép dolgok találnának napfényre jutni, miről ön — egyoldalú informálás mellett — alig ha tud valamit. Nézzen csak kissé alaposabban saját házuk tájékán, körül: fog találni ott elég nemesítendő valót, s alkalmazhatja erkölcsi oktatásait saját tűzhelyük körül. —ő.

CSARNOK.

Boldog rab.

Rab vagyok, azért nem busulok;
Tőlem minden bu és gond elfutott,
Rab vagyok, de Teremtőmet áldom...
Hisz e rabság földi mennyországom.

Rab vagyok, de imádkozom: »Isten!
Hagyj engemet holtig e bilincsen!
Hadd viselje folyvást mind két kezem
Lánczaidat, oh dicső szerelem!

Városey Mihály.

Nyilttér.*

Selyem hamisítvány. Égessünk el egy mintát a venni szándékolt fekete selyemből s a hamisítás rögtön kiderül: Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödrödik és csakhamar hiálzik, maga után csekély világo-barna hamut hagyván, addig a hamisított selyem (mely zsiros színű szellonás lesz s könnyen törik) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festékanyagtól telítetlen tovább iszanak) és sötét barna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem pödrödik, csak megörbül. Ha valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporak, a hamisítványé nem. — Jenneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, hához szállítva, postabér és vámmentesen szivesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való akár egész véggekben levő valódi selyem művetáiból, Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Laptalajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)
könyvkereskedése.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 3 frt
Na četvrt leta . . . 1 frt

Redovni broj broja 10 kr.

Obznanje se pošilja pojedino i za
redovno.

U redakciji, moći je svaki dost
govoriti med 11 i 12 uron. —
Sve pošiljke tiskane ne sadrži
vrtiti, naj se pošiljaju na ime
Medjimurske Sparkasse u
Čakovcu.

Redakcija: —
Štampara Fiedel Filzova u
Čakovcu i obznanje pošiljaju.

na hrvatskom i mađarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i poučljivi list na putu.
Izlazi svaki tjedan jedankrat i to: u svakom mjesecu.

Službeni glasnik: Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva „Čakovečke Sparkasse“, „Medjimurske Sparkasse“, i t. d.

Historija i zemljopis.

X.

Poklanjam je Zveličatelj Jezus Kristu
Gospodin alduval aldiv mira, postavil cirkvu
i duh boži nju potvrdil: raste srno
muštarde, probija kvas svefinje. Kak e
bilo naredjeno: idu ljudi bogoduh, ide
seret mali vu svet, pak nazvešća svetu
zveličenje, vuči navuk, vuči zakon, deli
svete tajne bože milosti, a gdo prijmije,
vu njihovu stupa občinu Apostoli kak
sami oblašt su dobili, gledaju vrédna čovéka,
pak na njega svetim redom oblast prenose
i novoj ga obćini za poglavara postavljaju.
Razigli su se apostoli sveta, kud koj
ide, proteže granice obćine bože, a sam
poglavica Peter a desnom rukom Pavlom
vtemeljil stolicu vu svétaki grad Rim. Vse
vu velikoj male obćine drže se skupa:
kakti jednota i od vse katrigov sastavljena
ćelota. Veže vse jedna vera, ufanje i ljubav
i jeden vrhovni poglavar, kak je vsim
jeden Bog, jeden spaa, i jeden duh vse
oživljaja. Ali kak je Jezus prorokoval, tak
je i bio. Stal se je zli svet proti samomu
kralju pak ustaje tulikajše proti kraljevim
namestnikom i službenikom. Séče meč,
vužiže ogenj, davi voda, trga divja zverad;
vojuje se pismom i knjigom, obmamom,
lađu i vkanjilom: gine kršćen puk za veru
na jezere i milijune. Kada god dojde na-
zvestitelj Jezuseve vere i po krsti se puk i

vera počme živiti i delovati: mora se tud
zemlja nakvašiti kršćenom krvjum. A vu
rimskom cesarstvu drži progonstvo pune
tri stotine godinah (ljetah), i tolikom bes-
noćom, da na koncu cesar Dioklecian
spomenike gradi; nekana i pamti svet, da je
zatrti vera kršćanaka! Pak zvun vanjakoga
neprijatelja stal se je silen neprijatelj a nutra:
jošće za apostolah živih, pak vsake stotine
potla atavili se ljudi od pravzetnosti i giz-
dosti ili zloće, ter bi navučali navuk pro-
tiven navuka cirkve. I gde se je cirkva
oslobodila neprijatelja vanjskoga, znutrašnji
sprevadja nju neprestance i po vse vėke
vezda vu ovoj, ve vu onoj priliki. Sa svim
tim, čim je Dioklecianov naslednik Kon-
stantin Veliki preglasil kršćenomu puku
slobodu: pokazal se, da je većina naroda
vu carstvu kršćena: kakti iz zemlje gori-
stajuća cirkva velika i jaka, i prem su ju
krtali, pokazal se kano jedna obćina. Vro
ljepo govori o jedinstvu cirkvenom sv. otec
Ciprijan: „Kak vsi traki izlaze iz jednoga
sunca, a steblo je i vse grane iz jednoga
korena, tak su vse po svetu razsipane obćine
a jednom cirkvom skeptane. Pak kak god
je trak vu suseu, grana vu stebli, tak je
vsaki kršćenik vu obćini cirkvenoj; a gdo
vu njoj nije, taj je tudjin, koj nema dela
vu obćini Jezusevoj; ar komu cirkva ma-
kom nije, tomu ni Bog otcem nije, takvomu
ni ista smrt mučenička nikaj nepomaze.“

Priredil; Glád Ferencz.

Zdravstvo.

Upliv plivanja na čovécje telo.

Plivanje, plavanje od velikoga je hasna
po zdravje čoveka: Ako hoćemo uzdržati
zdravje, treba, da se kaj već kupljemo.
Vnogi su vu takvih odnosajih, da se domaj
prirede vse, kaj im treba za kupanje. Imadu
kupašice, gde mogu vu toplij i vu mrotoj
vodi svoje telo okupati. Većina ljudi ipak
upućena na narav, koja njim pruža vu reki
i potokih prilike svoja telo ista tak gojiti,
kak onim pri domu. Pri kupanju vu na savi
dohadjaju vsake fele prilike, koje zaprećuju,
da se ljudi redoviti kupaju. Najglavneša
prečka redovitom kupanju vu naravi je
temperatura. Gdo ide vu vodu nesedovito,
jeden put vu tjednu ili još redje, taj se
bude vsaki put prehladi i tim izgubi volju
za dalnje kupanje. Za to mora vsaki, koji
hoće vodom svoje zdravje podkrépiti, rado-
vito dan na dan se kupati, da se njegova
koža priviči na preambu temperature.
Naravno da se ovo postigava pomalo pri-
vućanjem a ne naglo.

Glasoviti Hufeland iskal je zroka te-
lovne jakosti predja vu tom, da su se
redovito kupali. Kupanje srižka telo, i
peveksava delatnost, snagu i bistroću duha
Poslje kupanja čuti se vsaki frizkeši, leh-
keši i čvrsteši i more vnogo leže svoje
redovito delo nastaviti. Sgodno bude, da
naprvo stavimo glavne regule, kojih se valje
držati pri kupanju:

ZABAVA.

Dragi moj prijatelji!

Ja Ti imam jednog strica,
Koj živi v-Podturnu
Kriepkog tla, zdravog lica,
Nogu ima čvrsta.

To nij kakve betezljivi
I nemučan starac,
Ni v prah nedužljivi,
Njega čvst kak tarac.

Fleten kak zraku ptica,
U mišljenu brzi,
Očretan kak veverica,
Nichoost uvijek mrzi.

Oa duševno i telesno
Zrav je kak tralna,
Pak ma željno, da ga keano
Skrrije grobna tmina.

Nek ma zdravije u tom stanju
Dugo jošte služi,
Za da svomu obećanju
Jenkrat se oddazi.

Jer je skoro već pol vieka
Što nam obećuje,
Da bu došel sim k nam spréka,
Znam: da a' rakuje.

Ali budav! — Vrieme teče,
Njega ni od nikud.
Kako čujem, rad se séče
Tam okolo svikud.

Nas pak samo ljepo trošta,
Došastek svoj javlja.
To ga ravnić ništ nekošta,
Zato i ponavlja.

Već je možbit dvajset puta
Se obrekel dojtí,
I da samo bolest ljuta
Prićit će mu pojtí.

A kad vidi, da nestoji
Ova priečka ljuta,
Onda vešt, da se boji
Tak dalekog puta.

Negda, dok je otac bavil
Živ na ovom svijetu,
Većkrat na put k nam se spravil
Vzimi i po lietu.

Ali od kad nam je mati
Tu ostala sama,
Nemreš njega sim dovatí,
On Ti neće k-nama.

Mi bi ipak ga željeli
Pri nas videt jednom,
Skupa znamí (kak se velí)
Med rodbinum vriednom.

Al za poziv on nehaje
Nit se med nas neda,
Samo dojtí obećaje,
Tobož zarad reda.

„Muraköz!“ Ti moj premili
Prijatelj kak srebro,
Pomozi mi u toj sili,
Pak ga drukni v rebro.

Idi k-njemu; pak od moje
Strane mu spoštaj!
Obećanje ono svoje
Zašt' nedrží? — Pita j!

Reci mi i to zajedne,
Da je kod nas čista
Ljubav, i da dojtí vriedno
K nama je zašta.

1. Prviš nego ideš u vodu, osvedoči se, kakve je glubljinu. Ako je plivalnica vredjena, onda moraš znati dubljina zaradi skakanja u vodu.

2. Nigdar nejdj u vodu sa čisto praznim želudcem, ar ti more postati mučno (hudo), — obratno niti sa punim, osobito po obedu, pokedob je to za probavu pogibeljno.

3. Približavaj se kupališću pomak, da se ne susopis i nerazvruciš.

4. Kada dojdeš u kupališće, slēci gornje odelo i hladi se nekoliko časov u prostoru, koji nije izvrtan propuhu (onglufu). Da se zevsema od znoja osuši, u vrućih je danih skoro nemoguće i nije niti potrebna. Onda se slēci.

5. Ako neznaš plavati, idi hitro u vodu, plavač naj skoči.

6. Neplivač nek dela tuliko kretanja u vodi, koliko more najbolje ako kuša kretanje plavanja i čim guste u vodu saroni (podurkne). Plivač nek kuša vsake fole plavanja i romenja.

7. Ako ima voda temperaturu od 12 do 14 gradusov Reamura nesmeš duže od 5 do 4 minute u njoj ostati. Kod redovitog kupanja nesmeš duže u vodi zadržati od 8 do 15 minutah.

8. Čim izajdeš iz vode, osuši se, ako je zrak hladneši, hitro i ribaj se sa grubom tkaninom, da krv proti koži cirkulira. Onda oblađi najprvije čarape (štomfo), gaće, hlače i onda stoprana cipela.

9. Pri vetru i zločestom vremenu je dobro, da se izmedju oblaćanja glava ne koliko puta obriše a ne da se škrlak na glavu dene.

10. Poslje kupanja ne stoj na jednom mestu, nego se gibaj. Ako blizo stanuješ, onda idi stranputicom. U zimi idi hitro doma, b onda vezhaj domaj prosta vježbe.

Glad Ferencz.

KAJ JE NOVOGA?

Politika.

Magjarski kormanj (vlada) dela o hvalerrednoj i hasnovitoj novotariji. Dēla se najmre o akincuđu male lutrije, za čim već odavne teže svi pravi prijatelji čudoredja i blagostanja siromašnoga maloga puka. Vlada je odlučila, da malu lutriju zameni razrednom lutrijom. Ova vladna osnova približuje se već svojem u oživtorenju. Dotični zakonski predlogi već su izdēlani. Minister financijah dr. Wekerle povel je pregovore sa vnođimi odli nimp bankovnimi zavodi ter je siguran, da bu došlo do povoljnoga rezultata. Odmah iz ovih uspjelih pregovorah minister financijah dr. Wekerle podnesel bude zastupnički hiži ovu zakonsku osnovu skupa sa budžetom za ljeto 1894.

— Budimpešti sakupljeni su bišl vsk školski inspektori iz ešloga ornađa, koji su se poklonili novomu ministru nastave barunu Eštvānu, ter tom prilikom naprvo postavili manjkavost institucije školskih inspektora u Magjarskoj gde ni neimaju nikakvoga opredeljenoga delokruga, prema autonomnim varmegjinskim organima, kaj znatno otešćava njihovo delovanje, ter se to u školstvu opaža.

— U pogledu agitacijah proti sankciji cirkveno-političkih reformah, doznaje „Magyar All.“ iz najmerodavnijega zviranjka, da vezda nigda nemisli poslati Nj. Velicanstva deputacija, da molj za akščćenje sankcije sabona o gradjanskoj zanitbi vse do ti čas, dok neđe magnaška hiža prijetk zakon o verozakonu dece. Kad to bude, onda budu katolički kragovi skupa svojimi biškupi zamelili, uzkratu sankcije. Nemore se ni pomisliti, vele spomnuta novina, da bi se biškupi aztručavali (kratili) nazočnim bišl kod deputacije, dapače je zevsema stalno, da bu sam knez-prinas, kakti pozvani savjetnik krune voditi pred kralja sa biškupi sjedinjene katolike Magjarske.

Vu Rimu, 6. augusta.

Bonghi ablegat je polagal račun a svojem kratkom delovanju u oršačkom spravišču. Zahvalil se je zbiračem na jednoglasnem izboru

i obrekel, da bude navēk bezobzirno hvalerredno. Više od financijalne novešje, kojatititit Italija, tlati ga čudoredno stanje zemlje. Na Monte Ottorinu nebrinu se zato, ar je onđi sljepota kraljica. Politička misel prepada, ar je narod izgubil veru u državne uredke, koje se prek kaštige bantaju. Bankovnikakandah zaporaba političkog uplisa, ostehodamje Tanlonga i drugovah, pzez posjednicah ostela izčruga odbora sedmesine, dvočene držanje sudstva, — vse to je nesreća. Te vuhija dušu naroda; a njezino gori stajanje (zaključ) prva je i najsveteša dužnost. Abegati, koji su si zamazali ruke, moraju ostaviti komoru, pak ako sudci nepozovu na odgovornost Giottis, koji je zemlju stepel i opustošil, to bude on (Bonghi) predložil, da se Giottis stavi pod obtašbu. Kugul je vanredno ozbiljan čas, kad treba da se osloboda ideal naroda.

Glede financijalnoga polbžaje rekeli je Aonghi, da ga moreju pobeljšati prisposanjam u vsah područjih, anda i u vojnom preračanu.

Crispi zaslužuje za svoju akciju u Lunigiani i na Siciliji podpune priznanje, no iakre tijađu još uvek pod pepelom. Treba se pobrinuti za potišćeni pak, jer je naravno, da puk neđe, da bude aldov socijalne nepravede. Iz te nepravede izvirađu vsi pučki bešagi naše deka.

Napram vanjskija vlastim dužna je Italija, da vodi politiku susretljivosti mira.

On neveli, da Italija mora izstupiti iz trojnog saveza, već se taj savez mora razrēšiti, onda bude nestalo i dvojnoga saveza i prestati tiska, pod kojim denes sliče evropska kulčura.

Milenijska izložba u Budimpešti.

Do vezda su izdēlane osnove ili bar dozvoljen prestor za sljedeće sgrade na milenijskoj izložbi u Budimpešti: 1. Paviljon za historijsku glavnu skupinu, 5000 kvadrat metrov. — 2. Nastavni paviljon 2500 kv. m. — 3. Paviljon za gombalačku izložbu 680 kv. m. — 4. Uzorna pučka škola 3000 kv. m. — 5. Sanitetski paviljon 1200 kv. m. — 6. Dječje zabavište 700 kv. m. — 7.

Jer mi samo bi željeli
Ga u na sem krugu
Imati i z njim veseli
Odtieravat tugu.

Ješ mu to po tiho reći:
Svoja rječ koj drži,
Veliki je, al još veći
Je on, koj je brži.

Zat: anda nek na skoro
Na taj put se spravi,
Nek neradi onak spero,
Da s' nezahrdjavi.

Liepo ak ga nagovoriš,
Mort bu Teb' moguće,
Da sve zaprieke oboriš,
Želje su nam vruće.

I ak u tom buš polučil
Veću od nas sreću,
Ter ga na put buš odlučil,
Zabiti Te neću.

Na dar za trud pripoviesti
Dam Ti „sine sine“,
Kolko samo bude vlesti
Mogle Ti e novine.

Tvoj

izlrašt:

Em. Kellay

Sveta obitelj u biegu.

Vu onom vremenu, kad je kralj Herodeš zapovedal ubijati, nedužnu dečicu betlehemsku. Javi se angel božji u snu Jožefu; reče mu, stani i zemi dēte i mašer njegovu, i beži u Egipat. Ostani tak dugo onde, dok ti ne javim, jer bude Herodeš iskal dēte da ga pogubi.

Svieti Jožef posluhnal je zapoved božju, i odpravil se je odmah u Egipat. Vu tom biegu dogodil se čudnoviti dogodjaj.

Kad je sv. obitelj bežala pred krvniki kralja Herodeša, najdeju poljodēlavca, gde seja na svojoj zemli pšenicu? Dober taj clovek dopusti siromasnim bjeguncima, da idu prek njegovog polja i podvori jih z jelom i pilom.

Predi neg su dalje krenuli, reče Marija sejaku. „Prijatelj, segurno došli budu ljudi, koji nas preganjaju, pitali budu, jeli smo mi ovud išli“. Rekel bum, odgovori sijač, „da nikoga nesem videl. Ne tak, odgovori Marija, to bi bila lež i grehota; neg ti poveč pravu istinu. Tak ako te budu pitali, odgovori jim: Išli sa ovuda ravno kad sem ovu pšenicu sejal.

Zahvali se sv. Obitelj sejaču i ođišli su dalje.

Drugo jutro dojde sejač na polje, i čudom se začudi, videći, da je posejeno seme niklo dozrelilo i urodilo z obilnim rodom. Dok je on to začudjen premisljaval, eto ti

vojnika Herodeševe, koji ga pitaju za biegunce. Jest, videl sam ljudi za koje pitate. Odgovori sijač: Presti su uprav ovuda, kad sem ovu pšenicu sejal.

Onda nesu te oni ljudi, koje mi iščemo. Odgovorili su vojniki i ođišli su dalje. Držali su prez dvojbe, da je dugo već tomu, kad zrela pšenica. Ne je njim moglo biti ni na kraj pameti, da je bog dēdo učinil, da si občuvu ljubljenoga sina od zlobe Herodešove.

D. T.

Zdravica!

Hvala našem gospodaru,
Na njegovem milom daru,
Hvala njemu na milosti,
A na reći naj oprost.

Kad nam prejde dno vri jutra,
Budu prazna čreva znutra,
Ali kaj ču zutra reći,
Nebu vreme sim doteći.

Koj bi rekel, da je dosta,
Nestalo ga bez milosti,
Onde hoće dosta biti,
Kad u grobu neču piti.

Paviljon za celobadjanje 500 kv. m. — 8. Paviljon kupališnih i za mineralnu vodu 800 kv. m. — 9. Paviljon za rudarstvo 4000 kv. m. — 10. Paviljon za pivničarstvo 1000 kv. m. — 11. Paviljon za vinogradarstvo 250 kv. m.; — 12. za vrtljarstvo 450 kv. m.; 13. za duhan 600 kv. m.; 14. za vodo-gradjevine 1200 kv. m.; 15. za ribogojstvo 300 kv. m.; 16. za šumarstvo 1000 kv. m.; 17. za povremene izložbe 1000 kv. m.; 18. za zvalarstvo 1200 kv. m.; za poljodjelstvo 4540 kv. m.

Vu industrijalnoj skupini najavljeni su ovi paviljoni: za gradjansku industriju 3700 kv. m.; za komunikacije državnih željeznica 2400 kv. m.; za grijalnicu 900 kv. m.; za strojarnicu državne željeznice 1150 kv. m.; za mlinsku industriju 2500 kv. m.; za industriju cukora 1800 kv. m.; za industriju spirita 800 kv. m.; za pomnazažube industrijalne stuke 2400 kv. m.; za Glanzovu fabriku 1600 kv. m.; glavna strojarnica 10.000 kv. m., glavna industrijalna dvorana 15.000 kv. m.

Bosna i Hercegovina dobila bude 7000 kv. m.; izložbeno selo 700 kv. m.; Horvatska i Slavonija 1000 kv. m.; paviljon raski i pomorski 11.000 kv. m. paviljoni varada Budimpešte 1500 kv. m., manji privatni paviljoni 3500 kv. m., restauracije 4800 kv. m., čarke 1500 kv. m., kafane 1890 kv. m., paviljon za šampanjac 300 kv. m.

Dvorana za svetčanosti obuhvaćala bude 2500 kv. m., sgrade za administracija 1500 kv. m.

Po tom iznosi do vezda već zapremljeni preostor 472.000 kv. m. t. j. za 172.000 kv. m. više nego li 1885, te je određeno mesto za izložbu premaleno.

Menadjana herbija.

Familija grofa Zichija vu Enyizkeu došla je do nenadane herbije. Njzin vngoljetni gosp. činovnik Szabó priskrbel si je imetek od 86.000 for. pak ga je vezda testamentalno ostavil grofovskoj familiji s motivacijom, nek njegov imetek opet pojde tam, odkud je i došel.

Trideset danah pesta.

Vu Budimpešti je vu nedelju dovršil poznati talijanski majster posta Giovanni Succi

trideset danah posta, za koga nije nikaj jel niti pil svun vode i nekaj malo svojeg eliksira. Succi je tečajem tog vremena izgubil nekaj više od 12 kilogramah težine, ali je ostal vse vrme zdrav. Vu nedelju na večer, kad je minulo vrme posta, Succi se je prikazal vu Wulfovju cirksu, gde je s velikim apetitom večerjal. Succi je već više puti postil po trideset danah.

Kolonizacija ciganah.

Vu magjarskom ministerstvu unuternjih poslov dovršena je ovih dnevo zakonaka osnova o kolonizaciji Ciganah vu Magjarskoj. Osnova izdelana je pri sudelovanju izprobanih mužkarcah, ter je vu tom Nadvojvoda Jožef dal vnojo izvrstnih tolnačov. Ova osnova temelji se na načelu prisilnoga naseljivanja. Vu Magjarskoj ima vu vsem, koliko se je to moglo kod pučkoga popisa ustanoviti, 270.000 Ciganah, najviše od varmegijah negy-küküllösköj, a najmenje vu liptojskoj. Po predloženoj osnovi budu Cigani naseljeni po občinah, i tak da bu vu vsakoj velikoj obćini ne više nego 6, ciganskih familijah. Vu Budimpešti, Eiumi i drugih vekših varasih nebudu naseljivani Cigani.

Anarhistički atentant.

Iz Madrida javljaju o originalnom anarhističkom atentatu, koji je nezdavnja izpeljan na vrhovnom sudcu d'Andradeu. D'Andrade putoval je vu pošarskih kolih iz Ferrola vu Betazon. Putem približi mu se jeden prosjak (bógeo), a pokedob su ga d'Andrade i drugi putniki preslabo nadarili, počel je prosjak silno psuvati: „Ako se nebuta odstranili, ja vas bum dal s mesta vu rest zapreći, viknul je sudcu.“ — „A, kaj ste vi jeden od tih, ne pak dobro, pak dobro.“ — „Je, ja sam vrhovni sudcu d'Andrade i —.“ No d'Andrade nije mogel dovršiti, ar je vu taj čas prosjak skočil na kočiju i zaviknul: „Ah to mi je baš drago, takvomu sam se lopovu već zdavnja veselil, pak mu je pružil pod nos revolvera.“

Na sveću nije revolvera složil, a zločince su zgrabili: „No“ rekel je on, kad je videl, da nehasni se suprot staviti, — „ov put te je vrag zveličil, ali drugi put te nebude zveličil, ni tebe, ni kralja.“

Svi smo ljudi, svim je vmreti,
Al ne onda, kad se verti
Medju nami časa vina,
K tomu rusa lepa fina.

Sam kralj Ferenc Jožef vell,
Da nas vince rasveseli,
Zato pijmo vino zmožno,
Sve do kaple verlo, slošno.

Zbogom anda gazda mili,
Veseli smo danas bili,
Zutra se nemremo ziti,
Nit se ovak veseliti.

Láčzkovič Tomaš.

Popovka.

Pimo braća vince,
Voda naj stoji,
Voda je ve mrzla,
K srcu zdrava ne.

Glejte brateci mene,
Koj sam vodu pil,

Meni je vmreti,
Drugač mi je ne.

Meni je vmreti,
V mladoj mladosti,
Ženu ostaviti,
V tugi, žalosti.

Mene zakopajte,
V Jezusevu klet,
Mene dojdú gledat
Jezus z Marijam.

Noge mi obrnte
Pod vinske gantare,
Glavu mi obrnte
Pod vinsku pipicu.

Pipicu ot škrnte,
Vince naj curi,
Kaj se bude telo
Grešno krepilo.

Vu Lembergu, 9. augusta.

Magjarski ministri pohodili su po poldan opet izložbu, ter su se dali vagati na Fair-banksovoj vagi; dr. Wekerle važe 118 kilogramov, Lukács 95, Josipovich 86 kilah.

Dva trgovca.

Kad se je željeznica med Kanizsum i Pragerhofom gradila, došli su dva Preložčanci na tu misel, da bi dobro bilo delavcem u Kottoribi, gde ih je radi postaje i mosta najviše bilo, zganicu tržiti, jer to bi im moglo lepi profit donesti. Kupe anda jednu velike flašu od trih poličah sljivovica u Prelogu te šujom odpute u Kottoribuna trgovinu.

Kad su došli vu iz Preloga, veli jeden: „Sad ja flašu nosim, pusti mi, da jedan krat gutnem iz nje, jer mi je za kriepost potrebno, da bum lagle nosi.“

„Ne!“ — zavikne drugi — „Ti znaš kak smo se dogovorili, nijedan od nas nesme od te zganice piti, jer to bi trgovini škodilo.“

„No ti imaš prav“ — odgovori prvi — „Ali evo ti deseticu (seksar), nju ti dam za to, da jedan krat slobodno gutnem.“

„A to je kaj drugo“ — veli drugi — „onda slobodno jedan krat gutni, jer na ov način nebude kvara.“

Željni da onomu drugomu deseticu i potegne pošteno iz flaše. — Za čas dojde red na drugoga flašu nositi te kad je videl, da je flaša dosta šmekha, reče:

„Čuješ prijatelji! I ja bum jedan krat gutnul, ali i ja si hoću kupiti; — evo ti desetica, da u trgovini nebude kvara.“

To je naravski onomu drugomu bilo prav. I tak je svaki od njih svaki čas iz flaše gutnul, a desetica je od jednoga k drugomu sim i tam svaki čas vandrala, dok su konačno u Kottoribu srečno s praznom prispili.

Nekaj za kratek čas.

On: „Angelek moj! Vi se plaćete? Kaj Vas je raztužilo moje očitovanje, kaj Vas je razžalostila moja ženitbena ponuda.“

Ona: „Oh ne, moj gospone, ja se plačem od radosti. Moja mi je majka navěk govorila: „Puca, ti si tak bečasta, da se niti tele vu tebe zaljubiti neće! pak vidite, vezda se je to ipak dogodilo.“

Frajlica Emilija plesala je s gosponom Alfredom, pak se potilji arditu materi pritužila:

— „Oh mama, on me je tak jako k sebi pretisnul!“

— „Stim bolje! Tak je i Tvoj otec nagrejsal.“

Augustuš.

Vezda se odmaraju
Velika gospoda,
Ili plju junsčki
Vu čast svoga roda;
Ili idu na morje,
Ili vu kupelj koju, —
A mužeki počimlju
Žeti žetvu svoju;
Vsak se malo natrušen
K svojoj hiži vozi,
Makar zutra bi oral
I na jednoj kozii!

Priredil:
Glad Ferencz.

D. T.

LOTERIJA Grac 11-ga augustusa 1894
82 62 54 10 75

Cena žitka. — Gabona árak.

1 m. mázsa. — 1 m. cent.		frt	kr.
Buza	Pšenica	5.50	— 5.75
Zab	Zob	5.25	— 5.50
Rozs	Hrč	4.25	— 4.50
Kukoricza ó	Kuruza stari	5.75	
uj	novi		
Arpa	Ječmen	4.50	— 5
Fehér bab	Grah beli	5.50	
Sárga	zuti	4.75	
Vegyes	změšan	4.50	
Lenmag	Len	10.—	
bükköny	bikes	6.—	

ODGOVORNI UREDNIK
MARGITAI JOZSEF
Glavni surednik
GLÁD FERENCZ

Hirdetések.

Hirdetmény.

Melynél fogva Alsó-Mihályovecz község előljárósága ezennel közhirrre teszi, miszerint a község tulajdonát képező és
3 szoba, 1 konyha, 2 éléskamra, egy pincze és 1 raktárból

valamint ahhoz tartozó egyéb melléképületekből és 1 konyhakertből álló ugynevezett »belső kocsma« lakás

f. évi augusztus hó 26-án

délután 2 órakor 1895. január 1-től 1897. december 31-ig terjedő idő tartamra nyílt város árverés útján a legtöbbet ígérőnek A. Mihályovecz község házában bérbe fog adatni.

As árverési feltételek a szent-máriai jegyző irodájában a hivatalos órákban bármely napon megtekinthetők.

A. Mihályovecsen, 1894. évi aug 15-én.

Uj, Goricsánecz József s. k.
közjegyző.

Habus Antal s. k.

572 1-1 bír.

Kiadó lakház.

Van szerencsém a Szük-utczában Mátanovics-féle házban egy 4 szobából, konyha, éléskamra, pincze stb. álló

utczai lakás

f. évi október hó 1-jétől kiadandó.

Bővebbet a háztulajdonosnál

Mátanovics Péternél.

573 1-2 Csáktornyan.

Hirdetmény.

A csáktornyai állami tanítóképző-intézet köztartásához szükséges

hus, kenyér, zsemlye és liszt

beszolgáltatása verseny útján, vállalkozóknak adatik ki.

Felhivatnak tehát a jogosult iparosok, hogy ajánlataikat

f. évi augusztus hó 22-ig

az intézet igazgatóságánál adják be.

Csáktornya, 1894. évi augusztus hó 1-én.

Margitai József
igazgató.

566 2-2

Üzletmegnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy helyben az iskola-utczában, özv. Márczius Józsefné urnó házában, e hó végén,

divat,- kézmű- és rövidáru-kereskedést

nyitok, a hol kalapokat, cipőt, nyakkendőket, fehérműt s e szakba vágó egyéb cikkeket is árusítok.

Több évre terjedő helyi tapasztalataim s elegendő tőke képesítenek engem arra, hogy a legkényesebb igényeket is minden irányban kielégítsem. Abban a reményben vagyok, hogy ugy az áruk minősége s olcsósága, valamint a nagy választék mellett figyelmes és lelkiismeretes kiszolgálat által t. közönség tetszését is sikerül kiérdemelnem. Miért is jóakaratu támogatásáért előlegesen is esedezem.

Magamat s üzletemet a n. é. közönség kegyes jóindulatába ajánlván, kiváló tisztelettel vagyok

567 2-3

Zrínyi Viktor.

Szőlőoltványok és Amerikai szőlővesszők eladása!

A 30 holdnál nagyobb területű »Sándortelep Újvidéken« f. é. November havában, Riparia, Portalis, Solonis és Jacques alanyokra készült.

500,000 darab fásoltványjaiból a tökéletesen összereszt példányokat, jutányos árak mellett eladásra bocsátja.

Ez idén a legjobb bel- és külföldi bor- és csemegeaszőlőfajákból 420 fajnál több került eladás alá, és alólírott teleptulajdonos kívánatra, bővebb magyarázatokkal ellátott részletes árjegyzékét a t. cz. érdeklődőknek ingyen és bérmentve szívesen átküldi.

A telep zöldejtéseivel is szolgálhat nem különben, — mint eladásra az elokra mint pedig iskolázásra alkalmas amerikai alanyokkal Riparia, Sauvage, Portalis, Solonis és a Rupestris különféle válfajaiból, — mint sima, mint pedig gyökeres vesszőkkel — nagyobb mennyiségekben; — végre a már hordképes oltványokból az eladók is eladásra kerülnek.

Adamovics Sándor

Újvidéken.

564 3-5

Leghíresebb orvosok a ke-
lora, hagyma, és egyéb fer-
tőző anyagok elűzési-
tője.

Tökéletes fertőtlenítés!
Teljesen szagtalan!

**ÖNMŰKÖDŐ TÖRTÉNYŐ-GLO-
SKITTEK.**

Belföldi és külföldi szabadat-

mak! Szobai árnyékszé-

kek mindenféle tető-
tőse alakban Árnyék-

szék-berendezések,

kórházak, lakta-

nyák, iskolák,

iparvállala-

tok, száll-

odák

stb. ré-

szere.

Főraktár: Budapest, 1894. augusztus 1-től saját házban VI., Váci-körút 57^a sz.

KÜHNEDE

gazdasági gépgyár Mosonban, (alakult 1856-ban)

ajánlja általánosan kedvelt, egyszerűségében felülmúlhatlan s több mint 14.000 példányban elterjedt

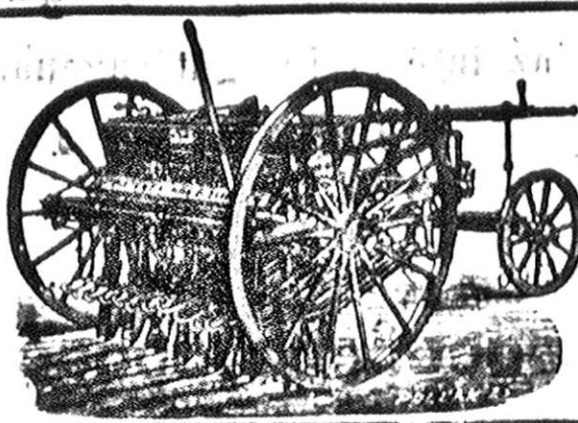
HUNGARIA DRILL és JUBILEUM DRILL

sorvetőgépeit leszállított áron.

Hegyes, hullámos területre „ROBONI DRILL” legújabb, legegyszerűbb sorvető.

Sack-féle ekék, két és többvasú ekék. Laacke-féle szántóföldhözronák 12-féle nagyságban.

Laacke-féle kedvelt rétboronák. Rosták. Konkolyozók. Kitűnő szőlő, magtár-rosta (33. frt), meglapó

munkaképesség.

VENTZKY-féle

FÜLLESZTŐK.

Szecska- és répavágók

stb.

Árjegyzékek bérmentve.

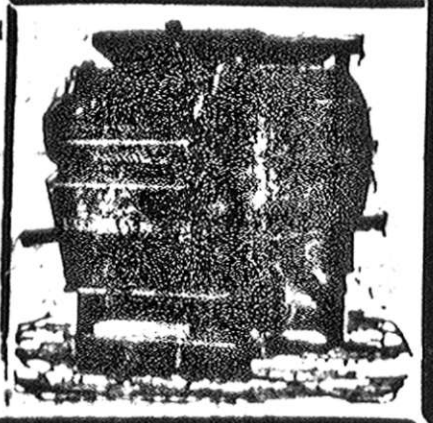
Főraktár:

BUDAPEST, 1894.

augusztus 1-től

saját ház

VI., Váci-körút 57.

Magyar,
német, francia és angol
képekkel ékített

MUNKÁK.

Kő-, acél s réznyomatu
dizsművek.

Magyar, német, francia
és angol

REMEKIRÓK MŰVEI.

*

Az irodalom bármely ágában s bármely nyelven megjelent
kötött és kötetlen könyveknek legdúsabban felszerelt
raktára.

Bármely szerző által írott, bárhol megjelent és hirdetett
könyveknek leggyorsabb és árfölemelés nélküli megszer-
zéséről gondoskodunk.

Az irodalmi termékeket illetőleg a legszivesebb készséggel
nyújtatik fölvilágítás.

Utazási kézikönyvek,
atlaszok,
földabroszok, tervrajzok,
föld és éggömbök.

Ima és ájtatossági
könyvek

egyszerűen és legékeesebben
kötve a leggazdagabb válaszlé-
tékben.

Mintakönyvek s rajzok

NŐIMUNKÁKHOZ

*

A „ZALA” politikai hetilap kiadóhivatala.

FISCHEL FÜLÖP

KÖNYV-, MŰ-, ZENEMŰKERESKEDÉSE. KÖNYVKIADÓHIVATALA. PAPIR-
IRÓ ÉS RAJZSZER RAKTÁRA. KÖNYVNYOMDÁJA ÉS KÖNYVKÖTÉSZETE
Nagy-Kanizsan.

Alapított 1850. évben.

A „MURAKÖZ” társadalmi hetilap kiadóhivatala.

Fischel Fülöp (Strausz Sándor)

KÖNYV-, MŰ-, ZENEMŰKERESKEDÉSE
KÖNYVKIADÓHIVATALA, PAPIR-, IRÓ ÉS RAJZSZER
RAKTÁRA, KÖNYVNYOMDÁJA ÉS KÖNYVKÖTÉSZETE
Csáktornyan.

Alapított 1882 évben.

FJÁRÁGI IRATOK, KÉPESKÖNYVEK
minden kor, és nem számára,
minden nyelven, a legdúsabb vá-
laszlékben.

Szótárak.

ISKOLAI ÉS OKTATÁSI
könyvek

minden nyelven.

Népies naptárak,

ALMANACHOK,
zsebkönyvek.

*

Az összes irodalom termékei a könyvkereskedés rak-
tárában megtekintés végett készen állanak s kivá-
natra, gondosabb megvizsgálás végett legnagyobb kész-
séggel küldetnek mind helybe, mind vidékre.

Vidékről érkező megbízások kellő készséggel és gyor-
sasággal teljesítetnek.

Irodalmi közlönyök és jelentések ingyen szolgáltatnak
ki a könyvkereskedés által.

SZAKKÖNYVEK.

Előfizetés elfogadtatik:
minden bel- és külföldi
folyóiratok, napi

és

DIVATLAPOKRA,

a szállítás mind helyben,
mind vidékre a leggyor-
sabbán eszközöltetik.

*

Alapunk tanterveiben használandó tankönyvek folyton raktáron vannak.

MURAKÖZ

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Előfizetési árak:
 Egész évre 4 ft
 Fél évre 2 ft
 Negyed évre 1 ft
 Egyen számla 10 kr.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése.
 Ide küldendők az előfizetési díjak nyilatkozatok és hirdetések.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELNŐ TÁRSADALMI ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tiszti önszegélyző szövetkezet”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” hivatalos közlönye.

Hirdetéseket még elfogadjuk:
 Budapeston: Goldberger A. V. és
 Eckstein B. Kird. Irod. Rt. Rt. Rt.
 Schalkó E., Dukos M., Oppell A.,
 Daube G. L. és társai és Hergell.
 Brünben: Stora M.

Nyitási pénztár 10 kr.

Hirdetések jutányosan számítottak.

A tanúgy és magyarság ünnepe Csáktornyan.

E hó 23-án tartotta a zalavármegyei általános tanító-egyesület ez évi nagygyűlését Csáktornyan, mely több megyei notabilitásnak jelenléte s a gyűléssel kapcsolatos jubileum folytán a tanúgy diadala és a hazafias érzések megható ünnepévé fejlődött. Ugyanis e napon ünnepelte a megye tanítósa dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos és tanfelügyelőnk tiz éves működését Zalavármegyében; ünnepelte pedig Csáktornyan az okból, mert kir. tanfelügyelő Muraköz népoktatásügyének fejlesztése által ezen 10 év alatt kiváló érdemeket szerzett.

Az ünnepély a csáktornyai áll. tanítóképezde tágas tornacsarnokában tartott, mely ez alkalommal virággal, koszorúkkal, zöld galyakkal, nemzeti színű zászlókkal és egyéb jelvényekkel gazdagon fel volt díszítve.

Megjött az ünnepséghez: Svastics Benő Zalavármegye főispánja, Skublits Jenő földbirtokos a közigazgatási bizottság képviselőjében, Balaton József apát-plébános és Tislér József esperes, Csáktornya város előljárósága, iskolaszéke, bírói, ügyvédi és orvosi kara, az uradalmi tisztikar, izr. hitközség, számos más vendég Csáktornyáról és a vidékről s több mint 150 tanító a megyéből.

A nagygyűlés sorrendje előtt Udvardy Ignác közpékereskedelmi iskolai igazgató mint az áll. tanítóegyesület elnöke üdvö-

rölte a főispánt, kinek a tanúgy iránt nyilvánvaló nemes érdeklődése meggyőzte ismeretes és szívből öszinte és lelkes ovációt váltott. Az elnök meleg üdvözlétére főispán a tanúgy fontosságát és a tanfelügyelő tiz évi buzgó munkásságát méltató következő szép beszéddel válaszolt:

Tisztelt közgyűlés!

Igen köszönöm a szives üdvözlétet és nem tartózkodom annak kijelentésétől, hogy kiváló örömmre szolgál meggyém általános tanítói testületének jelen közgyűlésében részt vehetni.

Kettő forrásból származik ennek indoka. Egyik és mindenesetre a fő indok a benső érdeklődés népoktatásunk és a tanúgy iránt, melynek melynek magasztossága kell hogy mindnyájunkat áthasson, és ennek nyilván tanusítását én mindenkor tiszti kötelemim közé soroltam; — ugyanebből folyik másik indoka is megjel-nésémnek, mely közvetlen Önökhöz vezet Uraim, a kik a tan és népnevelés ügyének hivatott tiszti munkásai! Önökhöz azért, mert a nagy és feláldozó munka, melyet Önök a tanítói hivatás lelkiismeretteljes betöltésével végeznek, a Haza erkölcsi és értelmi jövőjének van szentelve, s mert annak üdvös sikere nélkül nincs nemzeti emelkedés, nincs nemzeti felvirulás: e meggyőződéstől áthatva, részemről is tanusítani és kiszolgáltatni óhajtottam a tiszteletnek — a becsülésnek és elismerésnek azon

erkölcsi jutalékát, mely Önöket méltán megilleti, s a melyet megjelenésomban nem ugyan parányi egyéniségem, hanem megyekormányzói tiszttem képvisel.

Örömmel teljesítendőnek véltem azt ez alkalommal annyival inkább, mert a jelen tanítói közgyűlés ünnepet is ül, az érdem ünnepét azon férfunak, a ki mint megyénk királyi tanfelügyelője 10 év óta áll élén közoktatásunk ügyének, tiz év óta vezére Önök hazafias munkásságának, tiz év óta élesztő buzgító szellemének — nemes szívének és lankadást nem ismerő odaadásának lángjával a hazafiai lelkesedés tüzeit a nagy nemzeti, oltáron, melyet a népnevelés és közoktatástígye képez. Szent oltár és uraim, övezze azt mindenkor körül hazafiai lelkesedéstünknek nem szűnő érzete, áldozzuk arra kivétel nélkül mindnyájan egy-séges áhitattal imádott Hasáknak azt; a mivel nekik tartozunk, a mélt tette azt a ma oly méltán megtisztelt tanfelügyelőnk tiz éven át, és a mint Önök tanítói hűséges munkásságukkal folyton cselekeztek.

Legyen Ő véle, legyen Önökkel, s legyen közös szent oltó munkásságuknak üdvös sikerével a jó Istennek boldogító áldása!

A zajos éljenek lecsillapításával Udvardy Ignác elnök tartotta megnyitó-beszédét a nemzetiségi vidéken működő tanítók magasztos hivatásáról és fejtegette a fontos okokat, melyek a tanító-egyesületet arra

A „Muraköz” társasága

„Jó napot kedves olvasó!”

A Budapesti megjelenő „Sziarvéggyűjtők Lapja” című szakközölnyének legutóbbi hozzá-m érkezett mutatványzámban egy hirdetést olvastam, melynek legtetéjén tárcsám címe ékeskedett. Oly barátságosan, oly hívogatólag kiáltottak reám e kövér fekete betűk, hogy önkénytelenül elolvastam a hirdetést.

A hirdetésben szép szobásu, hosszú ideig tartó, jutányos árú cipőre hívta fel a „kedves olvasók” figyelmét egy budapesti óriási lábbeli raktárlajdonos. Hogy azonban e lábbeli vagy a raktárlajdonos-e az óriási? azt hamarosan nem tudtam kitalálni. A hirdetésben eldicsékedett az óriási lábbeli raktárlajdonos, hogy minő szerencsés ember ő a mióta saját háza van, mert most már nem kell többé házbérlő fivérnie. Mivel pedig ő nem önző ember, hadd örüljön más is az ő szerencséjének, azért tehát a raktárlajdonos felhalmozva levő lábbeliket mesésen olcsó áron pasarolja el a szerencsés vevőknek.

Mikor én ezt a boldog önelégültségtől, pártatlan önzetlenségtől és lángoló felebaráti szeretettől áthatott hirdetést elolvastam, olyan óriási tiszteletet és bámulatot kezdtem érezni az óriási

lábbeli raktárlajdonos iránt, hogy ébredő érzelmim azonnal az irodáimhoz hajtottak és reám parancsoltak, mint lábamok hallogatás nélkül cipőket rendeljek. Mivel pedig jó nevelésű emberhez nem illő a csivakodást, érzelmim ohajának szó nélkül alávettem magamat és siettem a kívánt megrendelést nyélbe ütni.

A megajánlással egyszeriben készen lettem. „Jó napot kedves óriási lábbeli raktárlajdonos ur!”

A levélírást azonban félben kellett hagynom, mivel Gubats Istók helybeli lakos levett kalappal, „csés jó nap”-pal és azzal az alázatos instáncszálával köszöntött be hozzám, hogy állítsak ki neki két járlatot és pedig az egyiket egy darab daru szörd ökörről a komáját illetőleg, a másikat meg egy darab egérszörd számarról az ő részére.

A míg a járlatok kiállításával bajmóldtam, az irodába épen bejövő principálisom véletlenül megpillantotta az általam félre tett levélíró-déket és Gubats Istók eltávozása után nem tudta megállni, hogy meg ne kérdezze: „Öcsém-uram! Talán valamit rendelni akar? Én, válasz helyett elébe tettem a beszédes hirdetést és kommentárul előadtam, hogy potom 5 ft 60 krért két pár kötözni való borjubör-regatta cipőt fogok rendelni. Ezek után a büszkeségnek bizonyos negédségével fejestem meg, hogy az én jövődöbéli állandó udvari lábbeli raktárosomnak Budapesti saját háza van; így tehát ezután mindig fő- és székvárosi cipőkben fogok járni.

Principálisom maliciozus mosolyal aj-

kán hallgatta végig beszédemet, midőn aztán szónoklatommal dűlőhöz értem, pipára gyujtva arra kért, hogy addig ne fejezzem be levelemet, a míg csak a rajta megessét és általa nyomban elmondandó, szintén megrendelés ténye körül játszó történetecskéket végig nem hallgatom.

Csibukra gyujtva, karosszékekben hátradőltem, hogy illő kényelemmel hallgassam végig az érdekesnek ígérkező sort, a melyet principálisom a következőkben adott elő:

„Ez lőit pár évvel én is érdeklődéssel olvastam egyik budapesti cipőraktárosnak hirdetését valamelyik lapban, ha jól emlékszem a „Budapesti Hírharang”-ban. „A ki az az ember!” ez volt a hirdetés tetejébe biggyeszítve. A reklám által megvadítva, rettenetes merészégg ébredt fel bennem, elannyira, hogy egy pár napra meg is kaptam a cipőket. Ki tudja le azonban meglepetésemet, midőn a csomagból egy fűzős és egy csuggos cipőt huztam elő? — Azonnal méltatlankodó hangú levelet intéstem a lábbeliraktárhoz, hogy miért nem jár el nagyobb figyelemmel az expedálásnál s egyidejűleg visszaküldtem a félmás cipőket.

Hat nap múlva megérkezett az újabb csomag. Kibontottam, két darab valóságos csuggos cipő volt benne. A felpróbálásnál azonban sajnosan kellett tapasztalnom, hogy az egyik cipő épen két ujnyival rövidebb a másiknál s így ezeket sem használhattam. Újabb felmérésem tudatában oly nagy foku bosszankodás fogott el, hogy majd megpukkadtam mérgemben. A cipőket nyomban visszaküldtem. Mire bosszuságom

öszönőzték, hogy ez évi nagygyűlését Csáktornyan tartsa meg.

A nagy tetszéssel fogadott megnyitó után Biró József keze helyi polgári iskolai igazgató alapos indoklással terjeszté elé az előértekezlet egyhangú megbízásából azon indítványát, hogy a megye főispánja a tanítók sorsa és a tanügy állapota iránt mindenkor tanusított legbensőbb érdeklődéséért, a tanító egyesület tiszteletbeli tagjaul megválasztassák.

A nagygyűlés kitörő lelkesedéssel fogadta az indítványt, melyet elnök azonnal határozattá emelt; főispán ur pedig újabban is nagy ékesszólással köszönte meg az egyesület figyelmét.

Most tért rá a nagygyűlés a kir. tanfelügyelő megünnepelésére, melynek folyamában a szeretet és tisztelet oly jelenetel játszódtak le, melyek örökre felejthetetlenek maradnak.

Legelőször Udvardy Ignác elnök adott ékes szavakban kifejezést a megyei tanító-ság forró ragaszkodásának és 10 évi fáradhatatlan tevényiség által kiérdemelt nagy-rabecsülésének a tanfelügyelő iránt. A csáktornyai iskolaszék nevében dr. Krasovecz Ignác iskolaszéki h. elnök üdvözölte a jubiléum Margitai József a csáktornyai áll. tanítóképezde igazgatója a következő meghatározó beszédet intézte kir. tanfelügyelőhöz:

Nagyságos királyi tanfelügyelő ur!

A csáktornyai áll. tanítóképezde tanári testülete nevében szívemből üdvözölöm Nagyságodat Zalavármegyében való eredménydus működésének 10 éves jubileuma alkalmával. Tíz év az ember életében már számot tesz, de hatványozottan számít annak az életében a ki ezt a tíz évet oly odaadó buzgósággal és lelkesedéssel töltötte el a tanügy terén, mint Nagyságod. Nagyságodnak a megye területén tett alkotásai közt sokat köszönhet képző intézetünk. Nem egyszer hozta Nagyságod közénk a béke olaját s a lelkesedés szent tüzét, s nem egyszer fokozta bennünk példájával a munkakedvet, élesztette bennünk a hazaszeretet lángját. Velünk örült hivatásunk sikerein s velünk aggódott bajainkban. Szeretete szeretetre, szorgalma szorgalomra, tapintata tapintatra tanított bennünket. A mai szép ünnep a mi

örömtünk is és a Nagyságodat körülvevő általános tisztelet és szeretet a mi büszkeségünk is.

Egy igaz öröme van az embernek az életben, a régiak által igen találólag nevezett siralomvölgyében, s ez az igazi öröm a hivatali és emberbaráti kötelesség teljesítésében nyilvánul. Nagyságod azok közé tartozik, a kik nyugodtan örülhetnek, mert kötelességét úgy is, mint a megye tanítóinak vezére, úgy is, mint emberbarát teljesítette; hisz Nagyságod hivatalos működésében mindig tekintetbe tudta venni azt, hogy a tanító egyuttal gyarló ember is. Ebben találom én Nagyságod kimagasló egyéniségét s ebben a nemes tulajdonban látom valóban nagy sikereinek alapját. Fogadja tehát önzetlen szeretetünk és tiszteletünk igaz biztosítékát, szívesen a mai napon. Fogadja el üdvözlésünket és hálaunkat, mint igaz szívünkkel legigazabb megnyilatkozását! Lefestettük Nagyságodnak arcképét e szép nap emlékéül s ime átnyújtjuk azt. Mását intézetünk tanári szobája számára készítettük el, hogy mindennap láthassuk azt, a ki lelkiileg mindig velünk van. De Nagyságod képét és nemes egyéniségét szívünkbe is mélyen bevésztük, a honnan sem az idő vasfoga, sem a kor, sem semmi körülmény ki nem fogja törölni soha sem.

Legyen üdvözölve Nagyságod még egyszer általunk, és áldja meg Nagyságodat a jószágos Ég minden jóval és éltesse Zalavármegyét, Muraköz és a mi tanítóképzőintézetünk örömeire és javára igen, igen soká!

A beszéd folyamán feltárultak a tornacsarnok nagy fülkéjének eddig zárva volt ajtai, melyek mögött jubiléum kir. tanfelügyelőnek a képezde tanári kara által meglepetésszerű festetett s kitűnően sikerült mellképe, melynek Gaal Imre képezdei rajztanár a mestere, volt elhelyezve. Diszes keretét a koszorúk és rózsák egész özöne körítette.

A kép átadásának jelenete könyekig indította meg a jelenlevőket, kiknek kitörő lelkesedésével egybevegült a képezde telepén elhelyezett mozsarak dörgése.

Ekkor Skublits Jenő a közigazgatási bizottság kiküldöttje méltatja kir. tanfelügyelő tevékenységét, fejezte ki a közigaz-

gatási bizottság elismerését és köszönetét — Balaton József zalaegerszegi apát a papság nevében mondott őszinte elismerést kir. tanfelügyelőnek, megemlékezvén a felekezeti hatóságok iránt mindenkor tanusított tapintatosságáról.

Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő legmélyebb meghatottsággal következő megindító beszédben köszönte a ragaszkodásnak és nagyrabecsülésnek iránta a legnagyobb közvetlenséggel megnyilatkozó jeleit:

Igen tisztelt közgyűlés!

Nagy csorbát ejtenék a reám néve oly magasztos ünnep összhangján, ha megindultságommal próbálkozva, hasztalanul igyekeznék méltó kifejezést adni annak, a mit szívem e perczen érez.

Oh igen tisztelt közgyűlés! a mit Önök nekem a kortársak elismerésében és a pályatársak ragaszkodásában e napon nyújtanak, azt nem lehet megköszönni; azt csak leszolgálni lehet: annyi hűséggel, a szeretet annyi fellángolásával, a testi és lelki képességek annyi erejével, a mennyit az erkölcsi világrend méltán követel viszonzásul attól, a kinek több nyújtott, mint a mennyinek elviselésére képes.

Legyenek is meggyőződve igen tisztelt uraim és hölgyeim, hogy a mai napon irántam érdememen fölül megnyilatkozott gyöngédségük által reám rótt nagy erkölcsi kötelességgel élttem minden napján lelkiismeretesen fogok leszámolni.

És ha talán egyéniségem és hatásom nem is fog magasabbra nőni az Önök szemében, Isten segítségével bátran ígérhetem, hogy azon magasságból, melyre az Önök szeretete állított engemet, porba hullni soha nem fogok; mint a hogy mély hálával ígérhetem azt is, hogy Zalavármegye hatóságainak, közönségének s tanítótestületének becsülése, bizalma és ragaszkodása utolsó leheletemig drága kincse lesz életemnek.

Ez a kép pedig, melylyel a csáktornyai magy. kir. áll. tanítóképezde érdemes tanári kara meglepett, drága öröksége marad fiamnak apja emlékérd; nekem pedig egy örökre kedves emlékeztető azon nagy és nemes hivatásra, melyet a csáktornyai áll. tanítóképezde derék igazgatója és tanári kara itt a hazáért, Muraköz tanítóinak hazafias nevében, a hatóság és társadalom közmegelegedésére betöltönek.

Most pedig forduljunk igen tisztelt közgyűlés azon férfiu felé, ki a megyei kormányzat ezer gondjai közt is alig két hónap alatt másodszer jelenik meg Zalavármegye tanítói közt, hogy lássa szellemi törekvésüket, nemes irányukat.

Az Ő jelenléte ünnepe a mai ünnepnek s nagy megtiszteltetés a zalavármegyei tanítótestületnek. A miért midőn, mint Zalavármegye első tanítója forró köszönetet mondok Méltóságodnak, legyen kérem meggyőződve arról, hogy nemes érdeklődésének erkölcsi haszna tud fog áradni e nemzedéken mint a hogy szép emléke be fogja sugározni Zalavármegye tanítói késő unokáinak szívét is!

Forró köszönetet mondok a közigazgatási bizottság mélyen tisztelt kiküldöttjének nagyságos Skublits Jenő urnak s a paptársai üdvökívánatait tolmácsoló nagyságos Balaton József apát plébános urnak.

Tartozom a történeli igazságnak annak kijelentésével, hogy tanügyi téren ennyi sikert nem érhetünk volna el azon odaadó támogatás nélkül, melyet,

szünni kezdett, megjöttek a legujabb cipők. És pedig mind a kettő szagos volt, mind a kettő egyforma nagyságu volt, hanem borzasztó ki-mondani is, mind a kettő ballába s volt.

Minek mondjam, hogy ocsépet sem indultam fel e qualifikálatlan eljárás felett? Hisz ugy sem hinné azt el uramócsém!

A legnagyobb igazságtalanság és bosszúság közt ültem iróasztalomhoz és a következő levelet intéstem a cipőraktárhoz:

Egyáltalán nem tisztelt uram!

„Maga egy borzasztó ember! Hát azt hiszi az ur, hogy az ilyen magam fajta szegény falusi embernek két ballába van? Nos, ha azt hiszi, akkor az ön szellemi adottságához képest a legadottabb Afrika valószínűleg szemképrástató fényű Edison féle villanyos lámpa! Érti?!

„Ezer szerencsése az urnak, hogy még nem készítettem el az ebadó kivetését, mert különben azonnal felszónáznék Budapestre és ott boljában felkeresve, addig verném fejéhez a két ballabas cipőt, míg csak meg nem esküdnék rá, hogy annak a szegény falusi embernek is csak egy ballába van.

„Kelt stb.

Semminemű tisztelettel:

„N. N. körjegyző.”

Csomag ment. Csomag jött a postáról elhozott óriási skatulya óriási cipőket rejtett magában. Ilyen nagy cipőket soha nem láttam. A cipőraktáros bizonyára kárpótolni akart

velük a tengernyi bosszúságuért és a cipők ide oda küldözgatésénél általam kifízett annyi sok postaköltségért, miért is levelemet véve, ljedtében elküldötte az üzletében talált legnagyobb cipőpárt. — Különben jöjjen uramócsém és szemlélje meg a legnagyobb igényeket messze túlhaladó cipőket, a melyeket csak azért nem küldöttem vissza, mert attól tartottam, hogy egy teljes bizonyossággal bekövetkezendő újabb hibás expedálás esetén vagy az epe önt el, vagy a guta üt meg bosszúságomban.

Princzipálisan — elbeszélésének befejeztével — bevezetett a konvhába, a hol két ellentétes sarokban megpillantottam az óriási cipőket. Princzipálisomnak halk „cziczicz” hívó hangjára az egyik cipő csakhamar megmozdult és belőle a czirnos macska és hét darab apró tarka czicza bujt elő. Egy füttentyésre pedig a másik cipő mozdult meg és mélyéből a mopszi kutya tünt elő, utánna meg három kis kölyök-kutya bandukolt.

A hallottak és látottak friss behatása alatt szó nélkül osontam be az irodába, ott aztán először is a megkezdett levelet szakgattam szét, azután pedig — hogy többé a kísértésnek kitéve ne legyek — öszetérttem a „Szivarvögyődjítők Lapja”-t is, a melyen oly hívogatólag, oly biztatólag és oly esábitólag kiáltottak a kövér lelete betűk:

„Jó napot kedves olvasó!”

Szolár Elek.

hogy Zalavármegye közigazgatási bizottságától, pályám első percétől élvezhetem, mindenkor büszkessége maradt életemnek. Valamint igaz örömmel tölti el szívemet azon tudat, hogy ezen tíz év alatt a tankerület egyházi főhatóságával és lelkészeivel akkép működtem együtt a magyar kultúra terjesztésén, hogy áldásos munkákat sem keserűség sem félreértés nem zavarta meg.

Köszönet a messze földről ide fáradt kedves vendégeknek, kik szíves megjelenésükkel nemcsak a hivatalnoknak, de a jó barátoknak is feledhetetlenné kívánták tenni a mai napot.

Végül őszinte köszönetet mondok Csáktornya város községi iskolaszékének és igen tisztelt közönségének. Kívánom szívem mélyéből, hogy a magyar művelődésnek és érzésnek általuk itt a határon kigyulasztott őrtüze lobogjon mindig büszkén és szabadon a magyarok Istenének ege felé!

A viharos éljenezés megszűntével Hoffmann Lőrincz rácz-kanizsai áll. tanító szavaltta el nagy hatással Körmeny Pál tanítónak a tanfelügyelő jubileumára írt szép költeményét.

A napi rend további tárgya kir. tanfelügyelőnek »Visszaemlékezések és irányelvek« című felolvasása volt, melyben a zalavármegyei népoktatásügy tíz évi történetét vázolja, kifejtette irányelveit a kisedvédelem, tanítóképzés, leánynevelés, a tanítók társadalmi érvényesülése s a magyarosítás nagyfontosságú napi kérdéseiről. A felolvasásból felemlítjük, hogy Zalavármegyében ezen 10 év alatt 1 középkereskedelmi-, 2 polgári leány-, 1 polgári fiu-, 80 nép-, 6 iparostanoncz-, 3 alsófoku kereskedelmi iskola, 9 kisedővoda, 3 állandó- és 80 nyári gyermekmenedékház nyitott meg. Az iskolák évi háztartása 438 ezer forintot vesz igénybe. A tanítók évi fizetése 300 ezer forintot közelít meg. Teljesen új iskola és tanítólakás 85 városban és községben, 66 esetben pedig tanterem, vagy csak tanítói lakás építettett, esetleg egyéb átalakítás vagy javítás történt. Ekkép tehát ezen 10 év alatt összesen 151 iskolánál történt építkezés több mint fél millió forint befektetéssel. Százat meghaladó tanítói állás szerveztetett, az iskolázók száma az utolsó statisztikai kimutatások szerint 61,568. Ezek közül 11,860 horvát és vendajku növendék.

A tanulságos és nagy tetazással fogadott felolvasást melyért a nagy gyűlés kir. tanfelügyelőnek jegyzőkönyvi köszönetet szavazott Hoffmann Mór nagy-kanizsai polg. isk. tanár »Paedagogia és társadalom« című nagy készültségről tanuskodó előadása követte.

A közgyűlés ezután több belső ügyét intézte el s a jövő magygválás helyéül Zala-Egerszeget tűzte ki.

A gyűlést a csáktornyai »Hattyu« szálloda nagy termében 150 teritékű közebéd követte, melyen számos és lelkes pohárköszöntő mondatott a királyra, a közoktatásügyi miniszterre, a főispánra, a jubiláns tanfelügyelőre, a közigazgatási bizottság kiküldöttjére, a jelenlévő apátra, a járási főszolgabíróra, a kir. járásbíróra és ügyvédi karra, a város előjáróságára és lelkes közönségére, a képezde igazgatójára, nejjére és a tanári karra, a tanítóegyesület elnökére s magára az egyesületre, a rendező bizottságra, a jelenlévő hölgyekre, a festmény készítőjére stb.

A kintinó cigány zene mellett elöltött közebédet a tanítók által szépen elénekelt Hymnus zárta be.

Az ünnepség napján számos távirat és üdvözlő levél érkezett kir. tanfelügyelőhöz.

Meghívás.

Dr. Wlassits Gyula orsz. képviselő ur szeptember 8-án kerületünkbe érkezik.

Hogy szeretett képviselőnknek minél ünnepélyesebb fogadtatást megbeszélhesünk s ebből a célból a fogadtatást előkészítő bizottságot megalkothassuk: felkérem városunk és vidékünk választó-polgárai és közönségét, miszerint minél számosabban szíveskedjenek

e hó 29-án (szurdán) d. u. 3 órákor

Csáktornyan, a közs. népiskolában megtartandó értekezleten pártkülönbség nélkül megjelenni!

Csáktornya, 1894. aug. 24.

Kiváló tisztelttel!

Többek megbízásából:

Margitai József,
szerkesztő.

Különfélék.

— *Svastics Jenő* főispán ur Ó Meltósága e hó 22-én Csáktornyára érkezett s az áll. tanítóképzésben szállt meg, hogy másnap résztvegyen az ugyanott megtartott tanító gyűlésen. Kiséretében voltak: Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő, Skublica Jenő birtokos és Balaton József apát plébános. Ó Meltósága 23-án d. u. távozott Csáktornyáról Zala-Egerszegré.

— *Kinevezés.* A csáktornyai polgári iskolához a közoktatási miniszter ur segédtanítói minőségben Pastinazky Józsefet nevezte ki az innét Homonnára áthelyezett Bresanóczy Béla r. tanár helyére.

— *Eljegyzés.* Dr. Venetiáner Izor stridói körorvos jegyet váltott Freyer Janka k. a., Freyer Fülöp alsó-lendvai kereskedő kedves leányával.

Gottorayán folyó hó 22-én vezette ol-tárhoz Tiszai Kálmán dekanoveczi tanító néhai Schebál József kedves leányát. A mint tudósítók értesít bennünket, a menyegző rendkívül diszes asztal mellett a legkitünőbb ételek és italokkal a menyasszony mostoha atyjánál Weber Mihály urnál a kivilágos virradtig alig ért véget. A menyasszony igen sok diszes ajándékot is kapott ismerősei részéről, kik a szülők ismert vendégszeretete folytán nagy számban jelentek meg a lakomán.

— *Eljegyzés.* Steiner Jakab viniczai földbirtokos eljegyezte Neuwirth Irma menyasszonyt, Neuwirth Albert helybeli kereskedő kedves leányát.

† *Gróf Festetics Györgyné* Ischlben vasárnap 68 éves korában meghalt. Gróf Festetich Györgyné, született Erdődy grófnő érdes anyja gróf Festetics Jenőnek és gróf Festetich Taszilónak. Az elhunyt, ki csil-lagkeresztes hölgy és palotahölgy is volt. 1849-ben ment nőül gróf Festetich Györgyhöz. A csáktornyai uradalmi tisztség Ischlből sürgönyileg értesülvén a gyászhirről, a Zrinyi-vár tornyára kitétt a gyászlobogót. A megboldogult temetése e hó 23-án ment végbe Molnáriban, a hová a csáktornyai grófi tisztikar 2 tagja is elutazott, hogy képviselve legyen a temetésen. Az elhunyt grófné lelki üdvéért a csáktornyai urad. tisztikar e hó 24-én tartatott a csáktornyai templomban gyászsztentiszteletet. Áldás a megboldogult grófné porain!

— *Halálhír.* Samu József a csáktornyai volt áll. tanítóképezdének 1890 ik évig buzgó igazgatója elhunyt. — Haláláról a következő gyászjelentést vettük: Özv. Samu Józsefné, szül. Pikkali Borbála a maga és gyermekei, illetve unokái nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatja felejthetetlen kedves férjének, a legjobb családának Samu József nyu-

galmazott m. kir. áll. tanítóképzőintézeti igazgatónak f. 6 aug. 18-án rövid s kínos betegség, a halotti szentség ájtatos felvétele után élete 65., boldog házasságának 42. évében történt elhunytát. A boldogult nemes lelkének földi maradványai aug. hó 19-én d. u. 5 órákor fognak a felsővárosi sírkertben örök nyugalomra tétetni; az engedelmő szent mise áldozat pedig ugyanazon hó 21-én d. e. 8 1/2 órákor fog a Mindenhatóknak bemutatatni. A drága halottat siratják még: Ozehené Samu Mathild, leánya; Ozehe Győző, veje; Irén és Győzőke, unokái; Samu Rozália, testvére; Grézli János, nevelt-fia. Zentán, 1894. évi augusztus hó 18-án Áldás legyen a hiszenvedett nemes lélek emlékére!

Tanítóválasztás. Vizi-Szt. Györgyön e hó 21-én volt a tanítóválasztás. Megválasztott kántortanítónak Petrovics Mihály drásk veczi tanító.

Vonat. A közigazgatási bizottság megkereste a dunántúli vasutak igazgatóságát, hogy a Zala Egerszegről d. u. 2 órákor Csáktornyára induló tehervonathoz egy személyszállító kocsi csatoltassék, hogy a kik reggel Csáktornya felől Egerszegré mennek, ne legyenek kénytelenek este 6 óráig várakozni. Engedélyezés esetén a csáktornyaiak éjjel fél 10 óra helyett, már este 7 órákor megérkezhetnek Zala-Egerszegről.

— *Szomorú dolgok.* Mura-Szerda helyről tudósítanak bennünket, hogy ott a múlt héten két nap alatt hárman ugrottak öngyilkossági szándékból a vasuti hídról a Murába. Közülök Kegli Mihály és Balogh odavaló molnár kocsiá benpveszték, Kodba István azonban jó uszó lévén, meggondolta a dolgot s kiúszott. Kodba a vonat elé feküdt először, azonban az őt elkergette onnan s csak azután választotta a Murát.

Szilvános köszönet. Csáktornya város tekintetes előjáróságának, valamint a város nagyérdemű közönségének a f. hó 23-án városunkban megtartott tanítógyűlés alkalmával nálunk megfordult tanítókkal szemben úgy a város fellobogóztatása, mint a tanítók beszállítása és elszállásoltatása körül tanúsított előzékenységükért köteleességének tartja legmélyebb háláját kifejezni! A fogadó- és elszállásolási bizottság.

CSARNOK.

Sok nagy búval.

Sok nagy búval jártam én már
Életemben,
Sok szomorú nótá szongott
A szívemben...
De még többet rá se bírtam
A nótára,
Ugy sirtam el hulló könyük
Alakjába.

S most tudom, hogy igazán csak
Az a bánat:
A mihez már semmi köze
A nótának;
A mire már könyű sincsen
A szívekben,
Mit elsimni, eldaldolni
Lehetetlen!

Szabolcska Mihály.

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)
könyvkereskedése.

MEDJIMURJE

U uredniku moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vruom. — Sve pošiljke tiskane se sadržaja običnih, naj se pošiljaju na ime odgovornog urednika u Čakovcu.

Redakcija:

Stjepana Fischej Filipova kam 99. predajala i obnove pošiljaju.

Redakcija:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obnove se poleg pogodbe i šalju redovito.

na hrvatskom i mađarskom jeziku izlazeći društveni snanstveni i povučljivi list za puk.

Izlazi svakog tjedna jedanput i to: u svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“, „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Historija i zemljopis.

Vsa cirkva deli se od apostolskih vremena svojom upravom na dele, na pokrajine i veće krajine ili cirkvene države. Predel ili okruženje, nad kojim stoji biskup, zove se biskupija; a za upravu biskupije drži si biskup o boku duhovno veća (duhovni stol, konzistorium), Nadbiskup (arhiepiškop) reklo se bude u cirkvenoj krajini prvi biskup; a ne samo da je vrhovni pastir u svojoj biskupiji kak i drugi biskup, nego povrh toga ima još pasku na više ili manje biskupah i biskupijah okolo sebe, koje se onda vse skupa zovu cirkvena pokrajina ili provincija. Drugi biskupi napram svom prabiskupu zovu se biskupi područnici, ar su kakti pod njegovom rukom i odvetovnici, ar u pitanju i poslu kaj se proteže na vsu pokrajinu imaju odvet, votum ili glas. Prabiskup, koji je stolovao u prvom gradu (varasu) zemlje, zval se metropolit (od grčke reči metropolis = glavni grad). Primas ili prabiskup prvostolnik zval bi se u carevini, u kraljevini ili u vsem narodu onaj prabiskup, koj bi vladara korunil, u saboru i drugač obavljao najodlične duhovne službu okola dvera i sabora. Duhovne oblasti nejma prvostolnik nikakove veće nego i drugi prabiskup.

Patriarha (otec vladar, vladar otcov) zove se biskup, koji je imao pasku u duhovnu vlast nad vse nadbiskupe i biskupe više cirkvenih pokrajinah ili narodah.

Vu stara vremena kršćanska stolovali su patrijarhe u četiri glavna grada rimske carevine: u Rimu, i Aleksandriji (u Afriki), u Antiokiji i Jeruzalemu u Aziji, a najposlje u Cerigradu.

Rimski biskup ili sveti otec papa je vrhovna glava vse cirkve po svetu, a kak su sdružene u njem vse časti upravne, zove se posebiće patrijarha i prvostolnik vsega zahoda, t: j. vse Europe i Afrike.

Još se u potlašnja vremena napravila posebna vrst cirkvene časti i službe, a to je kardinal ili stožernik rimski. Stožernikah mora biti po reguli sedemdeset, po cirkvenom redu prvi su za papom, vsi skupa kardinalski sbor sa svojim starenostom, jesu vrhovno papino veće, i pojedince načelniki ili kotrigi sborovom za upravu različnih cirkvenih poslov. Prebiva njih veksina u Rimu i okolo Rima, a ostali drugod po svetu vsaki svojoj biskupiji, kak je gde koga cirkvenoga glavara papa tom častjum odlikoval. Kada papa vumre, kardinali imaju privilegium novoga izabrati i okoruniti.

Vu Jezušovoj cirkvi kak je jeden Bog i Jezus, ima biti takaj jedna vera jeden zakon, jeden aldov (meša), i jedne svete tajne. Navlastito sv. meša u svojoj poglavitoj misli i u poglavitom činu ostala je kak i mora ostati u vsjoj cirkvi jednaka; nego služba, način, red i jezik, kojim se obslužava, razvilo se u različnih krajevih

i narodih različito već od apostolskih vremena, a tak i okolo sv. sakramentah. Po takovu postaje više obredah ili liturgijah Liturgije jesu prvo izhodne i zahodne. Izhodne poglavite jesu: Liturgije jeruzalemska ili sv. Jakoba apostola, koja je vsim ostalim izhodnim služila za plan. Liturgija antiokijska je ista, samo sa srpskim jezikom. Liturgija aleksandrijska sv. Marka. Dve bizantinske (carigradske) liturgije, jedna od sv. Vasilija i rabi za nedelje u velikom postu i za veliki tjeden, pak za neke badnjake; druga sv. Ivana Zlatoustnika, koja navadno rabi. Obedve su ove carigradske spodobne onoj svetoga Jakoba, na grčkom starom jeziku, a ove su dve kesneše prošle i med Slovince sa slovinskim jezikom. Još je znamenita obsegom liturgija jermenska. Ima na izhodu još menjih liturgijah, koj se zoveju po narodu ili po početniku.

Zahodna je samo jedna rimska latinska liturgija, a kaj u njoj ima razlike, to e svojim zametkom i bljegom s izhoda došlo. To jest zvan rimske broji se još liturgija milanska ambrozijanska sv. Ambrozija, gotička ili mozarabska u Španjolskoj od Gotah, i galikanske liturgije u Francuzkoj. Vse su mala prememba od rimske, a jezik je povsud latinski. Jeziki židovski, grčki i latinski, zato ar se vsakim njim već s početka služila služba sveta, zvali su se jeziki sveti.

Kršćeniki na svetu broje se od prilike ovak:

1. Katoliki prek 200 milijunov, od

ZABAVA.

Mešter zabijač.

Pred jedno petdesetmi leti je u Tirolu umri Jakob Horn lat je bil obćinski kovač, navadno su ga nazivali „Mešter zabijač.“

A kak je on do toga imena došel? — Jer je imao tu navadu, da kud god je hodil, svikam je sobom u zepu kladivca i nekoliko čavlov nosil i gda je onda putem idući spazil, da na čiji vrati ili plotu deska ili letva fal, to je on odmah svojim kladivcem i čavli popravil. A mozbite i zato, jer je kroz svoje zabijanje obćinski kovač postal.

Pak kak se je to dogodilo? Posve naravno, kak budete odmah čuli. Domaći kovač je umri te su se za to mesto četiri čversti dečki prijavili, koji su svasta obećavali; a on je samo malo na jednih vrtnih vratih zabijao i zato ovo mesto dobil.

Na jedni vrtni vrati onoga sela je već nekoliko tjednih jedina deska na pol odtrgnjena visala. Jedan vandracec je putem došel u selo te spazivši na pol odtrgnjenu desku, posegne u zepo po kladivac i čavle, pribije desku na svoje mesto. To je iz da-

leka gledal obćinski načelnik. To se je njemu čudno videlo, da jedan posve stranjski človek neure viseću desku gledati, koju je gospodar vrta sigurno dvadeset krat videl, bez da bi ju bil popravil. On ga je hotel nagovoriti, ali vandracec je u selu zniknul, pred nego bi ga on bil dostići mogel.

Dve tri vure zatim dojde načelnik u selsku krčmu i onde spazi rečenoga vandraceca, gde pi jednom stolu sam sedi i kroha večerja. „Ah zdravo!“ — veli mu načelnik — „Drago mi je, dragi prijatelj, da smo se ovde zestali.“ Mladi človek ga gleda i nezna odkud to poznanstvo. „Niste vi on vandracec,“ zapita ga načelnik — „koj ste malo prije ovde u selu na jedni vrtni vrati desku pribili?“ — „Jesam ja“ — odgovori vandracec. — „No anda dobro! Hote sim kum Andras“ — veli na to načelnik jednomu onde sedećemu pivcu — „pak se ovomu vandracecu liepo zahvalite, da vam je vrtna vrata popravil.“ — Sused Andras se nasmieši, stranjskomu se zahvali i skup sa načelnikom k njegovomu stolu sedne, a ostali pivci su njihov spomenek prislušivali. Spomenek je tekel o mestriji, iz kojega su saznali, da je naš vandracec zvučen kovač, zatim o vandranju i poznavanju stranjskih orsagov iz česa su opet osvedočili, da je naš

vandracec puno toga proputoval i puno se navčil. Tim se je u svih selja pobudila, da ov vandracec, koj još ktomu ima i za obće dobro misli, kak je to pri onih vrtnih vratih dokazal, ostane kakti obćinski kovač u onom selu,

Mešter zabijač (jer sad su ga već ovak nazivali) je moral ostati i kad je još ktomu drugi dan pokazal svoju vještinu u podkivanju konjah i u vraćenju marhe, niti jedan človek nije bil u selu, koj nebi za njega glasoval. — „Ov i nijedan drugi bude ovde obćinski kovač!“ se je reklo. I tak je mešter zabijač posve iz nenada postal obćinski kurašmid u selu, koje još pred tremi vurami niti po imenu nije poznali.

Plaču je imao tri sto forinti, kvartir zvrtom i jednu ral oranice. Kad je prvi krat na svoju oranicu išel, da ju vidi, spazil je na poljakem putu jednu jamu, koja je bila takova, da bi se voz lahko prehitil, kad bi kotač u nju dospel. Seljaci su svaki krat, kad su iz polja u jesen prirod domov vozili, rečenu jamu se okolešnjem zemljom spunili, ali su kotači zemlju opet zrezali i jama je bila kak i prije. Mešter zabijač im je reklo, da ta moraju nekoliko ladic pruda dopeliat, ako hoću, da bu stalov. Ali oni su odgovorili,

kojih najviše latinskoga obreda ili liturgije, i grčkoga obreda 4 i pol milijuna; a ostali izhodni obredi broje samo stotine jezera i jezera.

2. Izhodni crkva s rimskom stolicom nesjedinične (vlaška vera): 76 ml. Med ovimi broji najviše obred (simo ruska crkva i ostale slav. jezika 64 ml.; nestorijanski 5 ml.; jermenaki 3 ml.; habesinski blizu 2 ml.; razkolnik; vu 30 skalah (30 fele verah) po ruskom cesarstvu do 5 milijunah; ostalo se broji na velike jezere.

3. Protestanti: 80 milijunah. Oni su raskomadani na 40 velikih, i 110 malih skalah (felah vere). Od tuđ se broji 18 milijunah luteranah, 15 mil. anglikanah, 7 kalvinah itd.

Zidovah se broji malo već od 6 milijunah. Muhamedanah broji se do 170 ml., ali su i oni razkoljeni na vnoge i velike skale. Poganinev bilo bi anda po velikom računom okolo polovine (nekeji pišu do 600 ml.), a na četiri su vrsti razdeljeni, od kojih jedna poštuje još navék kipe kakti boge.

Kršćanska vera, ako nije obuhvatila i svojim krilom zakrilila ves ljudski rod a to je svojim duhom na ves delovala ter prosvetlila iste pagane

Vera samo jedna more biti prava. Jedina prava vera nosi spas (zveličenje). Vsaki je pod uvjet zveličenja i prez ikakvoga izgovora dužen uz božanstvenu veru prionuti duhom i žićem. Gdo je prez svoje krivnje izvan obćine prave božje vere, ali obdržava navuk i zakon, kak misli da je pred Bogom i pred svojom dušom pravo, i sklon je vsaki čas poprijeti vse, kaj bi dozna, da je božja naredba: bude zveličen! Nije zveličen po onoj svojoj veri, vu koju je brojem spadal, nego spašen po božjoj milosti i svojoj dobroj volji črez bezaslenu živu veru. — Usaprat prava vera neće zveličiti nikoga, gdo je vu njezinoj obćini samo mrtvi kotrig. Po naredbi božjoj mora se prava vera širiti, i vsaki osvedočen o pravoti i božanstvenosti svoje vere želiti i delati, da bi braća i druge vere prošla vu nju; nu to ima bivati prez ikakove sile, nakanom plemenitom, načinom blagim i razboritim. S kakovim je duhom i srcem gdo se prilagodi za veru

svoju: to nek sudi Bog, a ti gdo si da si, poštuj osvedučenje ljudih druge vere i njihovu svetinju, nit ma kojim načinom diraj vu svetišta njihova niti smetaj duhovnu službu. Vsaki poštuj svoju veru i njezine naredbe obdržavaj, i po zakonu njezinu prez obzira živi, niti pusti ma komu vu nju dirati; ali kaj je javnoga ljudskoga življenja i drugovanja: druguj po mjerilu postenja, dok ti ota za vsakoga jeduaka mera dopušta, i drži drugi zakon ljudski. Kaj je Bog vezom krvi jezika, vezom skupnoga cilja i dobra sdružil, i kaj po zakonu naravi ili sudbine ide skupa, to nemora biti, da vera razdruži.

P O Z I V.

Dr. Wlassits Gyula orsacki zastupnik bude 5-ga septembra vu naš zbirajući kotar dosel.

Da budemo našega poštovanoga ora. ablegata čim ljubeznoće prijeti mogli i da si komisijska izabekemo, koja bude svečanost uredila: prosimo poštovano obćinstvo našega varaša i okolicu, naj se

22-ga (vs aradu) odvečer ob 3 varu vu Čakovec vu varašku školu na konferenciju potruditi dostoje.

Čakovec, 1894. 24-ga aug.

S visoko poštuvanjem!

Vu ime vnoгих:

Margitta Josef
urednik.

KAJ JE NOVOGA?

Kaj kosta mir Europu?

Novine „Bud. Tagbl.“ sastavile su o tom na temelju trojjetnog prosjeka sljedeći račun:

	milijunah for.	na dušu for.
Rusija	595.2	4.98
Njemačka (Prajzka)	455.7	9.1

Francoska	452.6	11.80
Engleska	409.2	10.47
Austro-Magjarska	193.6	4.34
Italija	180.6	6.07
Španjolska	80.6	4.60
Turska	62.0	3.10
Nizozemska	37.8	7.47
Švedsko-Norveška	25.4	3.66
Belgija	22.6	3.70
Portugalska	22.2	4.56
Rumunjska	19.8	3.83
Švajcarska	19.8	6.88
Danska	13.0	3.97
Bugarska	12.4	3.67
Grčka	11.2	5.00
Srbija	6.2	2.85

Po ovom poprednem računom, vu kom nije ubrojena godina 1894, troši Europa na vojsku (soldate) 2620.8 milijunov for. na ljetu, ili preko 3 for. po duši.

Na provjedu materijalno blagostanje netroši niti petu stran rečene svote.

Pomorska trgovečki promet vu Fiumi.

Pomorsko trgovečki promet vu Fiumi vu I. pol ljetu 1894. bil je vanredno povoljen. Po statističkom bilježju pomorske oblasti iznosil je ves uvoz 2,329.938 meter centov (1893. ljeta: 2,042.221), a izvoz 1,146.365 met. centov (1893. ljeta: 1,151.688), enda ešli promet 2,475.103 mt. cent. (1893.: 3,401.069 mt. cent.)

Od glavnih predmeta uvezeno je:

	1894	1893
	metr. centnih:	
kave	10 340	14 030
južnod voća	59 250	36 970
vina	520 150	482 880
gume i smole	19 390	25 100
ulja	16 160	12 790
jute	151 170	101 540
riže	381 650	373 930
petroleja	282 280	348 200
željeza i oceli	40 200	18 400
kemič. predm.	17 950	50 050

Ove nam brojke pokazuju, da je promet s pravimi predmeti prekomorske trgovine još mali, pak da su vsa nastojanja, da se n. pr. dignu uvoz kave, ostala bez uspjeha. Većina uvezenih predmeta jesu sirovine, koje služe lokalnoj ili zemaljskoj industriji, od koje fiumanska trgovina nejnma preveliki

da ktomu neimaju vremena. A kaj je mešter zabičaj napravil? — On je svaki krat, kad je na svoje polje išel, uz put nabral pune ruke kamenja i u onu jamu bitil, dok nije za dvie godine bila jama podpuno zavožena.

„Jeli sad vidite?“ — znal im je reći — „da je svaki od vas, koj je išel s praznim kolid na polje, po putu na kola nabral samo nekoliko kamenah, kad bi već ova jama bila zavožena.“

Sad taj vriedni obćinar pođiva na grobju, a obćina mu na svoj trošak, svaki dušni dan polaže na grob vienac i užge svieće.

Kralj i školska dieca.

Pruski kralj Friederik veliki imal je navadu, da kad je išel na šetnju, uvijek je na pijacu pred svojim gradom kupil od filarke pune žepu jabuk, koje je onda uz put idući med diecu hital te se sladko smejal, nad njihovim se jahanjem za kotarajućimi jabukami. Već iz daleka, kad je iz svojeg grada u Berlinu izišel, išlo je med diecum septanje: „Eva ga, staroga gospodina, bude nam jabuke hital.“

Jednoć su ga nekakovi državni posl. tršili, te je onak zamišljen izišel na šetnju i u svojoj zamišljenosti zab ravil pred gradom za diecu jabuke kupiti. Putem idućega su ga dieca sa svojim septanjem: „Eva ga staroga gospodina, taki nam bu jabuke hital“ okruževala, sprvince sve iz dalekoga, ali za čas sve bliže, dok se hrpa diece nije tak nago milala, staromu gospodinu u blizinu došla i u pravom smislu rieči, baš neprilijna postala. Sad se stoprv kralj, kakti iz sna probudi, nu zajedno i zmisli, da je zaboravil jabuke kupiti. U nepriliki, kaj bu stollkum diecum sada počel, koja su ga med larmom i krikom okružavala, zdiguo batinu i onak na pol v šali zestrpće z-nogami i zavikne: „Jeli budete išli od ovud? — mars vškolu!“ „Ha, ha, ha,“ — se pričmu dieca smejati — „em je danas četvrtak, danas neima škole, kaj niti to neznaju, a kralj su!“

Friederik se nasmeje te mrmrajući: „Imam drugoga posla nogo se brišiti, kad vi imate školu a kad ne“, — otiđe dalje.

Kujiga bedastočah.

Nieki putnik, koj je sobom raznovrstne torbe i skrinje vozil u koje je razne

znamenitosti, na svojem putovanju nadjene, spravljaj, bil je med ostalima i Napuljskomu kralju predatavljen, i to kakti muš, koj po sieduje knjigu, u kojoj su sve po znamenitih ljudih, u ovom stoletju počinjene bedastoće, zapisane.

Kralj ga zapita, jeli je i on u toj knjigi zadi kakove nespretnost napisal?

Putnik odpre knjige i pričme list po listu iskati, kad neviden krat se zastavi i pričme na glas čteti; „Meseca aprila ove godine je Napuljski kralj jednoga Arapina sa dvanajst hiljada eekinah u Afriku poslal, za da onde liepe arapske konje pokupi i kralju u štalu dopelje.“

„Pak zakej to došlo kakti bedasti sin u Tvoju knjigu?“ — zapita kralj.

„Jer će Arapin skup s novci u svojoj domovini ostati“ — odgovori putnik — „a nebude nikakove konje kupoval i snjimi se u Europu vraćal.“

„To neimas pravo“ — veli mu na to kralj — „jer kak bude pak onda s-tvojom knjigom stalo, ako Arapin ipak uzad dojde?“

Odgovori putnik: „Onda na ono miesto, gde je sada vaše veličanstvo napisano, pošve jednostavno, samo toga Arapina napisem.“

hasen, Povoljniji je transitni promet s južnim voćem (sadom) i vinom.

Izveženo je :

	1894.	1893.
	vu metr. centi :	
cukora	128.730	198.640
slivah	14.510	15.000
riže	15.940	54.610
papira	5.780	6.120
kem. produktah	12.970	9.680
tršalovine	64.540	57.110
mineralnih vodah	12.330	18.900
melje	440.050	446.000
kuruzo	14.980	70.840
ječmena	103.000	129.800
graha (fašija)	159.940	172.780
duhica (dogab)	23.36 mil.	kom 30.86 mil. kom.

Osobito je bil povoljen izvoz građevnog i gorivog drva, premda je izvoz vu celom nekaj zaostal proti lanjskomu ljetu

Osudjen stražmešter.

Vu Miskolcu osudjen je pred par dnevi huzarski stražmešter, koji je 36 ljet prez kaštige služil i zaradi toga bil je odlikovan zlatnim križom za zasluge, a vezda je degradiran i na dvē ljeti vu rešt osudjen; ar je 1800 for. iz regimentске kase potegnul i potrosil.

Brēg od kamena soli.

Vu Rumunskoj prenadjeno je brdo (brēg) koj sastoji iz jedne jedine masivne gromade od same kamene soli. Tenka kora od ilovače čuva ju od deždja. Pokedob je vu Rumunskoj sol orsačka vlastitost, to je kormanj (vlada) celoga brēga dala obkoliti solduckim kordonom (stražom). Vu Rumunskoj medtemtoga i na drugih mestih ima najčistese soli, ali je vsikak čudno, kaj je ov od soli sastavljeni brēg mogel više jazer ljet zdržati uplivom vremena.

Snēg na Tatrah.

I Zakopane javljaju, da je ondi 14 augusta vu jutro padal snēg, koji je pokrih

Bezkraina nevolja.

Nieki čoviek, kojemu je sve naopak izišlo, kaj je goder počel, te mu nikada nije nikaj hotelo po volji i za rukom izpasti, kad mu je opet nekakovo poduzetje slo izpalo, ves zdvorjen zavikne: „Oh Bože moj! — Ja mislim, da ako bi se bil klobučariju vučil i klobučar postal, tak bi se sigurno ljudi bez glav na ov svijet rodili“.

Em. Kellay

Popevka.

Od Nanike devojke.

Šetala se v zori
Nanika devojka,
Po gori visoki,
Po polju širokim.

Ona je počula
Konjiča hrzati,
Konjiču hrzati,
Junaka plakati.

Junak glavu zdigne
Nanika pobegne.

celo karpatsko karpatsko gorje na visini nad 1800 metrov.

Budući papa.

Vu Vatikanskim krugovih se najveksom stal nosću tvrdi, da je zdravstveno stanje papino izvrstno. Poleg vsega toga opaže se sgodnom, iz maj-rodavulh krugovih potičuća vėst „Gazette di Venezia“, po kojoj se kardinalski kolegijum vrlo ozbiljno i živo bavi pitanjem o ličnosti budućega pape. Kakti kandidati imenuju se osobito kardinali Vannutelli i Capicalatro, nadbiskup cakvanski, od kojih osobit ova posljednji da ima najviše nade (ufanja) Dakak da prepustćamo odgovornost za ove glase gori spomenutih novinah.

Prizer pred sudom.

Vu Napulju raspravljala se je pred sudom 14. augusta a tužba pjevačice Claudie Mariani proti njezinomu mužu zaradi rastave ženitbe. Pokedob su vsi pokusi (próbe) stali zahman, da se žena izmiri s mužem, potegnul je Mariani noža, ter je vudril Claudiu četiri put vu prsa. Pjevačica donešena je vumiruć vu špital, a ubojica vu rešt.

Svėtska željeznička mreža.

Izračunano je točno željeznička mreža celoga svėta, koja je postojala 31. decembra ljeta 1892.; celokupna dužina željezničkih prugah vu celom svėtu, iznosila je do toga dana 653.957 kilometrah t. je vi e šestnajst puta nego opasivanje zemlje na polutnik (ekvatoru).

Stroški za podizanje vsih tih pruga (štrekah) na celoj zemlji iznose 174.382.000.000 krunah ili 266.666 kruna od prilike po kilometru naproti delovom svėta ovak se deliju željeznice: Europa 233.317 kilometrov, Amerika 352.280 klm., Azija 37.367 klm., Afrika 11.607 klm. i Australija 20.416 klm. Naproti veličini zemljišta, Belgija ima najviše željeznica na celom svėtu: 18.400 metra na kvadratni kilometer, a relativno prema broju stanovnika Australija ima najviše 180 kilometra na 10.000 stanovnika.

Nebeži — nebeži,
Nek mi ran vešle

Ako ja ozdravim,
Tebe neostavim,
Či ti ja vumerjem,
Konjič ti ostavim.

Junak je ozdravil,
Naniku ostavil.
Ona ga je klela,
Da ga je zaklela.

Nedaj ti Bog dobra,
Nit pre cirkvi groba.
Sehnula ti telo
Kakti v leti seno.

Sehnulo ti srce,
Na makovu zrnice,
Suši se ti glava,
Kakti v leti trava.

Suši se ti telo,
Kakti v leti seno,
V jutro pokošeno
Večer skup sparvljeno.

D. T.

Dohodki duhanskoga monopola.

Dohodki duhanskoga monopola porasli su vu prvoj polovici ovoga ljeta. Po službenih podatkih obóinstvo je vu ovoj polovici monarkije potrosilo 248.905.048 cigarah i 296.529.687 cigaretah. Naprama uspješom istoga razdoblja vu prešestulm ljetu za 16.943.515 cigarah više, a cigaretah 32538893 više. Vekšom potrošnjom porasli su i dohodki; ovi su iznosili vu prvoj polovici prešestuloga ljeta 21.460.196 forinti, a ovoga ljeta 22.586.018 forinti; visak iznosianda 1.125821 forint. Zanimivo je, kak se potrošnja duhana odnosi prema broju ljudstva. Prema popisu pučanstva (ljudstva) to je od 17.460.000 ljudi vsaki čovėk ljeta 1891, vu Magjarskoj popušil na ljetu 27 cigarah i 28 cigaretah, — ljeta 1892 28 cigarah i 31 cigaretu, a ljeta 1893. 29 cigarah i 36 cigareta. Vu Horvatskoj nije tak povoljen rezultat, ar dok je vu Magjarskoj ljeta 1891. po person potrošeno duhana za 2 forinta 42 krajcara isnosili su vu Horvatskoj samo 1 for. 42 kr personi (osobi). — Novine „P. L.“ se nadaju da buće uprava monopola duhana vu interes usavršenja produkcije duhana z namenito diglo, potrošnja osnivanjem novih fabrika.

Kratki nevesti.

— Nejmenjša ženska na svėtu je vezda prez dvojbe nekakva frajlca Paolina iz Hollandije. Stara je 18 ljet, visoka je 20 colov a težka 9 funti.

— Na izhodnoj strani Etne pokazuju se ognjene pukotine, zaradi česa se očekuje provala vulkana.

— Vu guberniji petrikovskoj vu Rusiji kolera se jako ari. Do vezda je dokazano 106 mrtvih i 232 od kolere betežnih.

— Vu jednih francezkim novinah daje se na znanje povodom pogubljenja Caserijeva statistika od ljeta 1865. pogubljenih (na smrt osudjenih) zločincov. Pod cesarstvom od ljeta 1865 do 1870. osudjene su 198 osobe na smrt, a samo 85 ih je bilo pomilavano na deportaciju. Za Mac-Mahonova predsjednćtva od ljeta 1873. do 1878. osudjeno je bilo na smrt 176, a pomilavano 112 osobah. Za Grevya od 1868, do 1886. osudjeno je bilo na smrt 211 osobah, ali je samo ovršeno 49 osudah, dočim je 76 postotkov osudjenih pomilavano. Pod Carnotom osudjeno je 157, smaknuto 68 osobah.

»The Gresham«

Pr »The Gresham« zvanom londonskom društvu (vu Čakoycu je upravništvo pri Graneru stacunar), je moći život osigurati. Tojest plati, gdo si hoće život osigurati, po letu vekšu ili menjšu svotu i to poleg toga, kak je gdo star i kak svotu hoće da dobi, pak ako bi vumrl, herbom imenuto društvo zplati onu svotu, na koju je bil isti osiguren, ili ako doživi na p. 15—20 letah, njemu daju istu svotu vu ruke. Tak je moći život ženskah i decah osigurati. Ovo društvo ima svoje glavno upravništvo vu Budapeštu.

Cena žitka. — Gabona arak.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	5.50	— 5.80
Zab	Zob	5.25	— 5.70
Rozs	Hrk	4.20	— 4.50
Kukoricza ó	Kuruza stari	6.50	
uj	novi		
Arpa	Ječmen	5.—	5.50
Fehér bab	Grah beli	5.50	
Sárga »	» žuti	4.90	
Vegyes »	» zmėšan	4.800	
Lenmag	Len	10.5	
bükköny	Grahorka	6.25	

Nyilttér.*

Egészselyem, mintázott Foulárdokat (mintegy 450 különböző fajban) méterenként 75 krtól 3 lrt 65 krig, valamint fekete, fehér és sárga selyemszövetek 45 krtól 11 lrt 65 krig szállít — sima, koczkás, csikos, virágos, damasztolt minőségben (mintegy 240féle díszítéssel és 2000 különböző színű árnyalatban) szállít póstabér és vám mentesen a privátmegrendelők lakására Henneberg G. (os. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták póstabordulóval küldetnek. Svájca sba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Ezen rovat alatt kösültekért nem vállal felelősséget a Szork.

Kiadó lakás.

Csáktornyán a Széna-téren ifj. Neumann Miksa (előbbi Hochfluss)-féle házban egy két szoba, konyha éléskamra stb. álló

utczai lakás

azonnal kiadó.

Bővebbet a háztulajdonos

Neumann Miksánál
Csáktornyán.

575 1-3

Mura-Siklóson (Vratise-necz) levő korcsmám részére egy

csapláros

kerestetik. A korcsma esetleg azonnal átvehető. A föltételekre vonatkozólag bővebben értekezhetni

Gold Gyula

vendéglősnél Strukoveczen.

Vu Mura-Siklóso (Vratishincu) se za moju krčmu jeden

krčmar

išće za vino vuntočiti.

Krčma se taki more prekvzeti. Više od toga razgovaratí se moći pri

Gold Gyula

ošteriasu vu Réthatu (Štrukovec).

Leghítesebb evészer a kolerára, hagymán, és egyéb fertőző betegségek ellen!!!

Tökéletes fertőtlenítés! Teljesen szagtalan!

ÖNMEKÖDŐ TÖZEGSZÓRÓ-GLOSETTEK.

Belföldi és külföldi szabalmak! Szobai árnyékszék mindenféle tetzesalakban Árnyékszék-berendezések, kórházak, lakotnyák, iskolák, iparvállalatok, szállodák stb. részére.

Különlegesség:

embri és városi hulladékok ipari- és gazdasági értékesítése. Városi tisztítási és elfuvarozási vállalatok szervezése.

Kütrágyagyártás. Részletes tervekkel, költségvetésekkel és eredeti bizonyítványokkal szívesen szolgál az igazgatóság.

An országban közegészségügyi tanácsalatt tőbbeszeresen ajánlván!!!

Magyar Tözegek- és Műanyagipari Vállalatok Rt. (Bécsi közp.)
 Igazgatóság: Budapest, IV. Városház-tér 9.

Kiadó lakház.

Van szerencsém a Szük-utczában Mátánovics-féle házban egy 4 szobából, konyha, éléskamra, pincze stb. álló

utczai lakás

f. évi október hó 1-jétől kiadandó.

Bővebbet a háztulajdonosnál

Mátánovics Péternél.

573 2-2 Csáktornyán.

Üzletmegnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy helyben az iskola-utczában, özv. Márczius Józsefné urnó házában, e hó végén,

divat,- kézmű- és rövidáru-kereskedést

nyitok, a hol kalapokat, cipőt, nyakkendőket, fehérneműt s e szakba vágó egyéb czikkeket is árusítok.

Több évre terjedő helyi tapasztalataim s elegendő tőke képesítenek engem arra, hogy a legkényesebb igényeket is minden irányban kielégítek. Abban a reményben vagyok, hogy úgy az áruk minősége s olcsósága, valamint a nagy választék mellett figyelmes és lelkiismeretes kiszolgálattal t. közönség tetszését is sikerül kiérdemelnem. Miért is jóakaratu támogatásáért előlegesen is esedezem.

Magamat s üzletemet a n. é. közönség kegyes jóindulatába ajánlván, kiváló tisztelettel vagyok

567 3-3

Zríngy Viktor.

Szőlőoltványok és Amerikai szőlővesszők eladása!

A 30 holdnál nagyobb területű „Sándortelep Újvidéken” f. é. November havában, Riparia, Portalis, Solonis és Jacques alanyokra készült.

500,000 darab fásoltványjaiból a tökéletesen észefertt példányokat, jutányos árak mellett eladásra bocsátja.

Ez idén a legjobb bel- és külföldi bor- és csemegeszőlőfajokból 420 fajnál több került ojtás alá, és alólírott teleptulajdonos kívánatra, bővebb magyarázatokkal ellátott részletes árjegyzékét a t. cz. érdeklődőknek ingyen és bérmentve szívesen átküldi.

A telep zöldejtésekkel is szolgálhat nem különben, — mint ojtási czélokra mint pedig iskoláztatásra alkalmas amerikai alanyokkal Riparia, Sauvage, Portalis, Solonis és a Rupestris külsőféle válfajaiból, — mint sima, mint pedig gyökeres vesszőkkel — nagyobb mennyiségekben; — végre a már hordképes ojtványokból az ojtógalyok is eladásra kerülnek.

Adamovics Sándor

Újvidéken.

564 4-5

Szagtalan és nyomban száradó

Valódi csakis
fő és t. Kilos
tűző-
palackokban

határozottan
Christoph-féle
lakk
kérendő.

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

Lehetővé teszi, hogy a szobák a másolás alatt i. használatban
szanak, mivel a keletkezett szagok a lakk, ragadós száradás,
mely az olajpatéknak és az olajlakknak sajátja elkerültek.
Emellett a használati olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti
a másolást. A palló nedves tárggyal feltörülhető, anélkül, hogy
elvezetné fényét. Meg kell különböztetni!

színezett szobapalló-fénylakk,
csatásbarnát és mahagónibarnát, mely akár csak az olaj-
festék fedi be a pallót a egytől fényt is ad. Ezért egyaránt
alkalmas régi vagy új pallóra. Teljesen hirtét minden
foltot, korábbi mázolást stb; van. Ántik

Ízta fénylakk (színezetlen)
új pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen
parketén a olajfestékkel már bomlott egészen új pallókra való.
Csak fényt ad, ennélfogva nem fedi el a famustrát.
Postacsomag, körülbelül 35 négyzetdmtr. (két középna-
gyasú szobára való) 5 frt. 90 kr., vagy 9¹/₂ márká.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol
raktárak vannak, ide küldendők. Mintamásolók és prosp-
ektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tes-
tél vigyázzon a csévre a gyári jegyre, mivel ott a több mint
1850 évi létező gyártmányt sokféle változatok és hamisítják,
s sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőség-
ben hozták forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyesített gyártója,

Prága, K. Berlin.

Zürich.

Csáktornyán:

GRANER TESTVÉREINKNÉL

Főraktár: Budapest, 1894. augusztus 1-től saját házban VI., Váci-körút 57^a sz.

K Ü H N E D E

gazdasági gépgyár Mosonban, (alakult 1856-ban)

ajánlja általánosan kedvelt, egyszerűségében felülmúlhatlan s több mint 14.000 példányban elterjedt

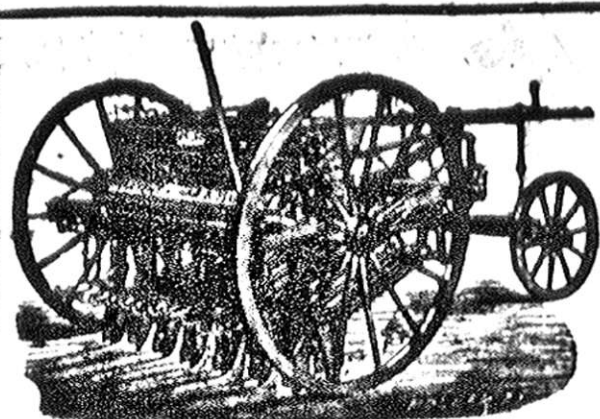
HUNGARIA DRILL és JUBILEUM DRILL

szervetogépeit leszállított áron.

Nagyes, hullámos területre „MOSONI DRILL” legújabb, legegyszerűbb szervetöt.

Sack-féle ekék, két és többvasú ekék. Laacke-féle szántóföldboronák 12-féle nagyságban.

Laacke-féle kedvelt rétboronák. Rosták. Konkolyozók. Kitűnő szelelő magtár-rosta (33 frt), meglepő

munkaképesség.
**VENTZKY-féle
FÜLLESZTŐK.**

Szecska- és répavágók
stb.

Árjegyzékek bérmentve.

Főraktár:

BUDAPEST, 1894.

augusztus 1-től

saját ház

VI., Váci-körút 57^a

Magyar,
német, francia és angol
képekkel ékített
MUNKÁK.

Kő-, acél s réznyomatu
díszművek.

Magyar, német, francia
és angol
REMEKIRÓK MŰVEI.

Az irodalom bármely ágában s bármely nyelven megjelent
kötött és kötetlen könyveknek legdúsabban felszerelt
raktára.

Bármely szerző által írott, bárhol megjelent és hirdetett
könyveknek leggyorsabb és árfölemelés nélküli megszer-
zéséről gondoskodunk.

Az irodalmi termékeket illetőleg a legszivesebb készséggel
nyújtatik fölvilágítás.

Utazási kézikönyvek,
atlaszok,
földabroszok, tervrajzok,
föld és éggömbök.

Íma és ájtatossági
könyvek
egyszerűen és legékebben
kötve a leggazdagabb válasz-
tékban.

Mintakönyvek s rajzok
NŐI MUNKÁKHOZ.

A „ZALA” politikai hetilap kiadóhivatala.

FISCHEL FÜLÖP

KÖNYV-, MŰ-, ZENEMŰKERESKEDÉSE. KÖNYVKIADÓHIVATALA. PAPIR-,
IRÓ- ÉS RAJZSZER RAKTÁRA. KÖNYVNYOMDÁJA ÉS KÖNYVKÖTÉSZETE
Nagy-Kanizsán.

Alapítottat 1850. évben.

A „MURAKÖZ” társadalmi hetilap kiadóhivatala.

Fischel Fülöp (Strausz Sándor)

KÖNYV-, MŰ-, ZENEMŰKERESKEDÉSE
KÖNYVKIADÓHIVATALA, PAPIR-, IRÓ- ÉS RAJZSZER
RAKTÁRA, KÖNYVNYOMDÁJA ÉS KÖNYVKÖTÉSZETE
Csáktornyán.

Alapítottat 1882 évben.

PUSZTÁGI IRA TÖR. RÉPESKÖNYVEK
minden kor és nem számára,
minden nyelven, a legdúsabb vá-
lasztékban.
Szótárak.

ISKOLAI ÉS OKTATÁSI
könyvek

minden nyelven.

Népies naptárak,

ALMANACHOK
zsebkönyvek.

*

Az összes irodalom termékei a könyvkereskedés rak-
tárában megtekintés végett készen állanak s kivá-
natra, gondosabb megvizsgálás végett legnagyobb kész-
séggel küldetnek mind helybe, mind vidékre.

Vidékről érkező megbízások kellő készséggel és gyor-
sasággal teljesítetnek.

Irodalmi közlönyök és jelentések ingyen szolgáltatnak
ki a könyvkereskedés által.

SZAKÁCSKÖNYVEK.

Előfizetés elfogadtatik:
minden bel- és külföldi
folyóiratok, napi

és
DIVATLAPOKRA,
a szállítás mind helyben,
mind vidékre a leggyor-
sabbal eszközöltetik.

*

Megyenek tanintézetekben használandó tankönyvek folyton raktáron vannak.